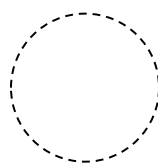

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

79-41-K/81
Gymnázium

Platnost od 1. 9. 2020

Mgr. Pavel Kubínek
ředitel školy

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	5
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
<i>Zaměření poradenských služeb</i>	<i>7</i>
<i>Kariérové poradenství</i>	<i>7</i>
<i>Prevence sociálně patologických jevů</i>	<i>7</i>
<i>Psychologická péče</i>	<i>7</i>
CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	15
3. UČEBNÍ PLÁN	23
3.1. CELKOVÝ UČEBNÍ PLÁN	23
3.2. ROČNÍKOVÝ UČEBNÍ PLÁN	24
4. UČEBNÍ OSNOVY	26
4.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	26
4.1.1. Český jazyk a literatura (vzdělávací obor Český jazyk a literatura)	26
4.1.2. Anglický jazyk (vzdělávací obor Cizí jazyk)	44
4.2. DALŠÍ CIZÍ JAZYK	56
4.2.1. Německý jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)	56
4.2.2. Francouzský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)	68
4.2.3. Ruský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)	77
4.2.4. Španělský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)	86
4.3. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	95
4.3.1. Matematika (vzdělávací obor Matematika a její aplikace)	95
4.4. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	111
4.4.1. Informační a komunikační technologie (vzdělávací obor Informační a komunikační technologie)	111
4.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	116
4.5.1. Občanská výchova (vzdělávací obor Výchova k občanství)	116
4.5.2. Dějepis (vzdělávací obor Dějepis)	135
4.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	143
4.6.1. Fyzika (vzdělávací obor Fyzika)	143
4.6.2. Biologie (vzdělávací obor Přírodopis)	159
4.6.3. Chemie (vzdělávací obor Chemie)	174
4.6.4. Zeměpis (vzdělávací obor Zeměpis)	182
4.7. UMĚNÍ A KULTURA (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	193
4.7.1. Hudební výchova (vzdělávací obor Hudební výchova)	193
4.7.2. Výtvarná výchova (vzdělávací obor Výtvarná výchova)	200
4.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	208
4.8.1. Tělesná výchova (vzdělávací obor Tělesná výchova)	208
4.9. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	226
4.9.1. Přírodovědné praktikum Ch/Bi	226
4.9.2. Přírodovědné praktikum Ch/F	231
5. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	236

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předkladatel:

Název školy: Gymnázium a Obchodní akademie, Orlová, p. o.
REDIZO: 600016536
IČO: 62331540
Adresa školy: Masarykova tř. 1313, Lutyně, 735 14 Orlová
Ředitel: Mgr. Pavel Kubínek
Koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Bláhová, Mgr. Eva Jeřábková

Kontakty:

Tel.: 596 539 301
Email: kancelar@goa-orlova.cz
WWW: www.goa-orlova.cz

Zřizovatel:

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj

2. Charakteristika školy a ŠVP

Cílem Gymnázia a Obchodní akademie v Orlové je stát se uznávanou vzdělávací, kulturní a společenskou institucí, která vytváří svým absolventům předpoklady k dosažení vysoké úrovně vzdělání a je kvalitní přípravou pro další profesní růst a osobní život.

Charakteristika školy

Škola je státní příspěvková organizace s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Sídlí ve dvou budovách nacházejících se v samotném centru města Orlová-Lutyně. Hlavní budova školy (budova A - č. p. 1313) splňuje požadavky na bezbariérovost, obě budovy pak na požární ochranu i bezpečnost práce s mládeží. Škola je počtem žáků i zaměstnanců největší střední školou v Orlové i v jejím přilehlém mikroregionu. Pro studium oborů nabízí toto vzdělávací zařízení moderní interiéry s nadstandardním materiálním zázemím.

V hlavní budově školy se nachází kromě kmenových a odborných učeben i knihovna, bufet s dopoledním provozem a prostory pro počítačovou firmu. V budově B máme pro žáky a zaměstnance jídelnu se školní kuchyní, tělocvičnu a počítačovou laboratoř.

a) Úplnost a velikost školy

Maximální kapacita školy vychází ze zásady, že každá třída má mít svou vlastní kmenovou učebnu. V zahajovacím výkaze je k 30. září 2019 uvedeno, že na škole studuje 637 žáků v denním studiu - 12 tříd gymnaziálních a 4 třídy studijního oboru veřejnosprávní činnost, 4 třídy studijního oboru informační technologie a 4 třídy studijního oboru obchodní akademie. Z dvanácti tříd gymnaziálního studia je osm tříd osmiletého studia.

b) Vybavení školy

Hlavní objekt školy je tvořen železobetonovým a skleněným skeletem. Má jedno podzemní a pět nadzemních podlaží. Svým tvarem připomíná z jedné strany trup lodi. Interiér budovy je rozdělen na množství učeben, atypicky tvarovaných chodeb s velkým počtem schodišť, výčnělků, zákoutí a dalších architektonických ploch. Chloubou hlavní budovy jsou prostorné a prosvětlené chodby, množství odborných učeben a sportovní komplex se dvěma tělocvičnami (v jedné je umělá lezecká stěna) a pohybovým sálem. Budova školy je bezbariérová.

Ve škole, která je nadstandardně vybavena moderními počítačovými multimediálními technologiemi, máme 7 počítačových učeben, 11 jazykových učeben a množství dalších odborných učeben a laboratoří. Všechny odborné učebny a specializované prostory jsou dobře vybavené, k dispozici pro výuku jsou taktéž moderní technická zařízení – dataprojektory a interaktivní tabule.

Všichni vyučující mají k dispozici své kabinety vybavené PC, mají volný přístup na internet, používají tiskárnu i kopírku. Rovněž i žáci hojně využívají moderní technologie.

V přízemí školy je umístěno informační centrum a knihovna, která je žákům denně k dispozici.

Stravování škola zajišťuje ve školní jídelně, která se nachází ve vedlejší budově školy. Stravu připravuje tým zkušených kuchařek ve školní kuchyni. Žáci vyššího gymnázia a čtyřletých oborů a zaměstnanci školy mohou využít také školní bufet.

c) Charakteristika pedagogického sboru

Veškerou činnost školy zajišťovalo k 1. 9. 2019 84 zaměstnanců, z toho 60 pedagogů.

Pedagogický sbor prochází neustále různými obměnami, což pro dlouhodobou koncepční práci není potěšující. Každoročně se sbor obmění zhruba z 5%. Výuka je zajištěna ve všech případech aprobovaně. Škola podporuje všechny formy dalšího vzdělávání učitelů a řada učitelů této možnosti využívá.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně patologických jevů, koordinátorka a metodička ICT a environmentální koordinátorka.

d) Charakteristika žáků primy až kvarty

Převážná většina žáků osmiletého studia jsou děti z Orlové, popř. z okolních obcí (Petrvald, Rychvald, Dolní Lutyně, Dětmárovice, Doubrava). Jsou to žáci, kteří na 1. stupni základní školy dosahovali velmi dobrých studijních výsledků a úspěšně vykonali přijímací zkoušky na naše gymnázium.

Na naší škole mají možnost plně rozvinout svou přirozenou zvědavost a zájem o jednotlivé obory, a to jak přímo v hodinách, v tvůrčím kontaktu se stejně nadanými dětmi a za podpory pedagogů, tak při přípravě na různé soutěže, projekty, popř. při zájmové mimoškolní činnosti.

e) Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Spolupráce se zahraničními partnery má několik podob. Jednak škola spolupracuje s několika zahraničními školami při výměně žáků a vzájemných návštěvách, jednak v posledních letech participovala na mezinárodních akcích v rámci projektu Erasmus+. Dlouhodobě škola spolupracuje se středními školami v polských městech Rydułtowy, Pszow a Żory. Žáci tercie a kvarty, kteří se učí francouzský jazyk, využívají naší participace s dalšími školami z našeho regionu s francouzskou střední školou v městě Bourg en Bresse. Žáci odborných oborů mají díky spolupráci s německou střední školou BBS v Northeimu možnost využívat zahraničních praxí.

Pedagogové vzájemně spolupracují i na školních projektech, např. Majáles. Pořádáme také adaptační, kulturně-vzdělávací nebo sportovně zaměřené pobyty, kulturně-historické exkurze, lyžařské a turistické kurzy pro třídní kolektivy.

Škola se účastní různých vědomostních a sportovních soutěží a olympiád, některých pravidelně. Organizujeme také besedy pro studenty, např. k prevenci sociálně-patologických jevů.

f) Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Školská rada byla zřízena na podzim 2005 a pracuje v souladu s příslušnou legislativou. Šestičlenná rada je tvořena 2 zástupci učitelů, 2 zástupci zřizovatele a 2 zástupci rodičů nezletilých žáků a zletilých žáků. Školská rada se schází pravidelně podle svého ročního plánu schůzek.

Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po dohodě s vyučujícím, jinak v době třídních schůzek a ve dnech otevřených dveří. O činnosti školy jsou rodiče informováni také na webových stránkách školy. Informace o průběžných studijních výsledcích žáka i jeho absenci mohou rodiče sledovat přes webové rozhraní programu Bakaláři.

Spolupráce s rodiči probíhá také prostřednictvím Nadačního fondu, který je využíván pro školní i mimoškolní činnost žáků.

Škola taktéž realizuje pro orlovské žáky základních škol zajímavé soutěže.

Dobrá je spolupráce s Městským úřadem v Orlové v oblasti kulturní a sportovní činnosti.

Spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Orlové při řešení případných problémů a v konkrétních případech dětí se specifickými poruchami učení. Jako přínosná se ukazuje i dlouhodobá a cílená spolupráce při kariérním poradenství.

Při Gymnáziu a Obchodní akademii pracuje sportovní klub, který zajišťuje sportovní vyžití žáků ve volném čase.

g) Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy a třídními učiteli.

Zaměření poradenských služeb

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje v případě zájmu žáka kvarty organizací přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím studentské rady.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

Charakteristika ŠVP

ŠVP pro primu až kvartu vychází z inovovaného RVP pro základní vzdělávání (2016).

Vzdělávací program: osmiletý

Studijní forma vzdělávání: denní

Zaměření školy: Gymnázium - všeobecné

a) Profil absolventa

Absolvent našeho gymnázia je připraven pro studium na všech typech vysokých škol. Své zaměření rozvíjel díky široké nabídce volitelných předmětů. Všeobecné zaměření školy mu nicméně vytváří podmínky pro případnou změnu studia či profese. Jeho jazykové schopnosti mu umožňují studovat i na zahraničních vysokých školách.

Absolvent umí kultivovaně komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, které dále využívá při své práci a dalším vzdělávání.

Je schopen získané znalosti a dovednosti tvořivě rozvíjet a chápe nutnost celoživotního vzdělávání. Je připraven pro práci v týmu a umí přiměřeně prezentovat a obhájit svůj názor.

Prostřednictvím osvojených klíčových kompetencí se orientuje v běžném životě, účastní se společenského, kulturního nebo politického dění, má pozitivní vztah ke kulturním a přírodním hodnotám. Je emocionálně i sociálně vyzrálý, vědom si svých práv a povinností.

b) Organizace přijímacího řízení

V gymnaziálním vzdělávání přijímáme na studia po jedné třídě do každého studijního oboru vyučovaného na škole.

Žáci 5. tříd ZŠ jsou přijímáni do prvního ročníku nižšího stupně gymnázia, žáci 9. tříd ZŠ do prvního ročníku čtyřletého studia.

Ředitel gymnázia zveřejňuje na webových stránkách školy nejpozději do konce ledna počet přijímaných žáků a nejpozději do konce března kritéria přijímacího řízení. Při přijímacích zkouškách na osmileté i čtyřleté studium jsou používány testy z matematiky a z českého jazyka. Přijímací řízení vychází ze školského zákona č. 561/2004 Sb.

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Následující postupy, metody a formy práce vedou k utváření a rozvíjení kompetencí. Budou uplatňovány všemi pedagogy školy.

Kompetence k učení

učitelé

- vedou žáky k práci s texty, vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich srovnávání a třídění, kladou důraz na porozumění textu
- podporují zapojení žáků do vědomostních soutěží a olympiád, nabízejí možnosti zapojení se do mimoškolních zájmových aktivit
- umožňují žákům přispívat do školního časopisu, poskytují jim prostor pro prezentaci vlastní literární tvorby i jiných uměleckých prací (výstavy, autorská čtení)
- umožňují provádět jednoduché experimenty, kterými žáci potvrzují nebo vyvracejí vyslovené hypotézy
- zadávají úlohy co nejvíce spjaté s každodenním životem
- rozvíjejí žakovu schopnost vypracovat referát na dané téma, podporují spolupráci žáků na společném projektu
- motivují žáky pochvalou, oceněním dobré práce
- vedou žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

učitelé

- zařazováním náročnějších úloh pro zájemce připravují žáky k účasti na soutěžích
- vedou žáky k práci s informačními zdroji různého druhu (odborná literatura, internet, slovníky ...), k propojování zjištěných informací a jejich srozumitelné interpretaci
- vyžadují od žáků samostatnou práci (domácí úkol, referát, miniprojekt)
- při řešení úloh vedou žáky k nalezení a pojmenování problému, hledání možnosti řešení, eventuálně k obhajobě vlastního postupu, a kontrole výsledku
- pracují s žáky v multimediálních učebnách, zařazují interaktivní výukový software
- motivují žáky problémovými úlohami, respektují různá řešení

Kompetence komunikativní

učitelé

- podporují zapojení žáků do konverzačních soutěží
- seznamují žáky s možnostmi využití PC v běžném životě (získávání informací, elektronické formy komunikace)
- začleňují metody kooperativního učení (práce ve dvojicích, skupinách), jejich prostřednictvím vedou žáky ke spolupráci, k respektování názoru druhého a rozvíjejí žákovu schopnost prezentovat společné stanovisko
- vedou žáky ke vhodné komunikaci s ostatními lidmi, vyžadují kultivovaný a spisovný projev a použití jazykových prostředků vhodných pro danou situaci
- dbají na to, aby žák prezentoval výsledky své práce přehledně, věcně, a správně užíval odborné termíny
- vedou žáky k vyjádření vlastního názoru, vhodné argumentaci, sami nezapomínají vést s žáky dialog
- kladení otevřených otázek chápou učitelé cizích jazyků jako jednu z hlavních metod výuky
- ve vhodných oblastech výuky reagují na informace a další pořady prezentované médii
- umožňují žákům účastnit se kulturních programů (divadlo, kino, besedy) a zprostředkovávají jim návštěvu kulturních zařízení i mimo školní vyučování
- vedou žáky k práci s běžně užívanými termíny a symboly a k jejich uplatňování v diskuzích o společenských, politických a jiných tématech

Kompetence sociální a personální

učitelé

- vedou žáky k respektování dohodnutých pravidel
- využívají metod kooperativního učení – žáci spolupracují na zadaném úkolu, jsou schopni střídát role ve skupině, učí se prezentovat společně dosažený výsledek popřípadě se dohodnout na kompromisu
- se snaží o veřejné ocenění nejen úspěchů žáků, ale i každého zapojení do činnosti nad rámec výuky
- upevňují žákovo sebevědomí respektováním individuálních zvláštností žáků
- umožňují žákům prostřednictvím tvořivé činnosti vyjádřit své emoce
- na příkladech osobností z různých oblastí lidské činnosti napomáhají žákům rozlišovat povahové vlastnosti a postoje, které přispívají k dobrým mezilidským vztahům a rozvoji společnosti, ale i takové, které soužití narušují
- v rámci zapojení do soutěží, zvláště ve sportovních aktivitách, akcentují zásadu „fair-play“
- vedou žáky k přijetí odlišností jiných sociálních skupin či etnik (mezinárodní spolupráce, dobrovolnické aktivity)

Kompetence občanské

učitelé

- jasně informují žáky o kritériích hodnocení jejich úkolů
- umožňují žákům se prostřednictvím studentské rady podílet na vytváření pravidel (školní řád), popřípadě vyjadřovat své připomínky k chodu školy
- vedou žáky k zodpovědnému chování k ostatním lidem, přírodě i hmotnému majetku, např. zapojováním do ekologických soutěží nebo podporou účasti žáků na charitativních akcích (např. charitativní prodej, potravinová sbírka, pomoc psímu útulku v Orlové)
- organizují exkurze, navštěvují s žáky kulturní akce, jejichž prostřednictvím poznávají kulturní a historické dědictví naší země
- vedou žáky k aktivnímu zapojení do sportovně společenských aktivit organizovaných školou i městem
- podporují zájem žáků podílet se na výzdobě tříd a chodeb a na úpravě okolí školy

Kompetence pracovní

učitelé

- rozvíjí u žáků schopnost objektivního sebehodnocení
- výuku doplňují vhodnými exkurzemi
- podporují zájmovou činnost žáků
- vedou žáky k pečlivému plnění povinností a závazků, k hospodárnému, šetrnému a bezpečnému zacházení s materiálem a svěřeným majetkem
- důslednou kontrolou vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví ostatních spolužáků
- seznamují žáky s možnostmi využití získaných dovedností a vědomostí při dalším vzdělávání a vlastním profesním zaměření
- ujasňují žákům nutnost osvojení si teoretických znalostí pro řešení praktických problémů

d) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných vychází ze školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků nadaných) vychází z doporučení školských poradenských zařízení (ŠPZ) a zjištění konkrétních potřeb žáka a zároveň usiluje o plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka.

Přitom

- respektuje individualitu a zdravotní hlediska žáka
- respektuje přiznaná podpůrná opatření
- uplatňuje princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- umožňuje ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování
- některého předmětu nebo z provádění určitých činností
- umožňuje ze závažných důvodů, zejména zdravotních, upravit a formulovat očekávané výstupy, aby byly reálné a splnitelné, a výstupům přizpůsobit i výběr učiva

- zohlední přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními, popř. dalšími odborníky
- podporuje nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek
- podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření 1. stupně uplatňuje škola i bez doporučení ŠPZ, a to na základě zpracovaného plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně jsou uplatňována jen na základě Doporučení ŠPZ (školské poradenské zařízení). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Tvorba, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Skutečnost, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, zjistí škola několika způsoby: např. oznámením zákonného zástupce, z Doporučení ŠPZ, které je součástí přihlášky na SŠ, zjištěním této skutečnosti pedagogickými pracovníky v průběhu studia. Pedagogičtí pracovníci při identifikaci obtíží nebo nadání žáka informují výchovného poradce, který s vědomím ředitele školy podnikne další kroky (jednání s žákem, zákonnými zástupci žáka). Společně s třídním učitelem a dalšími pedagogy zpracují podklady pro PLPP (charakteristiku žáka s popisem jeho obtíží nebo nadání a speciálních vzdělávacích potřeb).

Škola přistoupí k uplatňování podpůrných opatření 1. stupně tehdy, pokud má žák při vzdělávání takové obtíže, že je nutné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách, výukových postupech, v organizaci výuky žáka, v hodnocení apod.)

Jedná-li se o obtíže pouze v jednom předmětu, lze uplatňovat režim tzv. přímé podpory, což je individualizace výuky a práce jednoho pedagoga. PLPP nemusí být zpracován.

Vyžadují-li úpravy spolupráci více pedagogů, vytváří škola (s vědomím ředitele) PLPP.

PLPP je dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh, jak a v čem se bude vzdělávání žáka upravovat a jsou stanoveny cíle PLPP.

Vyučující žáka navrhnou úpravy vzdělávání ve svém předmětu. Výchovný poradce a třídní učitel tyto návrhy sloučí, zformulují obsah podpůrných opatření (prvního stupně) s využitím § 10 a přílohy 1 části a vyhlášky č. 27/2016 Sb. a třídní učitel PLPP zkompletuje (vzor je v příloze 3 vyhlášky). s PLPP jsou následovně seznámeni všichni učitelé předmětů, zákonný zástupce žáka i žák a ředitel školy. Zařazení žáka do 1. stupně podpory je zároveň zaznamenáno do školní matriky.

PLPP je realizován po dobu tří měsíců a průběžně jsou učitelé vyhodnocováni, popř. aktualizováni, zvolené postupy podpory. PLPP může být na základě poznatků učitelů průběžně upravován.

Nejpozději po třech měsících (termín je součástí PLPP) všichni učitelé zúčastnění na PLPP společně se zákonným zástupcem a žákem plán vyhodnotí. O výsledcích informuje výchovný poradce ředitele školy, který rozhodne o dalším postupu:

- pokud nebyla PO 1. stupně dostačující, doporučí škola zákonnému zástupci nebo zletilému žákovi, aby využil poradenské pomoci ŠPZ. Do doby, než škola obdrží doporučení ŠPZ, pokračuje v poskytování PO prvního stupně.

- poskytovaná PO plní svůj účel, ale je zapotřebí je upravit a aktualizovat. Učitelé provedou úpravu ve svých předmětech a třídní učitel společně s výchovným poradcem aktualizaci zpracují do PLPP a stanoví termín nového vyhodnocení PLPP. s aktualizovaným plánem jsou následovně seznámeni učitelé předmětů, žák, zákonný zástupce žáka a ředitel školy.
- jsou-li poskytovaná PO dostatečná, ale nadále potřebná, pokračují učitelé v poskytování PO a výchovný poradce společně s třídním učitelem stanoví termín dalšího vyhodnocení PLPP
(v tomto případě není zapotřebí zpracovávat nový PLPP).
- nevyžadují-li žákovy výsledky potřebu dalšího poskytování PLPP, je poskytování PO ukončeno.

Tvorba, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Vyžadují-li speciální vzdělávací potřeby žáka vyšší stupeň PO, zpracuje škola individuální vzdělávací plán, a to na základě doporučení ŠPZ, podepsání informovaného souhlasu a žádosti zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka. IVP je zpracován do 1 měsíce od obdržení Doporučení ŠPZ.

Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, učiteli předmětů, popř. s žákem a se zákonným zástupcem žáka zkonzultují možnosti potřebných podpůrných opatření a následně zpracují IVP, v němž jsou uvedena konkrétních PO (na základě doporučení ŠPZ), včetně stanovení priorit vzdělávání a dalšího rozvoje žáka a určení předmětů, v nichž bude výuka podle IVP probíhat. Při zpracovávání IVP se postupuje podle § 3, § 4 a přílohy 1, část a vyhlášky č. 27/2016 Sb. (v příloze 2 je vzor IVP).

Jde-li o žáka s rizikovým chováním nebo když takové chování hrozí, je přizván ke spolupráci školní metodik prevence.

Jde-li o podpůrná opatření pouze v jednom předmětu (např. z důvodu mimořádného nadání), může ředitel školy pověřit jednáním se zákonnými zástupci přímo učitele tohoto předmětu.

Koordinací IVP může být pověřen i třídní učitel.

S IVP jsou následovně seznámeni všichni učitelé předmětů, zákonný zástupce žáka i žák a ředitel školy. Výuka žáka podle IVP je zároveň zaznamenána do školní matriky.

Při realizaci IVP spolupracují vyučující předmětů s výchovným poradcem, třídním učitelem, žákem a zákonnými zástupci. Učitelé spolu s výchovným poradcem a třídním učitelem konzultují a průběžně vyhodnocují zvolené postupy, v případě potřeby se IVP aktualizuje.

Nejméně jednou ročně je vyhodnocován IVP školou společně se ŠPZ. Závěry vyhodnocení ze strany ŠPZ mohou vést ke změnám v IVP na základě nového doporučení ŠPZ. Také dílčí vyhodnocení školou může vést ke změně v IVP, ale pouze v mezích daných doporučením ŠPZ. Výchovný poradce společně s třídním učitelem pak IVP upraví, a s aktualizovaným IVP seznámí učitelé předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy.

Poskytování veškerých podpůrných opatření je možné jen na základě podepsaného informovaného souhlasu zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka.

Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo

v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

U nadaných žáků jsou uplatňována podpůrná opatření 1. stupně zpracováním PLPP.

Mimořádně nadaným žákům je na základě doporučení ŠPZ zpracován IVP a poskytovaná podpůrná opatření můžou mít charakter:

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy (akcelerovaná výuka)
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- práce s alternativními učebnicemi, speciálními pomůckami, výukovým softwarem
- speciálně pedagogická péče

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Pro systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a o nadané žáky je vedle ředitele školy důležitá role poradenských pracovníků školy. Standardně jde o výchovného poradce a školního metodika prevence. Neméně důležitou roli má rovněž třídní učitel.

Výchovný poradce mj.

- vyhledává žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a připravuje návrhy na další péči o tyto žáky
- spolupracuje na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni
- zprostředkovává diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání ve školských poradenských zařízeních
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření
- připravuje podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinuje vzdělávací opatření
- pomáhá (i metodicky) pedagogickým pracovníkům s přípravou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů a s naplňováním podpůrných opatření
- metodicky pomáhá s pedagogickou diagnostikou a intervencí, integrací, prací s nadanými žáky apod.
- předává odborné informace z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- shromažďuje informace o žácích v poradenské péči poradenských zařízení

Školní metodik prevence mj.

- pracuje se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání
- koordinuje přípravu a realizaci integraci žáků-cizinců

- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování signálů možností rozvoje rizikového chování žáků
- připravuje integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinuje poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům

Třídní učitel mj.

- zprostředkovává kontakty se zákonnými zástupci žáků a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- pomáhá při diagnostice speciálních vzdělávacích potřeb žáků
- spolupracuje na přípravě, kontrole a evidenci PLPP a IVP pro žáky s potřebou podpůrných opatření

Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Matematika Informační a komunikační technologie Biologie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Matematika Biologie Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Francouzský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Matematika Informační a komunikační technologie Tělesná výchova Francouzský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Sebezpoznání a sebepojetí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Občanská výchova Biologie Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Biologie Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Tělesná výchova Německý jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Matematika Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Francouzský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Sebezpoznání a sebepojetí - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Matematika Informační a komunikační technologie Občanská výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Matematika Občanská výchova Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Matematika Občanská výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Matematika Informační a komunikační technologie Občanská výchova Tělesná výchova Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Psychohygiena - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Matematika Občanská výchova Hudební výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Matematika Hudební výchova Tělesná výchova	Matematika Občanská výchova Hudební výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Matematika Tělesná výchova Německý jazyk

Kreativita - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Matematika Občanská výchova Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Matematika Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Výtvarná výchova Tělesná výchova Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Matematika Informační a komunikační technologie Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Kreativita - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, tercii, kvartu

Poznávání lidí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Občanská výchova Tělesná výchova Německý jazyk Francouzský jazyk	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk

Poznávání lidí - pokrytí projektem

- **Adaptační kurz** určen pro: primu

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Výtvarná výchova Tělesná výchova	Občanská výchova Tělesná výchova Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk	Český jazyk a literatura Zeměpis Tělesná výchova Ruský jazyk

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

- **Adaptační kurz** určen pro: primu

Komunikace - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk	Český jazyk a literatura Anglický jazyk	Anglický jazyk Občanská výchova Biologie	Český jazyk a literatura Anglický jazyk

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova Biologie Zeměpis Tělesná výchova	Občanská výchova Biologie Chemie Tělesná výchova	Zeměpis Tělesná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie Občanská výchova Biologie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Komunikace - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, tercii, kvartu
- **Adaptační kurz** určen pro: primu

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Informační a komunikační technologie Občanská výchova Biologie Zeměpis Tělesná výchova	Biologie Chemie Tělesná výchova	Matematika Občanská výchova Tělesná výchova Informační a komunikační technologie	Anglický jazyk Matematika Informační a komunikační technologie Zeměpis Tělesná výchova Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Kooperace a kompetice - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, tercii, kvartu
- **Adaptační kurz** určen pro: primu

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Matematika Občanská výchova Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Matematika Biologie Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Matematika Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova Informační a komunikační technologie	Matematika Informační a komunikační technologie Biologie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Občanská výchova Zeměpis Hudební výchova Tělesná výchova	Občanská výchova Hudební výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Hudební výchova Tělesná výchova Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Občanská výchova Dějepis Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk	Německý jazyk Ruský jazyk	Ruský jazyk

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Občanská výchova Dějepis	Občanská výchova Chemie	Občanská výchova Německý jazyk	Občanská výchova Dějepis Chemie

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova	Občanská výchova		Občanská výchova

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Dějepis	Občanská výchova Dějepis	Dějepis	Občanská výchova Dějepis

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH a GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Hudební výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Hudební výchova Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Zeměpis Hudební výchova Výtvarná výchova Německý jazyk	Český jazyk a literatura Německý jazyk Ruský jazyk

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova	Anglický jazyk Výtvarná výchova	Anglický jazyk Německý jazyk Ruský jazyk	Fyzika Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk

Jsme Evropané - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Dějepis Výtvarná výchova	Dějepis Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Dějepis Zeměpis Výtvarná výchova Německý jazyk Ruský jazyk	Občanská výchova Německý jazyk Ruský jazyk

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova	Anglický jazyk Občanská výchova Výtvarná výchova	Zeměpis Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk	Ruský jazyk

Lidské vztahy - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Dějepis Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Zeměpis Tělesná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie Dějepis Francouzský jazyk

Etnický původ - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Dějepis Zeměpis	Anglický jazyk Občanská výchova Dějepis Zeměpis	Český jazyk a literatura Občanská výchova Zeměpis	Občanská výchova Dějepis

Multikulturalita - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Zeměpis	Anglický jazyk Zeměpis Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Zeměpis	Český jazyk a literatura Německý jazyk Ruský jazyk

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova		Zeměpis	Občanská výchova

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Biologie Zeměpis	Biologie Zeměpis	Biologie Zeměpis	Zeměpis Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Ekosystémy – pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro primu

Základní podmínky života - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Dějepis Biologie Zeměpis	Anglický jazyk	Fyzika Zeměpis	Fyzika Biologie Chemie Zeměpis Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Základní podmínky života - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Dějepis Biologie Zeměpis	Anglický jazyk Fyzika Biologie Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Dějepis Fyzika Biologie Chemie Zeměpis Výtvarná výchova Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie Dějepis Fyzika Biologie Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Fyzika Biologie	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Fyzika Biologie Chemie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Občanská výchova Fyzika Biologie

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
		Informační a komunikační technologie	Zeměpis Výtvarná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Vztah člověka k prostředí - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura Občanská výchova Zeměpis Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie Dějepis Německý jazyk

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
		Občanská výchova	Český jazyk a literatura Občanská výchova

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Občanská výchova Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Tělesná výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova		Občanská výchova	Český jazyk a literatura

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura	Občanská výchova	Anglický jazyk Občanská výchova Zeměpis Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie Občanská výchova Tělesná výchova Francouzský jazyk

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova Výtvarná výchova	Anglický jazyk	Německý jazyk Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie

Tvorba mediálního sdělení - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, tercii, kvartu

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Tělesná výchova	Tělesná výchova	Tělesná výchova Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk

Práce v realizačním týmu - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, tercii, kvartu

3. Učební plán

3.1. Celkový učební plán

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP			RVP
	RVP	int.	disp.	
Jazyk a jazyková komunikace	27		2	27
Český jazyk a literatura	15		1	15
Anglický jazyk	12		1	12
Doplňující vzdělávací obory (další cizí jazyk)			9	0
Německý jazyk				
Francouzský jazyk				
Ruský jazyk				
Španělský jazyk				
Matematika a její aplikace	15		2	15
Matematika	15		2	
Informační a komunikační technologie	1	1	2	1
Informační a komunikační technologie	1	1	2	
Člověk a společnost	11	1	2	11
Občanská výchova	4	1	1	
Dějepis	7		1	
Člověk a příroda	21	2	6	21
Fyzika	6	0,5	1	
Biologie	5	1,5	3	
Chemie	4		1	
Zeměpis	6		1	
Umění a kultura	10			10
Hudební výchova	5			
Výtvarná výchova	5			
Člověk a zdraví	9		1	9
Tělesná výchova	7	1	1	
Výchova ke zdraví	2 ¹⁾			
Člověk a svět práce	3²⁾			3
Volitelné předměty			1	0
Přírodovědné praktikum Ch/Bi				
Přírodovědné praktikum Ch/F				
CELKEM ZÁKLADNÍ	97			97
CELKEM DISPONIBILNÍ			25	25
CELKEM V ROČNÍKU	122			122

¹⁾ integrováno do tělesné výchovy (1 hodina) a biologie (1 hodina)

²⁾ integrováno do občanské výchovy (1 hodina), biologie (0,5 hodiny), fyziky (0,5 hodiny) a ICT (1 hodina)

3.2. Ročníkový učební plán

Vzdělávací oblasti (obory)	zkratka	prima	sekunda	tercie	kvarta	ŠVP			RVP
						RVP	int.	disp.	
Jazyk a jazyková komunikace									
Český jazyk a literatura	Č	4+1	4	3	4	15		1	15
Anglický jazyk	A	3+1	3	3	3	12		1	12
Doplňující vzdělávací obory (další cizí jazyk)			0+3	0+3	0+3			9	0
Německý jazyk	N		3)						
Francouzský jazyk	FR								
Ruský jazyk	R								
Španělský jazyk	ŠP								
Matematika a její aplikace									
Matematika	M	4+1	3+1	4	4	15		2	15
Informační a komunikační technologie									
Informační a komunikační technologie	ICT	1		0+1 ²⁾	0+2	1	1	2	1
Člověk a společnost									
Občanská výchova	OV	1	1	1+1	2 ²⁾	4	1	1	11
Dějepis	D	2	2	2	1+1	7		1	
Člověk a příroda									
Fyzika	F	1,5 ¹⁾	2	2	1+1	6	0,5	1	21
Biologie	BI	1,5 ¹⁾ +1	2	3 ²⁾	0+2	5	1,5	3	
Chemie	CH		2	1+1	1	4		1	
Zeměpis	Z	2	2	2	0+1	6		1	
Umění a kultura									
Hudební výchova	HV	1,5	1,5	1	1	5			10
Výtvarná výchova	VV	1,5	1,5	1	1	5			
Člověk a zdraví									
Tělesná výchova	TV	2+1	2 ²⁾	2	2	7	1	1	9
Výchova ke zdraví		integrováno				2 ⁴⁾			
Člověk a svět práce		integrováno				3 ⁴⁾			3
Volitelné předměty					0+1			1	0
Přírodovědné praktikum Ch/Bi	Pchb				3)				
Přírodovědné praktikum Ch/F	Pchf								
CELKEM ZÁKLADNÍ		25	26	24	20	97			97
CELKEM DISPONIBILNÍ		5	4	6	11			25	25
CELKEM V ROČNÍKU		30	30	31	31	122			122

¹⁾ 0,5 hodiny integrováno z jiného oboru (viz. poznámky)

²⁾ 1 hodina integrovaná z jiného oboru (viz. poznámky)

³⁾ žák si v příslušném ročníku volí jeden z uvedených předmětů

⁴⁾ veškeré hodiny integrovány do jiného oboru (viz. poznámky)

Poznámky k učebnímu plánu:

Dělení hodin:

Podle potřeb školy a aktuálního počtu žáků ve třídě je možné některé hodiny dělit.

Integrované předměty

Výchova ke zdraví:	1 hodina biologie v tercii 1 hodina tělesná výchova v sekundě
Člověk a svět práce:	1 hodina občanská výchova ve kvartě 0,5 hodiny fyzika a biologie v primě 1 hodina informační a komunikační technologie v tercii

Volitelné předměty

přidělena 1 vyučovací hodina z fondu disponibilních hodin

kvarta:	Přírodovědné praktikum Ch/Bi Přírodovědné praktikum Ch/F
---------	---

Začlenění průřezových témat

Uvedeno v samostatné kapitole 2.3.

Disponibilní hodiny

Konkrétní rozdělení je uvedeno v tabulce ročníkového učebního plánu.

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace (vzdělávací oblast)

4.1.1. Český jazyk a literatura (vzdělávací obor Český jazyk a literatura)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	5	4	3	4
za školní rok	170	136	102	136

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura má stěžejní postavení mezi vyučovacími předměty. Jazyková kultura patří k důležitým znakům vyspělosti absolventa základního vzdělání. Dovednosti, které si žáci osvojují v oblasti jazyka a jazykové komunikace, jim pak umožňují vhodně se vyjadřovat, správně psát, vnímat různá sdělení, rozumět jim a prosazovat získané poznatky pak ve všech dalších oborech.

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, ale pro lepší přehlednost je rozdělen do tří složek: jazyková výchova, literární výchova a komunikační a slohová výchova. Ve výuce se jednotlivé složky prolínají.

Vyučovací předmět má v primě víceletého gymnázia 5 hodin týdně (z toho jedna hodina z fondu disponibilních hodin), v sekundě 4 hodiny, v tercii 3 hodiny a v kvartě 4 hodiny týdně. Pro výuku jsou používány učebnice, které schválilo MŠMT ČR. Žáci také pracují s pracovními sešity, popř. s pracovními listy, které připravují vyučující českého jazyka.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v multimediálních učebnách. Dalším způsobem naplňování cílů vyučovacího předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s internetem, výuka je také doplňována exkurzemi, návštěvou filmových a divadelních představení.

Cílem jazykové a komunikační výchovy je naučit studenty jasně, srozumitelně a správně se vyjadřovat v písemné i ústní formě. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se formulovat vlastní názory a umět respektovat názory ostatních. Cílem literární výchovy je rozvíjet emocionální a estetické vnímání žáků prostřednictvím četby. Žáci tercie a kvarty se každoročně účastní olympiády z češtiny, nadaní recitátoři soutěží v recitaci. Pro vytváření lepšího vztahu k četbě je výuka doplňována také besedami v knihovně a zapojením do literárních a slohových soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci tak, aby se naučili běžně pracovat s pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a jinými jazykovými příručkami
- vede žáka k tvorbě textů, ve kterých žák uplatňuje pravopisná, stylistická a syntaktická pravidla jazyka
- výběrem samostatné četby a následným rozбором textu prohlubuje poznatky o literárních dílech a současně tříbí vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- cílenými úkoly a rozбором textů učí žáky zpracovávat text tak, aby jim byl oporou při samostatném studiu, aby dokázali samostatně zpracovaný text použít jako východisko pro argumentaci
- pracuje s chybou žáka jako s prostředkem k pochopení správného postupu
- vede žáka k seznámení se s problémovými životními situacemi prostřednictvím literárních textů a umožňuje mu navrhnout jejich vhodná řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení, mluvených referátů a dalších samostatných vystoupení upevňuje v žácích dovednosti verbální i neverbální komunikace
- upevňuje poznatky o spisovném projevu
- upozorňuje žáky na vhodné využívání jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru
- vhodnými příklady z veřejného života a ze sdělovacích prostředků posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje na žácích zdvořilé a slušné chování, upozorňuje na provázanost využívání jazykových prostředků a úrovně mezilidských vztahů
- klade otevřené otázky
- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- zadáváním úkolů přiměřených schopnostem žáka rozvíjí jeho sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vybraných úkolů posiluje v žácích vědomí občanské odpovědnosti, učí je pravidlům kontaktu s občanskými institucemi
- prostřednictvím literárního díla vede žáky k respektování odlišných názorů
- zprostředkovává návštěvy divadelních, filmových představení a jiných kulturních akcí a tím upevňuje u žáků zájem o kulturu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k vytváření žádoucích pracovních návyků a pocitu zodpovědnosti za vykonanou práci

PRIMA

ÚVOD DO ČESKÉHO JAZYKA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně pracuje s Pravidly, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami, vyhledává základní informace ve slovnících ➤ rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu 	<p>obecné poučení o jazyce, jazykověda a její složky, základní</p> <p>rozvrstvení národního jazyka - jazyk spisovný - nespisovný, obecná čeština, postavení češtiny mezi slovanskými jazyky, seznámení s jazykovými příručkami</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita	
přesahy	
Do: OV (prima), D (sekunda) Z: OV (prima)	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje systém hlásek (samohlásky, souhlásky) ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, používá správnou intonaci hlasu - melodie, důraz, tempo a pauzy ve větě 	<p>zvuková stránka slova a věty,</p> <p>spisovná a nespisovná výslovnost</p> <p>přízvuk</p>

SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá různé způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov ➤ uplatňuje pravidla psaní vyjmenovaných slov 	<p>stavba slova (předpona, kořen, přípona)</p> <p>způsoby obohacování slovní zásoby, způsob tvoření slov</p> <p>pravopis vyjmenovaných slov</p>

TVAROSLOVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a správně třídí slovní druhy, určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů ➤ doplňuje v textu velká písmena u obecných a vlastních jmen 	<p>slovní druhy, ohebné slovní druhy podstatná jména(rod, číslo, pád a vzor),přídavná jména(druh, vzor, stupňování),zájmena(druh),</p> <p>číslovky(druh) slovesa(osoba, číslo, čas, způsob)</p> <p>pravopis obecných a vlastních jmen</p>
přesahy	

Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R(tercie, kvarta),FR (tercie, kvarta)

SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá v textu jednotlivé větné členy, graficky znázorní stavbu věty, dokáže správně používat interpunkci v jednoduchém souvětí ➤ vysvětlí pravidlo shody podmětu s přísudkem a dokáže ho použít 	<p>základní větné členy, rozvíjející větné členy (přívlastek, příslovečné určení)</p> <p>věta jednoduchá, souvětí</p> <p>věta jednočlenná, dvojčlenná</p>
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R(tercie, kvarta), FR (kvarta)	

VYPRAVOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede charakteristické rysy vypravování, dokáže použít přímou řeč, vypravuje podle obrázků, uceleně reprodukuje přečtený text ➤ odlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky v textu ➤ odstraňuje základní nedostatky – např. častá opakování slov ➤ vypracuje osnovu vypravování pomocí hesel, vět 	<p>jednoduché vypravování (mluvené i psané)</p> <p>přímá řeč</p> <p>osnova textu</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace	
přesahy	
Z: FR (tercie)	

POPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem popis, rozliší základní druhy popisu, volí vhodné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikativnímu záměru, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, volí vhodný postup při zpracování popisu (přehlednost), správně kompozičně člení text 	<p>popis a jeho funkce (popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu)</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	

přesahy
Z: FR (kvarta)

ZPRÁVA, OZNÁMENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduchý inzerát, zprávu a oznámení ➤ pracuje s denním tiskem 	zpráva, oznámení
průřezová témata	
Mediální výchova Stavba mediálních sdělení	

VÝTAH, VÝPISKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v textu vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	výtah, výpisky z jednoduchého textu čtení s porozuměním
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: OV (tercie)	

DOPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše soukromý dopis, osvojí si základní normy psaní úředního dopisu ➤ odlišuje spisovný a nespisovný písemný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	dopis osobní a úřední vzkaz e – mail oslovení v osobním a úředním dopise
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: ICT (prima)	

LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní literární druhy (tj. lyrika, epika a drama) a žánry, porovná jejich funkce, uvede jejich výrazné představitele ➤ vysvětlí základní znaky báje, pohádky, pověsti, balady, bajka (personifikace, obrazné pojmenování), lidové písně, pranostiky, určí základní znaky lidové slovesnosti ➤ pozná žánr dobrodružné prózy, uvědomuje si nutnost ochrany přírody a zvířat ➤ rozliší pojem – humor, satira, ironie ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl textu (díla) ➤ formuluje ústně dojmy z kulturního zážitku, přednáší z paměti literární texty přiměřené věku 	<p>literární druhy (lyrika, epika, drama), poezie – próza</p> <p>lidová slovesnost řecké báje a pověsti, Bible</p> <p>dobrodružná literatura</p> <p>humoristická literatura</p>
průřezová témata	
<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: D (prima)</p> <p>Z: D (prima), OV (prima), VV (prima, sekunda)</p>	

SEKUNDA

TVAROSLOVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a správně třídí neohebné slovní druhy ➤ určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů 	<p>neohebné slovní druhy</p> <p>odchyly při skloňování složitějších tvarů podstatných jmen (části těla) zájmeno jenž</p>

	slovesa – rod, vid, třída a vzor
přesahy	
Z: A (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

PRAVOPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje pravopis jmen obecných a vlastních, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami, správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá 	pravopis obecných a vlastních jmen

VÝZNAM SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje věcný význam slov, při práci se Slovníkem spisovné češtiny vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, rozpoznává sousloví ➤ dokáže vysvětlit význam rčení a využívá je v mluvených a písemných projevech ➤ dokáže vybírat vhodná synonyma a antonyma ➤ pozná v textu odborné názvy 	<p>jednoznačná a mnohoznačná slova slovo a sousloví</p> <p>rčení</p> <p>synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy</p>

průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Komunikace

SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vysvětlit pojmy slovní zásoba aktivní a pasivní ➤ rozlišuje slova základová, odvozená, slovotvorný základ, rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov 	<p>slovní zásoba</p> <p>obohacování slovní zásoby - tvoření nových slov (odvozování, skládání, přechylování, zkracování) - přejímání slov z jiných jazyků</p>

SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná větu dvojčlennou a jednočlennou, určí větný ekvivalent ➤ rozeznává druhy vět a pojmenuje jejich charakteristické znaky 	<p>věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty</p> <p>druhy vět a větných ekvivalentů</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí rozvíjející větné členy, dokáže nahradit větný člen větou vedlejší a obráceně ➤ pomocí spojovacích výrazů a otázek určuje věty vedlejší, rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>větné členy (přísllovečné určení, doplněk, přívlastek těsný a volný)</p> <p>vedlejší věty</p>
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

VYPRÁVOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ používá v psaném textu přímou řeč, rozlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky ➤ podle osnovy sestaví příběh, odstraňuje nedostatky – časté opakování slovesa být, dovypráví příběh 	<p>vyprávování (mluvené i psané)</p> <p>přímá řeč v písemném projevu</p> <p>práce s textem</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace	

POPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná popis statický a dynamický ➤ správně kompozičně člení text a volí vhodný postup při zpracování popisu ➤ rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, vyjmenuje základní povahové vlastnosti člověka, využívá přirovnání a rčení ➤ volí jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu 	<p>popis uměleckých děl</p> <p>popis výrobků a pracovních postupů</p> <p>charakteristika</p> <p>líčení</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Komunikace	

ŽIVOTOPIS	
výstupy	učivo

➤ sestaví životopis svůj i rodinného příslušníka, používá ustálené formy životopisu	životopis (souvislý, strukturovaný)
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	

ŽÁDOST	
výstupy	učivo
➤ zformuluje žádost	žádost
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola	

POZVÁNKA	
výstupy	učivo
➤ vytvoří pozvánku, rozlišuje její základní části a používá vhodnou slovní zásobu	pozvánka
průřezová témata	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

VÝTAH	
výstupy	učivo
➤ zpracuje výtah z odborného textu výběrem vhodných jazykových prostředků, vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu, rozpozná rozdíl mezi osnovou, výpisky a výtahem	výtah
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	

LITERATURA	
výstupy	učivo
➤ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ vyhledá v textu hlavní postavy, určuje, kdy a kde se příběh odehrává	říše fantazie příběhy z minulosti příběhy o mezilidských vztazích člověk jako součást přírody humor v literatuře

<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukuje souvisle přečtený text, vlastními slovy vyjádří smysl literárního díla a záměr autora ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení ➤ z paměti přednáší literární texty přiměřené věku 	významní představitelé české i světové literatury
průřezová témata	
Multikulturní výchova Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí Mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: OV (prima, sekunda) Z: VV (prima, sekunda), OV (prima, sekunda)	

TERCIE

OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ vysvětlí postavení češtiny mezi ostatními slovanskými jazyky 	útvary českého jazyka a jazyková kultura čeština jako jeden ze slovanských jazyků
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita	

NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ spisovně vyslovuje a napíše běžně užívaná cizí slova ➤ využívá znalostí o obohacování slovní zásoby 	slovní zásoba a tvoření slov slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis
průřezová témata	
Multikulturní výchova Multikulturalita	

TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ skloňuje obecná jména přejatá a cizí jména vlastní ➤ určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů ➤ rozpozná slovesný vid u sloves, zařadí slovesa ke třídám a vzorům, využívá znalostí o nepravidelných slovesech ➤ aplikuje pravidla pravopisu koncovek jmen a sloves ve spojení s dalšími pravopisnými jevy 	<p>nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen skloňování obecných jmen přejatých</p> <p>skloňování zájmena týž/tentýž</p> <p>slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá slovesné třídy a vzory</p> <p>využití různých slovesných tvarů</p> <p>pravopis koncovek jmen a sloves</p>
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodně užívá mluvnický zápor ➤ rozpozná, čím jsou vyjádřeny větné členy holé, rozvitě i několikanásobné, odlišuje významové poměry v několikanásobném větném členu ➤ rozpozná druhy přívlastků, určí větné členy v přístavkovém vztahu ➤ doplňuje čárky ve složitějších souvětích, rozpoznává významové poměry mezi hlavními větami 	<p>zápor větný a slovní</p> <p>významový poměr mezi jednotlivými větnými členy</p> <p>druhy přívlastků (shodný i neshodný, těsný i volný, postupně rozvíjející i několikanásobný)</p> <p>větné členy v přístavkovém vztahu</p> <p>souvětí podřadné, souvětí souřadné</p> <p>významový poměr mezi větami hlavními</p>
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

CHARAKTERISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá v textu charakteristiku literárních postav, vytvoří charakteristiku literární postavy, porovnává ztvárnění postavy v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<p>charakteristika literárních postav</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	

POPIS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná metaforu, personifikaci, kontrast ➤ vypracuje subjektivně zabarvený popis na určené téma 	subjektivně zabarvený popis
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	

VÝKLAD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky ➤ samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, správně rozčlení text 	výklad
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	

VÝTAH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ z vybraných informací vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤ samostatně vypracuje výtah z určeného textu 	výtah
průřezová témata	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

ÚVAHA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ diskutuje ve skupině o uvedených faktech ➤ uvádí argumenty na podporu svého názoru ➤ rozeznává v textu základní znaky úvahy ➤ vypracuje písemně krátkou úvahu na určené téma 	úvaha
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Kreativita Environmentální výchova	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ vysvětlí pojmy komedie, tragédie, romantismus, humor, satira, sci-fi ➤ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, z paměti přednáší literární texty přiměřené věku ➤ vytvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ➤ porovnává funkce základních literárních druhů a žánrů 	<p>starší literatura (Bible, starověká literatura, renesance) od romantismu k moderní literatuře odraz doby v literatuře humor, sci-fi</p>
průřezová témata	
<p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
Z: VV (prima, sekunda)	

KVARTA

OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE - SLOVANSKÉ JAZYKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vývoj českého jazyka ➤ rozlišuje slovanské jazyky ➤ třídí evropské jazyky do jazykových skupin 	vývoj českého jazyka slovanské jazyky evropské jazykové skupiny
průřezová témata	
Multikulturní výchova Multikulturalita	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí souhlásky znělé a neznělé, správně vyslovuje přejatá slova ➤ vzhledem ke svému komunikačnímu záměru používá modulaci a intonaci hlasu 	hláskosloví spisovná výslovnost přejatých slov zvuková stránka věty
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace	

TVOŘENÍ SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a slovtvorný 	stavba slova a tvoření slov pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov

VÝZNAM SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v textu používá synonyma, antonyma, homonyma, v odborném textu používá terminologii 	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy

TVAROSLOVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v písemném projevu aplikuje znalost pravopisu morfologického 	slovní druhy jména, jejich druhy a tvary skloňování obecných jmen přejatých skloňování cizích vlastních jmen slovesa a jejich tvary pravopis koncovek jmen a sloves psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech

přesahy
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), FR (kvarta)

SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se ve stavbě věty, umí určit větné členy, využívá znalosti o psaní čárky ve větě jednoduché i v souvětí, uplatňuje hlavní zásady českého slovosledu a znalosti o zvláštlostech větné stavby 	stavba věty samostatný větný člen psaní čárky v souvětí podřadném a souřadném hlavní zásady českého slovosledu zvláštnosti větné stavby
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

VYPRAVOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ napíše jednoduchou povídku 	vypravování v běžné komunikaci vypravování v umělecké oblasti
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Kreativita Komunikace	

POPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ volí vhodné jazykové prostředky, správně kompozičně člení text, volí vhodný postup při zpracování dějového popisu 	popis předmětu popis děje

CHARAKTERISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vystihne povahu člověka, vytvoří ucelenou charakteristiku osoby 	charakteristika
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí	
přesahy	
Do: OV (kvarta) Z: OV (kvarta)	

ŽIVOTOPIS	
výstupy	učivo
➤ vypracuje vlastní životopis vzhledem k budoucímu profesnímu zaměření	životopis
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: OV (kvarta) Z: OV (kvarta)	

VÝKLAD A VÝTAH	
výstupy	učivo
➤ samostatně připraví a přednese referát (bez opory textu)	výklad výtah
průřezová témata	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	

ÚVAHA	
výstupy	učivo
➤ vytvoří úvahový text na zadané téma	úvaha
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Kreativita	

PROSLOV	
výstupy	učivo
➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, dodržuje pravidla veřejného společenského vystupování	neverbální komunikace proslov
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	

Kreativita Komunikace
přesahy
Do: OV (sekunda)

DISKUSE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje pravidla diskuse, vyjadřuje se věcně, stručně a jasně, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace pravidel dialogu 	diskuse a její pravidla
průřezová témata	
Multikulturní výchova Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace	
přesahy	
Do: OV (tercie) Z: OV (tercie)	

PUBLICISTICKÉ ÚTVARY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ napíše text samostatně zvoleného publicistického útvaru 	zpravodajské útvary úvahové útvary
průřezová témata	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení	

přesahy
Do: OV (tercie) Z: OV (tercie)

LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně reprodukuje přečtený text, popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ➤ uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ➤ vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	literární druhy a žánry základní literární směry divadlo (písňové texty) poezie vize a fantazie osudy výjimečných lidí
průřezová témata	
Multikulturní výchova Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: VV (prima, sekunda, kvarta)	

4.1.2. Anglický jazyk (vzdělávací obor Cizí jazyk)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	4	3	3	3
za školní rok	136	102	102	102

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Výuka cizím jazykům je nedílnou součástí ŠVP školy. Anglický jazyk se stává nutností a základem pro komunikaci v dnešní Evropě i celém světě. Anglický jazyk se stává nejen prostředkem komunikace mezi národy, ale přispívá také k toleranci vůči jiným národům a rasám v rámci multikulturního prostředí, jakým dnes svět, a Evropa zvláště, je.

Předmětu Anglický jazyk na nižším stupni gymnázia jsou v každém ročníku (prima až kvarta) přiděleny tři vyučovací hodiny týdně a zároveň jedna disponibilní hodina týdně v primě.

Třída je dělena na skupiny a výuka probíhá v kmenové, jazykové či jiné učebně, vždy dle rozvrhových a prostorových možností školy. Výuka může probíhat i mimo budovu školy, zejména v rámci projektových prací, exkurzí, apod. Využívá se dostupných prvků informačních technologií. Nejméně jednou v každém pololetí žáci zpracovávají projekt. Jednou z forem práce je konverzační soutěž v JA na daná témata. **Ve výuce JA na nižším stupni se předpokládá dosažení úrovně A2.**

Cíle

Výuka anglického jazyka na nižším stupni gymnázia sleduje následující:

- pochopení a osvojení systému anglického pravopisu žákem dle jeho schopností a **úrovně**
- pochopení a užívání základních principů anglické gramatiky žákem v každodenních situacích
- pochopení anglicky psaného textu
- samostatnou tvorbu **jednoduchých** písemných sdělení
- schopnost **reagovat** v běžných každodenních situacích
- snižování jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a jejich zpracování

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vhodnými způsoby, metodami a strategiemi vede žáka k vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení, v tvůrčí činnosti a v praktickém životě
- v rámci učení se cizím jazykům učí žáka orientovat se ve slovní zásobě, která přísluší danému tématu
- vede žáka k práci s cizojazyčným textem odpovídající úrovně a věku
- vhodnou motivací vede žáka k osvojení takových jazykových prostředků, které slouží ke komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáka rozeznat své nedostatky, analyzovat je a najít vhodná řešení
- zařazuje do výuky úkoly, při kterých je žák nucen využívat logického myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k **adekvátnímu vyjadřování ve formálních i neformálních situacích**
- motivuje žáka porozumět jiným lidem hovořícím daným jazykem, aby diskutoval na **jemu blízká témata**
- učí žáka rozumět a orientovat se v konverzačních obrazech a situacích, odpovídajícím způsobem na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka ke spolupráci ve skupině a k týmové práci
- vysvětluje roli žáka ve skupině, motivuje ho k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- učí žáka respektovat různá hlediska, ovládat a řídit svoje jednání a chování ve skupině

Kompetence občanská

Učitel:

- učí žáka respektovat přesvědčení jiných, chápat principy, zákony a společenské normy
- seznamuje žáka s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím naší země v kontextu Evropy
- učí žáka rozeznávat krizové situace a přiměřeným způsobem na ně reagovat

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky používat vhodné pomůcky a dostupné technologie
- systematicky vede žáky k plnění úkolů v hodině i mimo školu, vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky

PRIMA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podá informace obecného charakteru o své rodině, o sobě, o svém věku a oblíbených zvířatech ➤ popíše školu, rozvrh ve škole ➤ podá stručnou informaci o svém denním programu ➤ Jednoduše sdělí informace o svých oblíbených hudebních žánrech, skupinách a zpěvácích ➤ vyjmenuje základní druhy oblečení ➤ vyjmenuje některé důležité budovy ve městě ➤ používá jednoduché věty související s nakupováním ➤ stručně popíše dům/byt ➤ podá informace obecného charakteru o Spojeném království ➤ používá správně dny v týdnu a měsíce v roce ➤ vyjadřuje čas 	<p>Rodina, základní informace o sobě Zvířata a oblíbená zvířata</p> <p>Škola, školní předměty, rozvrh ve škole Denní program, volný čas</p> <p>kultura</p> <p>Nákupy a móda Příroda a město</p> <p>Domov / Náš dům / byt. Můj pokoj Spojené království Velké Británie a Severního Irska</p> <p>Dny v týdnu a měsíce v roce</p> <p>Kolik je hodin?</p>
průřezová témata	
<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita</p> <p>Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví dle pravidel o slovosledu jednoduchou anglickou větu ➤ používá větné členy 	<p>Pořádek slov ve větě</p> <p>Větné členy: a, an, the</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá zájmena ➤ utvoří přivlastňovací pád ➤ vyjadřuje množství ➤ popíše polohu předmětu, budovy, pod. ➤ používá předložky času a místa ➤ vyjadřuje vlastnosti lidí, věcí, apod. ➤ používá základní slovesa ➤ sestaví gramaticky správně jednoduchou anglickou větu v přítomném čase ➤ přiměřeně používá gramatické jevy v komunikaci. Chyby nenarušují porozumění 	<p>Zájmena osobní, přivlastňovací Přivlastňovací pád a jeho užití Imperativ, užití Let's</p> <p>Singulár a plurál substantiv Číslovky 1 – 100 Vazba There is / are</p> <p>Předložky místa, předložky času: in, on, at Přídavná jména Sloveso be, have, have got, can, must Přítomný čas prostý a průběhový</p>
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, ➤ uvědomuje si rozdíly v intonaci mateřského a cizího jazyka ➤ upevňuje poznatky o slovním a větném přízvuku ➤ používá anglickou abecedu a registruje rozdíly v souvislosti s abecedou českou ➤ čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu a rozsahu ➤ napíše gramaticky správně jednoduchý text ➤ sluchově rozumí jednoduché a zřetelné mluvě a konverzaci ➤ použije anglické názvy některých států Evropy 	<p>Abeceda, pravopis, hláskování</p> <p>Intonace věty oznamovací, otázky</p> <p>Čtení textů v učebnici a v doplňkových materiálech (časopisech)</p> <p>Psaní pohlednice, rozvrhu hodin, letáku, krátkého dopisu neformálního charakteru</p> <p>Poslechová a intonační cvičení</p> <p>Státy Evropy</p>
přesahy	
Do: Z (sekunda) HV (prima., sekunda, tercie, kvarta) Z: VV (prima, sekunda, tercie), HV (prima), BI (kvarta)	

SEKUNDA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jednoduché věty související s probíranými tématy 	<p>Rodina a přátelé. Škola</p> <p>Oblíbená zvířata. Zvířata v ohrožení</p> <p>Volný čas a volnočasové aktivity, koníčky</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše osoby a věci ze svého každodenního života ➤ podá stručnou informaci o svém volném čase ➤ vyjmenuje základní druhy oblečení ➤ stručně popíše lidské tělo ➤ jednoduchým způsobem se domluví v obchodě, v restauraci ➤ používá základní fráze z tematického okruhu Zdraví ➤ jednoduchým způsobem reaguje na základní informace o počasí 	<p>Cestování</p> <p>Nákupy a móda</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Jídlo, nápoje, základní potraviny</p> <p>V restauraci a v obchodě</p> <p>Zdraví</p> <p>Počasí</p>
průřezová témata	
<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita</p> <p>Mediální výchova Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Environmentální výchova Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: OV (prima, sekunda), BI (tercie, kvarta) Z: OV (prima, sekunda)</p>	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ tvoří (písemně i ústně) jednoduché věty a krátké texty v přítomném čase týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času ➤ správně používá zájmena 	<p>Přítomný čas prostý a průběhový</p> <p>Existenční vazba There is/are</p> <p>Zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací</p> <p>Řadové číslovky</p> <p>Práce se slovníkem</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá řadové číslovky v souvislosti s datem ➤ rozlišuje předložky času a místa ➤ dokáže rozlišit člen určitý a neurčitý ➤ vyjmenuje základní počítatelná a nepočítatelná podstatná jména ➤ tvoří jednoduchá sdělení v minulém čase ➤ tvoří jednoduché věty v jedné z forem budoucího času ➤ správně používá adverbia ➤ používá přídavná jména, stupňuje je a srovnává vlastnosti lidí, věcí apod. 	<p>Předložky času a místa: in, on, at</p> <p>Větné členy</p> <p>Počítatelnost a nepočítatelnost, užití some/any</p> <p>Minulý čas</p> <p>Minulý čas pomocných sloves</p> <p>Minulý čas pravidelných sloves</p> <p>Slovesa have to / has to pro vyjádření českého musím</p> <p>Vazba going to</p> <p>Adverbia končící –ly, adverbia vyjadřující frekvenci děje</p> <p>Přídavná jména, komparativ a superlativ přídavných jmen</p> <p>Srovnávání, vazbaasas.....</p>
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým frázím a výrazům souvisejícím s probíranými tematickými okruhy ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzaci ➤ jednoduchým způsobem popíše běžné životní situace (rodina, přátelé, apod.) ➤ dokáže využít nabytou slovní zásobu v jednoduché ústní i písemné komunikaci ➤ napíše krátké sdělení jednoduchého charakteru ➤ Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ➤ podá základní informace o Velké Británii ➤ vyjmenuje anglicky některé státy Evropy 	<p>Slovní zásoba k probíraným okruhům</p> <p>Poslechová cvičení</p> <p>Práce se slovníkem</p> <p>Psaní - projektová práce na téma Moje oblíbené zvíře, Zvířata v ohrožení, dopis učiteli, apod.</p> <p>Práce s obrázkovým textem</p> <p>Čtení textů s porozuměním</p> <p>Čtení textů v učebnici. Nácvik čtení, korekce výslovnosti</p> <p>Velká Británie</p> <p>Anglické názvy některých států v Evropě</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita	
přesahy	

Do: OV (prima, sekunda), BI (kvarta), Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta)
Z: VV (prima, sekunda, tercie), HV (prima, tercie), Z (sekunda), OV (sekunda), BI (kvarta)

TERCIE

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá probrané časy - přítomný, minulý, budoucí a předpřítomný v jednoduchých textech týkajících se situací souvisejících se životem v rodině, ve škole a probíranými tematickými okruhy ➤ používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru v jednoduchých sděleních týkajících se rodiny, domova, zábavy, volného času, budoucnosti, minulosti, reálií naší a cizích zemí, atd. Chyby nenarušují smysl sdělení ➤ aplikuje užití větných členů ➤ správně používá modální slovesa pro vyjádření nutnosti, povinnosti, možnosti 	<p>Přítomný čas prostý a průběhový Vazba "like + -ing" Minulý čas prostý a průběhový Vazba going to pro vyjádření budoucnosti Budoucí čas s will Will k vyjádření nabídky a rozhodnutí Přítomný čas průběhový k vyjádření budoucnosti Předpřítomný čas</p> <p>Větné členy: a, an, the, nulový člen Modální slovesa must, have to, can, should</p>
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory; v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky; čte texty, články týkající se současnosti i minulosti, v textech vyhledává známé výrazy, slovní zásobu a fráze, vyhledává v textech odpovědi na položené otázky ➤ Využívá slovní zásobu k jednoduché ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím ➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci; 	<p>Čtení textů v učebnici a doplňkových materiálech Londýn Televize a film Zábava</p> <p>Práce s textem</p> <p>Práce se slovníkem</p> <p>Neuvěřitelné věci a skutky, sny Domov a mimo domov Konverzační cvičení Konverzační cvičení z oblasti probíraných tematických celků</p>

<p>rozumí konverzacím týkajících se osvojovaných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vypráví jednoduché příběhy či události ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích ➤ pracuje s novými technologiemi (počítač, internet) 	<p>Svět v budoucnosti Vyprávění o minulosti</p>
---	---

průřezová témata
<p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>
přesahy
<p>Do: OV (tercie), Z (sekunda) Z: OV (prima, tercie)</p>

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte texty obsahující osobní informace týkající se jeho samotného či jiných osob, texty o cestování a různých místech světa, články týkající se moderního světa a dnešní generace, krátké texty obsahující zajímavé informace o našich reáliích i reáliích jiných zemí, recenze filmů, atd. ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí konverzaci týkající se představování, informací z výzkumů, předpovědí, rozhovorů, krátkých příběhů, snů, cestování, atd. ➤ využívá slovní zásobu v ústní i písemné komunikaci ➤ vypráví jednoduchý příběh s popisem osoby nebo místa ➤ vyžádá jednoduchou informaci; vyžádá informaci např. při představování, zeptá se na budoucí plány, vyjádří nabídku, návrh, odmítne či přijme nabídku, poskytne radu, vyjádří rozhodnutí, atd. ➤ zdokonaluje se v tematické slovní zásobě ➤ využívá moderní technologie a média 	<p>Seznamování se, poznávání jiných lidí Rodokmen Plány do budoucna, povolání Reálie anglicky mluvících zemí Recenze filmů Práce s textem</p> <p>Názory. Kladení důrazu. Nabídky Návrhy a odmítnutí návrhu Předvídaní. Sny Vedení konverzace Osobní zkušenosti</p> <p>Práce se slovníkem</p> <p>Krátký příběh</p> <p>Konverzační cvičení související s probíranými tematickými okruhy</p> <p>Poslechová a intonační cvičení, poslechy písniček</p> <p>Kultura, sport, bydlení, povolání, příroda a město, stravovací návyky, zdraví</p>

průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
přesahy
Do: OV (prima, tercie, kvarta), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: VV (prima), HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda), VV (sekunda, tercie), OV (kvarta)

KVARTA

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ písemně i ústně používá gramatické jevy, případné chyby nenarušují smysl sdělení a porozumění ➤ rozvíjí znalosti fonologického systému jazyka (výslovnost, intonace, přízvuk, pravopis slov) ➤ dokáže použít věty typu Já také/ Já také ne (vyjádření souhlasu/nesouhlasu) ➤ přeloží gramaticky správně věty v trpném rodě 	<p>Přítomný čas prostý a průběhový Stavová slovesa Minulý čas prostý a průběhový Předpřítomný čas Užití výrazů for a since Užití výrazů too a enough Modální slovesa had to, could, can, must, should, might Vazba There's someone ...ing Vazba see/hear someone ...ing Užití been a gone První kondicionál Užití So do I, Nor do I</p> <p>Trpný rod v čase přítomném, minulém, budoucím</p>
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům o historických událostech, o zdravém a nezdravém životním stylu, krátkým příběhům a textům, které se týkají světa práce, módy a oblékání, života v minulosti, slavných lidí, naší planety, počasí, atd. a vyhledá v nich požadované informace ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci; rozumí jednoduchým i složitějším promluvám a konverzacím týkajících se práce a zaměstnání, popisu lidí, módního světa a oblečení, blahopřání, každodenních situací, zdravotních problémů, stravy, slavných lidí, počasí a přírody, atd. ➤ napíše jednoduché texty týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy; sestaví ústní i písemné (např. formální dopis, deník, krátký příběh, e-mail, apod.) sdělení obsahující popis osob (přátel, rodiny, apod.), sdělení týkající se práce a zaměstnání, módy, oblečení a změny vzhledu, života v minulosti, zdravého či nezdravého jídla, zdravotních problémů, slávy a bohatství, dějů v přírodě, atd. ➤ dokáže reagovat na jednoduché písemné sdělení ➤ napíše základní údaje o sobě ve formuláři ➤ reprodukuje stručně texty, promluvy i konverzace týkající se ideální práce, módy, vynálezů minulosti i přítomnosti, návštěvy u doktora, zpráv a předpovědi počasí, atd. 	<p>Svět práce Styl a oblečení Život v minulosti Zdraví Představivost a fantazie Sláva, bohatství a štěstí Spolupráce Náš svět Práce s textem v učebnici nebo v doplňkových materiálech (časopisy)</p> <p>Poslechová a intonační cvičení</p> <p>Psaní e-mailu, dopis Sestavení pracovního inzerátu Písemné blahopřání</p> <p>Volba povolání</p> <p>Konverzační cvičení na téma: U lékaře, Předpověď počasí, Zprávy, Práce, apod.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyžádá jednoduchou informaci; vyžádá jednoduchou informaci 	<p>Konverzační cvičení v souvislosti s probíranými tematickými okruhy.</p>

<p>týkající se minulosti, zdravého a nezdravého životního stylu, zdravotních problémů, našeho světa a přírody, počasí, vyjádří obavy, lítost, souhlas a možnost, poblahopřeje, atd.</p> <p>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích, popíše osoby, oblečení a jeho části, povídá o minulosti, stylu a módě, zdraví a jídle, popíše své sny, povídá o naší zemi, přírodě a zvířatech, konverzuje o slavných lidech, svých přátelích, atd.</p> <p>➤ při práci využívá elektronické pomůcky, média a nové technologie</p>	<p>Konverzace související s probíranými tematickými okruhy. Slavné osobnosti.</p> <p>Společnost a její problémy</p>
průřezová témata	
<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Kreativita</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: OV (tercie, kvarta)</p> <p>Z: OV (tercie)</p>	

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<p>➤ rozšiřuje a upevňuje dostatečnou slovní zásobu nutnou k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>➤ reprodukuje známé anglické písně</p> <p>➤ opakuje si reálie anglicky mluvících zemí, především Spojeného království</p>	<p>Práce se slovníkem</p> <p>Práce s textem. Pracovní inzerát</p> <p>Práce s textem souvisejícím s probíranými tematickými okruhy (viz výše)</p> <p>Zpěv písní v anglickém znění dle výběru žáků</p> <p>Reálie Spojeného království Velké Británie a Severního Irska</p>
průřezová témata	
<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Komunikace</p> <p>Kooperace a kompetence</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
přesahy	
<p>Do: OV (tercie, kvarta), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta)</p> <p>Z: VV (prima, sekunda, tercie), HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda) OV (tercie)</p>	

4.2. Další cizí jazyk

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	-	3	3	3
za školní rok	-	102	102	102

4.2.1. Německý jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je zařazen do výuky v sekundě, tercii a kvartě nižšího stupně gymnázia. Týdenní dotace hodin německého jazyka činí v jednotlivých ročnících tři hodiny. Cílem výuky je dosažení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá jazykové úrovni A1-A2.

Hlavním cílem výuky německého jazyka je vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně a účelně komunikovat – tedy jednak rozumět sdělení v tomto jazyce, jednak se v něm sám vhodně vyjádřit. Učivo není zaměřeno na mechanické učení se faktům, jednotlivým slovíčkům či frázím. Důraz se klade hlavně na rozvoj dovedností, žák by měl být schopen se domluvit v běžných každodenních situacích a porozumět přiměřeně obtížnému cizojazyčnému textu. V hodinách německého jazyka se žák seznámí i s reáliemi německy mluvících zemí, jejich kulturou, historií, důležitými aspekty současného života. Teoretické znalosti si může v průběhu studia ověřit v praxi v rámci jednodenních až vícedenních výchovně vzdělávacích zájezdů do německy mluvících zemí.

Výuka německého jazyka probíhá v kmenových, jazykových nebo multimediálních učebnách vybavených audiovizuální technikou s využitím digitální jazykové laboratoře. Třídy se dělí na skupiny. V hodinách jsou žáci vedeni k poznání a rozvoji dovedností celou škálou různých metod a aktivit, často pracují ve skupinách či týmech, dostávají hodně prostoru k využití vlastních předchozích zkušeností či znalostí. Při vystupování před ostatními získávají sebedůvěru a zároveň jsou vedeni k neustálému kultivování svého projevu.

Žáci jsou seznamováni s různými zdroji informací (knihy, slovníky, internet, televize...) a učí se z nich čerpat informace a dále je zpracovat. Do výuky jsou zařazeny hry a soutěže, žáci se učí dialogickou slovní formou (diskuze, rozhovory) a simulačními metodami. Dochází k uplatňování projektových metod ve výuce s veřejnou prezentací včetně využívání ICT a nových digitálních nástrojů ve výuce. Jsou podporovány aktivity mezipředmětového charakteru mimo jiné s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z německy mluvících zemí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje týmovou práci: pravidelně do hodin zařazuje skupinovou a samostatnou práci s různými výstupy
- pracuje s různými informačními zdroji (německy psané časopisy, internetové stránky, písničky, mapy) a zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou (předchází chybným řešením při osvojování německého jazyka (např. v oblasti gramatiky, pravopisu a slovní zásoby)
- vytváří modelové situace pro výuku gramatiky i slovní zásoby německého jazyka
- využívá mezipředmětové vztahy s ostatními předměty (např. český jazyk, cizí jazyky, dějepis, zeměpis atd.)
- začleňuje aktuální dění u nás, v německy mluvících zemích i ve světě do výuky NJ
- respektuje žáka jako jedince s jeho individuálními potřebami a dává přednost tvůrčím metodám výuky
- podporuje zájem o předmět výuky německého jazyka (četba, exkurze, práce s internetem a novými digitálními aplikacemi do výuky německého jazyka)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k samostatnosti při stanovování cílů i řešení úkolů
- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- zajímá se o názory a vlastní zkušenosti žáka, podporuje projevy zvědavosti žáka a stanovuje společně s žáky cíl a postupy k jeho dosažení
- podporuje respektování odlišných názorů a cíleně navozuje pozitivní atmosféru při výuce německého jazyka
- nabízí příležitost ověřit si nabyté vědomosti a dovednosti při výuce NJ v praxi (např. při exkurzích do německy mluvících zemí, konfrontace s rodilým mluvčím, sledování filmu v NJ apod.)
- úspěšnost žáka sleduje v rámci jeho osobnostního vývoje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí zadáváním projektů, prezentací schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory
- dává prostor ke komunikaci, preferuje aktivní přístup ke studiu NJ (vede žáky k aktivnímu vyhledávání příležitostí k uplatnění nabytých vědomostí a dovedností při výuce německého jazyka v praxi)
- vede žáky k prezentaci vlastní práce před spolužáky (např. referát v NJ) a nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím
- učí žáky formulování i přijímání objektivní kritiky
- podporuje jazykové sebevědomí žáků (vyhledávání příležitostí k úspěšné konfrontaci s německými materiály)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky
- vede žáky k sebereflexi a sebekritice
- pěstuje v žácích smysl pro fair play a učí žáky respektovat individuální pokrok a výkon každého jednotlivce při osvojování NJ
- kontroluje dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky ke vzájemné komunikaci v německém jazyce
- vede žáky ke vzájemné toleranci
- zabývá se ve výuce aktuálním děním v německy mluvících zemích i v České republice
- přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti k týmu
- zprostředkuje žákům seznámení se zákony a společenskými normami německy mluvících zemí
- podporuje pocity národní hrdosti, ale zároveň i respekt vůči jiným národům a zemím v různých oblastech (např. kulturní, sportovní, politické, hospodářské apod.), varuje před projevy nacionalismu, šovinismu a fašismu

Kompetence pracovní

Učitel:

- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky
- volí různé pracovní postupy při osvojování německého jazyka
- vede žáky k práci s autentickými materiály z německy mluvících oblastí z různých zdrojů
- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika, počítačový software apod.)
- vede žáky k užívání moderní techniky (např. práce s internetovými stránkami v NJ a německými servery, využití digitálních nástrojů ve výuce NJ)
- uplatňuje zpětnou vazbu svého pedagogického působení na žáky
- vede žáky k zájmu o složení mezinárodních jazykových zkoušek (např. Zertifikat Deutsch A2-B1/B2 apod.)

SEKUNDA

KONTAKTY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; používá pravidla německé výslovnosti; dokáže vyjádřit se v jednoduchých komunikačních obrazech ➤ používá výrazy týkající se každodenních životních situací; dokáže porozumět základním frázím a jednoduchým větám; osvojuje si nové výrazy a vazby nutné pro konverzaci v každodenním životě ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ➤ reaguje na jednoduché pokyny a přiměřeným způsobem; reaguje adekvátním způsobem na jednoduché otázky ➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách ➤ použije správně pozdravy při setkání, rozloučení a další zdvořilostní formulace ➤ dokáže vytvořit jednoduchou otázku ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici 	<p>Pozdrav Rozloučení Představení Souhlas, nesouhlas Oslovení Poděkování Telefonování Dopis příteli Pozvánka na oslavu</p>

<p>vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; používá pravidla německé výslovnosti; naučí se jednoduché komunikační obraty ➤ používá slovník v učebnici a slovník dvojjazyčný; učí se pracovat s dvojjazyčným slovníkem, pomocí slovníku překládá neznámá slova a užívá je k porozumění či sdělení informace ➤ podá informaci písemně i ústně o své rodině, osobě, škole a běžných každodenních situacích; osvojuje si nové výrazy a slovní zásobu k probíraným tématům; sestaví jednoduché písemné sdělení o sobě ve formě dopisu; vypráví jednoduchý a vymyslí pointu příběhu ➤ si osvojí číslovky 1 - 1000 v ústní i písemné podobě; správně přečte letopočet; osvojuje si slovní zásobu související se dny v týdnu a měsíci v roce 	<p>Člen určitý a neurčitý 4. pád podstatných jmen Přivlastňovací zájmena Časování pravidelných a nepravidelných sloves Časování sloves sein, haben Modální slovesa Předložky Přivlastňovací zájmena Zájmeno kein, keine, kein Rozkaz Číslovky do 1000 Určování času</p>

SYNTAX	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; používá pravidla německé výslovnosti; naučí se jednoduché komunikační obraty 	Věta oznamovací Slovosled věty tázací, zjišťovací Otázky wer, wie, was Zápor ve větě

NAD MAPOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se na mapě německy mluvících zemí; přečte hlavní města a některá další velká města, pohoří, řeky 	Práce s mapou německy mluvících zemí
průřezová témata	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Z (7. ročník): Z: Z (7. ročník):	

Tercie

TEMATICKÉ OKRUHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje, čte nahlas texty složené ze známé slovní zásoby; snaží se o foneticky správnou výslovnost ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím; rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám; aplikuje nepravidelná slovesa ➤ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátním způsobem na ně reaguje; adekvátně reaguje na otázky týkající se každodenních situací ➤ rozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; vymyslí pointu příběhu ➤ vyhledává ve dvojazyčném slovníku neznámé výrazy ➤ dokáže se orientovat a vyhledávat v abecedním slovníku v učebnici ➤ podá ústně i písemně základní informace a údaje o sobě, své rodině a běžných životních situacích ➤ dokáže vyplnit základní informace do formulářů, které jsou součástí učebnice ➤ dokáže reprodukovat obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti; interpretuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na otázku; ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur ➤ stručně reaguje na písemné sdělení ➤ napíše jednoduché texty týkající se osvojených témat ➤ aplikuje jednoduché konverzační obraty v běžných životních situacích; ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace 	<p>Všední den Volný čas Dopravní prostředky a cestování Místa a budovy ve městě/Nakupování Lidské tělo/Zdraví Názvy měsíců v roce/Roční období Svátky Bydlení Dovolená a prázdniny</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže v rámci svých možností porozumět slyšenému projevu a odhaduje neznámá slova z kontextu ➤ vypracuje cvičení k poslechovému textu ➤ interpretuje slyšený text ➤ podle obrázku nebo plánu popíše dům, byt, pokoj ➤ podle obrázku popíše, co, kdo dělá ➤ čte na mapě německy mluvících zemí zeměpisné názvy ➤ dokáže správně použít názvy států a jejich obyvatel ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci ➤ rozumí slovům, jednoduchým větám a základním informacím v poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkách učitele a reaguje na ně 	
průřezová témata	
Multikulturní výchova Multikulturalita Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím ➤ rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám ➤ aplikuje nepravidelná slovesa ➤ adekvátně reaguje na jednoduché pokyny 	Privlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě Předložky se 3. pádem Předložky se 4. pádem Předložky s 3. a 4. pádem 3. a 4. pád osobních zájmen Datum 3. a 4. pád podstatných jmen Slovesné vazby Silná slovesa

<ul style="list-style-type: none"> ➤ adekvátně reaguje na otázky týkající se každodenních situací ➤ porozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů odhaduje z kontextu neznámá slova ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku ➤ vymyslí pointu příběhu ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na otázku ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur 	<p>Minulý čas – perfektum pravidelných a nepravidelných sloves</p> <p>Minulý čas sloves sein, haben</p> <p>Tázací zájmeno – welche(r)/welches</p> <p>Časové předložky</p> <p>Modální slovesa</p>
---	--

SYNTAX	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku ➤ vymyslí pointu příběhu ➤ interpretuje obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti ➤ reprodukuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na otázku ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur ➤ zapojuje se do jednoduché konverzace v běžných životních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace 	<p>Otázka</p> <p>Nepřímá otázka</p> <p>Věta hlavní</p>

NAD MAPOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte na mapě německy mluvících zemí zeměpisné názvy (pohoří, řeky, města, hory apod.) ➤ dokáže použít názvy států a jejich obyvatel 	<p>Zeměpisné názvy – pohoří, řeky</p> <p>Názvy států, obyvatel</p>
přesahy	
<p>Do: Z (8. ročník):</p> <p>Z: Z (8. ročník):</p>	

Kvarta

TEMATICKÉ OKRUHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje, čte nahlas texty složené z neznámé slovní zásoby; snaží se o foneticky správnou výslovnost ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím; rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám; aplikuje nepravidelná slovesa ➤ rozumí obsahu a chápe smysl složitějších textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; vymyslí pointu příběhu ➤ vyhledává ve dvojazyčném slovníku neznámé výrazy ➤ podá ústně i písemně základní informace a údaje o sobě, své rodině a běžných životních situacích ➤ dokáže vyplnit informace do autentických formulářů ➤ dokáže reprodukovat obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti; interpretuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na konkrétní téma ➤ stručně reaguje na písemné sdělení ➤ aplikuje jednoduché konverzační obraty v běžných životních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace ➤ dokáže v rámci svých možností porozumět slyšenému projevu a odhaduje neznámá slova z kontextu ➤ interpretuje slyšený text ➤ podle obrázku nebo plánu popíše dům, byt, pokoj ➤ podle obrázku popíše, co, kdo dělá ➤ čte na mapě německy mluvících zemí zeměpisné názvy ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	<p>Zájmy, koníčky, volný čas, sport Prázdniny a dovolená Přátelé Masmédia Oblékání Zdraví a zdravý způsob života Hudba a kultura Příroda/Zvířata/Počasí Svátky</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci ➤ rozumí slovům, jednoduchým větám a základním informacím v poslechových textech týkajících se každodenních témat 	
průřezová témata	
Multikulturní výchova Multikulturalita Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím ➤ rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám ➤ aplikuje nepravdělná slovesa v minulém čase v perfektu a préteritu ➤ adekvátně reaguje na jednoduché pokyny ➤ adekvátně reaguje na otázky týkající se každodenních situací ➤ porozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů odhaduje z kontextu neznámá slova ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; ➤ vymyslí pointu příběhu ➤ napíše jednoduchým způsobem delší písemné sdělení či odpověď ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur 	Prívlastňovací zájmena ve 3.pádě 3. a 4. pád osobních zájmen Řadové číslovky Minulý čas – perfektum pravidelných a nepravidelných sloves Minulý čas – slovesa s odlučitelnou předponou Zvratná slovesa Minulý čas – préteritum Časové předložky Vedlejší věty (spojka <i>weil, dass, wenn</i>) Způsobová slovesa v préteritu Podmiňovací způsob Stupňování přídavných jmen

SYNTAX	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí obsahu a chápe smysl složitějších textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku ➤ interpretuje obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti ➤ reprodukuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem delší písemné sdělení či odpověď na otázku ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití osvojených základních gramatických struktur ➤ zapojuje se do jednoduché konverzace v běžných životních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace 	<p>Otázka Nepřímá otázka Věta hlavní Věta vedlejší</p>

NAD MAPOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí vyhledat informace a reprodukovat je jednoduchou formou týkající se reálii německý mluvících zemí 	<p>Reálie DACHL</p>
přesahy	
<p>Do: Z (9. ročník): Z: Z (9. ročník):</p>	

4.2.2. Francouzský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu Francouzský jazyk

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází z oboru Další cizí jazyk. Je určen žákům sekundy, tercie a kvarty osmiletého gymnázia.

V těchto třech ročnících jsou výuce francouzštiny věnovány tři vyučovací hodiny týdně přidělené z fondu disponibilních hodin. Výuka navazuje na výuku českého jazyka a prvního cizího jazyka.

Výuka francouzštiny probíhá v jazykové učebně vybavené moderní technikou, dále v multimediální učebně a v kmenové třídě, je doplněna exkurzemi. Třída se dělí na skupiny.

Po třech letech výuky se umí žák vyjádřit k běžným problémům, se kterými se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky. Samostatně získává informace z různých zdrojů a zvládá práci s překladovým slovníkem.

Zájemci se mohou účastnit jazykových soutěží, určených pro jejich věkovou kategorii.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce (projektů) vede žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje jak k osvojení správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby
- hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci
- výběrem vhodných tematických celků vede žáky k osvojení důležitých poznatků, na jejichž základě dokážou samostatně a správně komunikovat v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může v realitě ocitnout, a podněcuje k využívání fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- výběrem vhodných cvičení vede žáky k rozpoznání problémů a pomáhá navrhopvat jejich řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- navozováním vhodných komunikačních situací vede žáka k otevřenosti, k tomu, aby při slovním projevu dokázal odlišit podstatné informace od nepodstatných, aby své poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem
- vede žáka ke kultivovanému projevu písemnému i ústnímu
- vede žáka k zapojení se do diskuse a k obhajobě vlastního názoru

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- zadáváním týmové práce vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních členů kolektivu
- podporuje aktivitu žáků, jejich ochotu při řešení problémů a dobré interpersonální vztahy
- zejména stálou hodnotící podporou a pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka v ústní komunikaci v jazyce

Kompetence občanské

Učitel:

- sledováním aktuálního dění ve frankofonních zemích podporuje zájem žáků o společenské a politické události a vytváří v žácích pocit občanské zodpovědnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- zadáváním úkolů vede žáky k systematické práci
- předkládá žákům možnosti využití cizího jazyka v budoucí profesi

SEKUNDA

LEKCE 1A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; uplatňuje znalost pravidel výslovnosti; používá jednoduché komunikační obraty ➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách a porozumí v základních životních situacích 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: pravidla výslovnosti, vázání, přízvuk, intonace, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov</p> <p>Mluvnice: podstatná jména a člen, předložky à, en u jmen měst a zemí, podmět ve francouzštině, pořádek slov v oznamovací větě</p> <p>Slovní zásoba: jednoduché komunikační obraty, pozdravy, oslovení, rozloučení a další zdvořilostní formulace, představování, poděkování, souhlas, nesouhlas, jednoduchá otázka</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí	
přesahy	
Do: Č (prima)	

LEKCE 2A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje ➤ pojmenuje den v týdnu, popíše svůj zdravotní stav, vzhled, povahu 	<p>Mluvnice: sloveso être – být, zápor u sloves, rod a číslo přídavných jmen, předložka de a podstatné jméno (přivlastňování), způsob tvoření otázky ve francouzštině</p> <p>Slovní zásoba: přídavná jména hodnotící, vyjadřující vlastnosti a vzhled, dny v týdnu</p> <p>Tematické okruhy: zdraví, nemoc, lidské tělo, pracovní týden</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí	
přesahy	
Do: Č (prima), OV (prima)	
Z: OV (prima)	

LEKCE 3A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí umístění předmětů a pojmenuje je ➤ určí vlastnictví předmětů 	<p>Mluvnice: člen určitý a neurčitý, množné číslo podstatných jmen</p>

➤ pojmenuje barvu, velikost předmětů	Slovní zásoba: názvy předmětů, základního nábytku Tematické okruhy: četba, hudba, časopisy, noviny ve Francii
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: OV (sekunda) Z: OV (sekunda)	

LEKCE 4A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní použití přivlastňovacích zájmen nesamostatných ➤ vyjadřuje vztahy přivlastnění ➤ napočítá do 100, zeptá se na množství ➤ sdělí písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích; ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a podobné otázky pokládá 	<p>Mluvnice: přivlastňovací zájmena nesamostatná, sloveso avoir – mít, číslovky základní 1 – 100</p> <p>Slovní zásoba: výrazy týkající se rodiny, věku, zvířata, profese</p> <p>Tematické okruhy: rodina, svátky, oslavy</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova: Mezilidské vztahy	
přesahy	
Do: Č (prima), OV (prima) Z: OV (prima)	

LEKCE 5A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým každodenním výrazům; uvede příklady z vlastního vyučovacího procesu; aplikuje pravidelná slovesa 1. třídy ➤ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku; informaci zařadí do kontextu ➤ porovná den českého a francouzského školáka, zhodnotí rozdíly ➤ vytvoří si rozvrh hodin (reálný, ideální) 	<p>Mluvnice: vazba il y a – je, jsou, předložka de po výrazech množství, časování pravidelných sloves na –er (1. třída): parler – mluvit, écouter – poslouchat</p> <p>Slovní zásoba: názvy vyučovacích předmětů, školní pomůcky</p> <p>Tematické okruhy: francouzská škola a vyučování</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy a podobné otázky pokládá ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy 	
průřezová témata	
Multikulturní výchova: Kulturní difference	
přesahy	
Do: Č (prima)	

LEKCE 6A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše průběh všedního dne ➤ orientuje se v časových údajích, porozumí jim ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>Mluvnice: slovesa faire – dělat, aller – jít, stahování členu určitého le, les s předložkami de, à, vyjadřování data a hodin</p> <p>Slovní zásoba: výrazy z oblasti kulturní, týkající se trávení volného času, měsíce, kalendářní rok</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova: Kulturní difference	

LEKCE 7A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ přiřazuje nepravidelná slovesa a osobní zájmena samostatná ➤ zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace ➤ vyjádří vlastními slovy svou zájmovou činnost; popíše jednoduše svůj vztah ke sportu; ➤ vypráví o svých zájmech, zálibách ➤ napíše krátký dopis příteli do Francie, v němž představí sebe, svou rodinu, koníčky ➤ osvojí si slovní zásobu a umí ji používat v daných komunikačních situacích 	<p>Mluvnice: osobní zájmena samostatná, slovesa: écrire – psát, savoir – vědět, lire – číst</p> <p>Slovní zásoba: sport, počasí, hudba, příroda</p> <p>Tematické okruhy: zájmová činnost, sport</p>

přesahy
Do: Č (prima), Č (prima)

LEKCE 8A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět ➤ aplikuje nepravidelné sloveso "prendre" a zájmenné příslovce "y" ➤ zeptá se na cestu, popíše trasu ➤ popíše své město a čtvrť, napíše adresu ➤ vyjádří příkaz, prosbu, zdvořilou žádost ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<p>Mluvnice: číslovky základní (dokončení), sloveso prendre – vzít, y – tam</p> <p>Slovní zásoba: dopravní prostředky, město, obec</p> <p>Tematické okruhy: bydlení, domov, adresa, trasa, jídlo, nákupy</p>
přesahy	
Do: Č (prima)	

TERCIE

LEKCE 1A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje se v jednoduchých větách v minulém čase ➤ popíše své zážitky z prázdnin ➤ pojmenuje oblíbené činnosti ➤ vyjádří své preference vzhledem k cestování 	<p>Mluvnice: minulý čas složený s pomocným slovesem avoir, zvrtná slovesa, zvláštnosti v časování sloves na –er (1.třída), slovesa voir (vidět), connaître (znát)</p> <p>Slovní zásoba: oblíbené činnosti, záliby, zážitky, cestování</p> <p>Tematické okruhy: prázdniny, volnočasové aktivity, ekologie, turistické oblasti ve Francii</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí	
přesahy	
Do: Č (prima)	

LEKCE 2A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje ➤ pojmenuje typy ochodů a sortimentu 	<p>Mluvnice: minulý čas složený s pomocným slovesem être, časování pravidelných sloves na –ir (2.třída), nepravidelná slovesa venir</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří jednoduše své preference v oblasti literatury ➤ používá modální slovesa ➤ vytváří věty v minulém čase u pohybových sloves 	<p>(přijít), pouvoir (moci), vouloir (chtít), zájmeno tout (všechno)</p> <p>Slovní zásoba: nakupování, typy obchodů, četba</p> <p>Tematické okruhy: literatura, oblíbení autoři, obchodní centra, typy obchodů ve Francii</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí	
přesahy	
Do: Č (prima), OV (prima) Z: OV (prima)	

LEKCE 3A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v dopravní situaci ➤ reaguje na pokyny ➤ pojmenuje vlastnosti osob ➤ používá tvary modální slovesa, rozkazovací věty 	<p>Mluvnice: nepravidelná slovesa devoir (muset), s'inquiéter (znepokojovat se), que v různých významech</p> <p>Slovní zásoba: dopravní prostředky, situace na silnicích, vlastnosti</p> <p>Tematické okruhy: doprava, francouzské automobily, studentské manifestace</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: OV (sekunda) Z: OV (sekunda)	

LEKCE 4A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní použití záporných výrazů ve větách ➤ vyjadřuje vlastní preference ohledně módy ➤ pojmenuje druhy oblečení, barvy ➤ používá nepravidelná adjektiva při popisu vzhledu 	<p>Mluvnice: nepravidelná adjektiva beau (krásný), nouveau (nový), vieux (starý) slovesa plaire (líbit se), mettre (obléci si) záporné výrazy personne (nikdo), jamais (nikdy), rien (nic)</p> <p>Slovní zásoba: oblečení, barvy, obchody s módou</p> <p>Tematické okruhy: styl oblékání, móda ve Francii, módní návrháři</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova: Mezilidské vztahy	
přesahy	
Do: Č (prima), OV (prima) Z: OV (prima)	

LEKCE 5A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá řadové číslovky ➤ vytváří věty v průběhovém minulém čase ➤ sdělí jednoduchým způsobem informace o svém domě, bytě, pokoji 	<p>Mluvnice: imperfektum - průběhový minulý čas, jeho koncovky, použití řadové číslovky</p> <p>Slovní zásoba: adresa, typy ubytování, místnosti, druh nábytku</p> <p>Tematické okruhy: bydlení, vybavení pokojů, trh s realitami</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova: Kulturní difference	
přesahy	
Do: Č (prima)	

LEKCE 6A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše svůj jídelníček ➤ orientuje se v názvech pokrmů ➤ používá dělivý člen a zájmenné příslovce en spolu s výrazy množství a názvy potravin ➤ sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se zdravého životního stylu a stravování 	<p>Mluvnice: dělivý člen, zájmenné příslovce en, slovesa na –re: attendre (čekat), boire (pít), zdůraznění podmětu</p> <p>Slovní zásoba: jídlo, názvy potravin, výrazy množství</p> <p>Tematické okruhy: stravovací zvyklosti, denní jídla, francouzská kuchyně</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova: Kulturní difference	

LEKCE 7A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do konverzace dalších osob prostřednictvím výrazů okruhu školství, výuky ➤ vyjádří vlastními slovy svůj vztah ke vzdělávání, školním předmětům ➤ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět ➤ rozumí informacím v poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ používá účelové vazby a samostatná ukazovací zájmena 	<p>Mluvnice: stupňování přídavných jmen a příslovčí, účelové věty: pour + infinitiv ukazovací zájmena samostatná</p> <p>Slovní zásoba: školní předměty, rozvrh, srovnání předmětů a jejich náročnosti</p> <p>Tematické okruhy: školství u nás a ve Francii, systém studia, střední školy, maturita, prázdniny ve Francii</p>
přesahy	

Do: Č (prima), Č (prima), OV (tercie)

LEKCE 8A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří vlastními slovy svůj vztah ke sportu ➤ vypráví o svých sportovních aktivitách ➤ napíše krátký dopis příteli do Francie, v němž představí své koníčky ➤ osvojí si danou slovní zásobu týkající se sportu a umí ji použít ➤ používá jednoduché věty s budoucím časem ➤ aplikuje ve větách zájmenné předměty 	<p>Mluvnice: budoucí čas jednoduchý, koncovky, použití osobní zájmena nesamostatná v předmětu slovesa: sortir (vycházet), envoyer (poslat), espérer (doufat) a jejich časování</p> <p>Slovní zásoba: sport, různá odvětví, zájmová činnost, aktivity v přírodě</p> <p>Tematické okruhy: sportování u nás a ve Francii, olympijské hry a jejich historie</p>
přesahy	
Do: Č (prima)	

KVARTA

LEKCE 1B	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ➤ používá jednoduché komunikační obraty ➤ uvádí základní informace o sobě ➤ zná názvy zemí a národností ➤ představí sebe i ostatní osoby ➤ aplikuje slovesa 1. třídy v přítomném čase ➤ používá přídavná jména a určitý člen ➤ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace ➤ doplní informace do Europassu ➤ uvádí základní informace o evropských zemích 	<p>Mluvnice: être a avoir v přítomném čase, slovesa na –er v přítomném čase, zápor, mužský a ženský rod přídavných jmen vyjadřujících národnost, tvoření otázky, číslovky od 11 do 100</p> <p>Slovní zásoba: národnosti, evropské země</p> <p>Tematické okruhy: jazykový Europass, zeměpis Evropy a úvod do zeměpisu frankofonního světa</p> <p>Evropané a jazyky</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti)	
přesahy	
do: Z (2. ročník)	

LEKCE 2B	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma ➤ aplikuje slovesa v rozkazovacím způsobu a přivlastňovací zájmena ➤ popíše svůj den ➤ vyjádří preference v oblasti studia ➤ aplikuje časové údaje ➤ orientuje se v časových údajích, porozumí jim ➤ poskytne požadované informace ➤ diskutuje o svých zálibách ➤ vyjádří svůj názor a souhlas či nesouhlas s názory druhých 	<p>Mluvnice: aimer / ne pas aimer, il y a / il n'y pas de, členy neurčité: un, une, des, zájmena přivlastňovací, faire: přítomný čas, rozkazovací způsob</p> <p>Slovní zásoba: školní předměty, škola, rozvrh, části dne, dny v týdnu, vyjádření času</p> <p>Tematické okruhy: život středoškolských studentů ve Francii</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova (Sociální komunikace)	

LEKCE 3B	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ odpovídá na jednoduché dotazy ➤ poskytne nekomplikované informace ➤ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ➤ vyjádří příčinu a intenzitu děje ➤ aplikuje slovesa pohybu v přítomném čase ➤ definuje vlastnické vztahy ➤ popíše svůj oděv a preference v oblasti oblékání a barev ➤ charakterizuje svou činnost ve volném čase 	<p>Mluvnice: přídavná jména, příslovce intenzity, aller, sortir, partir: přítomný čas, komparativ (2. stupeň příd.jmen/příslovcí),</p> <p>Slovní zásoba: části oděvu, barvy, údaje množství a míry, náplň volného času, obvyklé činnosti, preference, vzhled a duševní vlastnosti</p> <p>Tematické okruhy: náplň volného času francouzských středoškoláků</p>

4.2.3. Ruský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu Ruský jazyk

Výuka ruskému jazyku začíná na nižším stupni gymnázia v sekundě a pokračuje tak, aby v kvintě došlo k plynulé návaznosti výuky na vyšším stupni gymnázia.

Cílem výuky je osvojení ruského jazyka na úrovni komunikace, čímž se ruský jazyk stává prostředkem dorozumívání mezi národy a přispívá k toleranci k jiným národům a rasám v rámci současného multikulturního světa. Dalším cílem je osvojení si ruské abecedy, systému ruského pravopisu, pochopení a používání základních principů ruské gramatiky v každodenních situacích, zvládnutí zvukové stránky jazyka.

Předmět má časovou dotaci v sekundě, tercii i kvartě 3 hodiny týdně přidělené z disponibilních hodin.

Výuka probíhá ve skupině, a to v rámci dělení třídy na jazykové skupiny, a probíhá v kmenové třídě nebo v jazykové učebně, vždy podle rozvrhových a prostorových možností školy.

V první fázi výuky, v tzv. předazbukovém období, se žáci seznamují s fonetickým systémem ruského jazyka a osvojují si základní slovní zásobu k probíraným okruhům, vše na bázi poslechu a následné reprodukce.

V druhé části výuky, v tzv. azbukovém období, si žáci osvojují psanou podobu ruské abecedy a nacvičují čtení krátkých textů. Po základním osvojení obou částí výuka pokračuje běžným způsobem výuky cizím jazykům.

Kromě klasické formy výuky je možno v hodinách ruského jazyka pracovat v dvojicích či větších skupinách.

Jednou z forem práce je konverzační soutěž v jazyce ruském na daná témata. Soutěž je určena především těm zájemcům ze strany žáků, kteří mají o ruský jazyk zájem či chtějí v budoucnu jazyk studovat na vysoké škole.

Zájemcům o literaturu, dramatické umění a přednes je určena soutěž Ars Poetica - Puškinův památník.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vhodnými způsoby, metodami a strategiemi vede žáka k vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení, v tvůrčí činnosti a v praktickém životě
- v rámci učení se cizím jazykům učí žáka orientovat se ve slovní zásobě, která přísluší danému tématu
- vede žáka k práci s cizojazyčným textem odpovídající úrovně a věku
- vhodnou motivací vede žáka k osvojení takových jazykových prostředků, které slouží ke komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáka rozeznat své nedostatky, analyzovat je a najít vhodná řešení
- zařazuje do výuky úkoly, při kterých je žák nucen využívat logického myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka vyjádřit v cizím jazyce své názory jak písemně tak ústně
- motivuje žáka porozumět jiným lidem hovořícím daným jazykem, aby diskutoval na daná témata

- učí žáka rozumět a orientovat se v konverzačních obratech a situacích, odpovídajícím způsobem na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka ke spolupráci ve skupině a k týmové práci
- vysvětluje roli žáka ve skupině, motivuje ho k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- učí žáka respektovat různá hlediska, ovládat a řídit svoje jednání a chování ve skupině

Kompetence občanská

Učitel:

- učí žáka respektovat přesvědčení jiných, chápat principy, zákony a společenské normy
- seznamuje žáka s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím naší země v kontextu Evropy
- učí žáka rozeznávat krizové situace a přiměřeným způsobem na ně reagovat

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky používat vhodné pomůcky a dostupné technologie
- systematicky vede žáky k plnění úkolů v hodině i mimo školu, vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky

SEKUNDA

PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ vyslovuje nahlas plynule krátké věty jednoduchého obsahu se známou slovní zásobou➤ osvojuje si některá křestní ruská jména a porovnává je s českými➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Úvodní ústní kurz slovní zásoby Fonetická příbuznost jazyka českého a ruského <ul style="list-style-type: none">• hlásky odlišné od češtiny• nácvik ruské výslovnosti• nácvik základní slovní zásoby k tematickým okruhům: Pozdravy, Rodina, Škola, Školní předměty, Můj dům, Zaměstnání Nácvik základních pokynů pro práci v hodinách jazyka ruského Křestní jméno, jméno po otci, příjmení v ruštině
průřezová témata	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
přesahy	
Do: OV (prima, tercie) BI (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

AZBUKOVÉ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikuje jednotlivá písmena azbuky ➤ v souvislosti s češtinou registruje písmena graficky identická ale zvukově a významově odlišná ➤ vnímá měkký a tvrdý znak v ruské abecedě ➤ čte foneticky správně písmena, slabiky a jednoduchá krátká slova v ruštině ➤ čte text přiměřeného obsahu a obtížnosti ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ odhaduje neznámá slova z kontextu ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ registruje funkci ruského přízvuku ➤ přepíše jednoduchý text ➤ napíše jednoduché sdělení týkající se jeho samotného, rodiny ➤ používá dle potřeby jednoduchý slovník 	<p>Azbuka. Psaná a tiskací podoba azbuky Nácvik psaní písmen ruské abecedy Písmena odlišná a podobná v porovnání s češtinou</p> <p>Měkký a tvrdý znak v ruštině, jejich funkce</p> <p>Čtení písmen, slabik a krátkých slov pomocí jednoduchých textů v učebnici a doplňkových materiálů Čtení souvislejšího kratšího textu</p> <p>Práce s obrazovým materiálem</p> <p>Poslechová a intonační cvičení Přepis souvislejších kratších textů Psaní krátkých souvislejších textů na dané téma Psaní adresy do Ruska Jednoduchý písemný projev Práce s jednoduchým slovníkem v učebnici</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Kulturní difference	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikuje a používá osobní zájmena ➤ osvojuje si číslovky 1 – 20 v ústní i písemné podobě a vyjadřuje množství ➤ správně používá vybraná slovesa v přítomném a minulém čase ve větách, vyjadřuje souhlas/nesouhlas ➤ formálně správně osloví kamaráda, učitele, cizího člověka apod. ➤ osvojuje si fráze a vazby pro každodenní příležitosti, případně ty, které se v souvislosti s češtinou gramaticky liší ➤ používá základní barvy, osvojuje si jejich zvukovou a grafickou podobu ➤ popisuje jednoduchým způsobem vlastnosti lidí, věcí, zvířat apod. ➤ používá gramaticky správně aktuálně probírané tvary vybraných substantiv 	<p>Osobní zájmena v singuláru a plurálu Číslovky 1 – 20</p> <p>Časování vybraných sloves Infinitiv 2.osoba singuláru a 3.osoba plurálu u ruských sloves Slovesný zápor v ruštině Vyjádření českého mám v ruštině, odlišnosti. Vyjádření českého mám/nemám rád Minulý čas ruských sloves Vybraná slovesa pohybu Vykání a tykání v ruštině Vybrané vazby odlišné od češtiny Vyjadřování času. Narozeniny Vybraná přídavná jména Předložky v souvislosti s vybranými pády, vybrané předložkové vazby</p>
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

DOVEDNOSTI v OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální podporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ zapojuje se do jednoduché konverzace prostřednictvím běžných výrazů; v rámci konverzace poskytne požadované informace a reaguje na informace, které získá od jiných osob ➤ podá informace obecného charakteru a přiměřené jeho věku týkající se Ruska ➤ porozumí jednoduchým ruským písním a reprodukuje je ➤ přeloží pomocí jednoduchého slovníku nebo učitele krátké jednoduché texty do češtiny/ruštiny související s probíraným učivem 	<p>Práce s textem v učebnici nebo v doplňkových materiálech</p> <p>Konverzační cvičení</p> <p>Nad mapou Ruska</p> <p>Poslechová cvičení, zpěv známých ruských písní</p> <p>Překládová cvičení</p> <p>Práce se slovníkem a textem</p>
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola	
přesahy	
Do: Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

TERCIE

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá správné názvy dnů v týdnu a měsíců v roce, názvy obchodů ➤ vyjmenuje některé druhy jídla a nápojů, které jsou typické pro Rusko a ČR ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších probíraných témat ➤ vyplní základní informace do formulářů, které jsou součástí učebnice ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p>Kalendářní rok, dny v týdnu, měsíce v roce Popis vybraných činností Jídlo a nápoje, stravovací návyky, rozdíly v Česku a Rusku Vyjádření času Dopravní prostředky Denní program, volný čas Obchod, nakupování Text jednoduchého charakteru zjišťující základní údaje (jméno, příjmení, věk, země apod.) Vzhled člověka Konverzační cvičení. Procvičování slovní zásoby související s probíranými tematickými okruhy Žádost, prosba, omluva</p>
průřezová témata	
Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova Občanská společnost a škola	
přesahy	
Do: Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví písemně i ústně jednoduchou ruskou větu v přítomném a budoucím čase ➤ používá jednoduchou radu, doporučení, návod, příkaz a rozkaz ➤ sestaví písemně i ústně ruskou větu za správného použití osvojených základních gramatických struktur ➤ identifikuje číslovky do 1000 ➤ popíše dle svých schopností gramaticky správně vlastnosti lidí, věcí, zvířat apod. 	<p>Časování vybraných sloves v přítomném čase Princip zvrtných sloves v ruštině Budoucí čas sloves jednoduchý Vybraná slovesa I. a II. časování Vybraná slovesa pohybu Jednoduchá forma imperativu Pohyblivý a stálý přízvuk u sloves Vyjádření českého mám/nemám Vybraná přídavná jména a jejich užití Skloňování vybraných podstatných jmen tvrdého a měkkého zakončení ve vybraných pádech Skloňování osobních zájmen Vyjádření ceny Řadové číslovky</p>

přesahy
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)

KVARTA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá správné geografické názvy některých států Evropy, pojmenuje jejich obyvatele a identifikuje jazyk, kterým se v dané zemi hovoří ➤ vyjmenuje některé druhy jídla a nápojů ➤ popíše jednoduchým způsobem svůj režim dne ➤ popíše jednoduše své volnočasové aktivity ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá sám 	<p>Evropa V cizině. Národy a národnosti. Cizí jazyky - názvosloví Jídlo. Umíš vařit? Denní program, volnočasové aktivity Nakupování, jdeme nakupovat Co se nám líbí/nelíbí Text jednoduchého charakteru a práce s ním Konverzační cvičení. Procvičování slovní zásoby související s probíranými tematickými okruhy Krátký písemný projev, vybraný typ textu Imperativ ve formě jednoduchých rad, příkazů a návodů</p>
průřezová témata	
Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova Občanská společnost a škola	
přesahy	
Do: Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví písemně i ústně jednoduchou ruskou větu v přítomném, minulém a budoucím čase ➤ používá radu, doporučení, návod, příkaz a rozkaz ➤ sestaví písemně i ústně ruskou větu za správného použití osvojených základních gramatických struktur ➤ identifikuje řadové číslovky ➤ popíše dle svých schopností gramaticky správně vlastnosti lidí, věcí, zvířat apod. ➤ vyjádří písemně i ústně své preference 	<p>Časování vybraných sloves v přítomném čase – I. a II. časování</p> <p>Časování vybraných sloves se změnou kmenové souhlásky</p> <p>Časování vybraných zvratných sloves</p> <p>Minulý čas sloves</p> <p>Budoucí čas sloves</p> <p>Pohyblivý a stálý přízvuk u sloves Vyjádření českého mám/nemám, potřebuji, musím</p> <p>Vyjádření českého líbí/nelíbí se mi</p> <p>Vyjádření preferencí</p> <p>Imperativ (informativně)</p> <p>Skloňování základních typů podstatných jmen tvrdého a měkkého zakončení</p> <p>Skloňování osobních zájmen</p> <p>Řadové číslovky, pravopis, užití</p> <p>Skloňování vybraných adjektiv tvrdého zakončení</p>
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte foneticky správně texty přiměřené obtížnosti složené ze známé slovní zásoby ➤ používá slovník česko-ruský/rusko-český a abecední slovník v učebnici i v elektronické podobě ➤ foneticky správně reprodukuje obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti ➤ napíše jednoduché texty týkající se rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ píše dle svých schopností krátké texty a napíše jednoduchým způsobem krátká sdělení 	<p>Čtení textů v učebnici a v doplňkových materiálech Čtení s porozuměním Práce se slovníkem</p> <p>Výslovnost. Osvojování dalších principů ruského fonetického systému a procvičování již zvládnutých</p> <p>Kratší písemný projev – psaní kratších textů</p> <p>Psaní fiktivního dopisu do Ruska v prostředí soukromém korespondenčním</p>
průřezová témata	
<p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Kreativita Komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	
přesahy	
Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

4.2.4. Španělský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu španělský jazyk

Vyučovací předmět Španělský jazyk je určen žákům sekundy, tercie a kvarty osmiletého gymnázia. ve všech ročnících jsou výuce předmětu věnovány tři vyučovací hodiny týdně přidělené z fondu disponibilních hodin. Navazuje na poznání mateřského jazyka a má i podobné cíle, tj. jazykové znalosti, komunikační dovednosti, ale i některé cíle specifické jen pro cizí jazyk, které vyplývají z potřeb a života v současném světě.

Výuka španělského jazyka probíhá v multimediální jazykové učebně vybavené moderní technikou. Třída se dělí na skupiny.

Žáci mají k dispozici učebnici, pracovní sešit, slovníček k učebnici, CD/MP3 nahrávky k učebnici i pracovnímu sešitu, nástěnné mapy, on-line cvičení k učebnicím a další obrazový materiál.

Po třech letech výuky se umí žák vyjádřit k běžným problémům, se kterými se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky. Samostatně získává informace z různých zdrojů a zvládá práci s překladovým slovníkem. Zájemci se mohou účastnit jazykových soutěží, určených pro jejich věkovou kategorii.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou a samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapy)
- vhodnou motivací vede žáka k osvojení takových jazykových prostředků, které slouží ke komunikaci v cizím jazyce
- hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- výběrem vhodných cvičení vede žáky k rozpoznání problémů a pomáhá navrhnout jejich řešení
- zařazuje do výuky úkoly, při kterých je žák nucen využívat logického myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka vyjádřit v cizím jazyce své názory jak písemně tak ústně
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím
- vede žáka k zapojení se do diskuse a k obhajobě vlastního názoru
- učí žáka rozumět a orientovat se v konverzačních obratech a situacích, odpovídajícím způsobem na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a skupinovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky
- učí žáka respektovat různá hlediska, ovládat a řídit svoje jednání a chování ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- sledováním aktuálního dění ve španělsky mluvících zemích podporuje zájem žáků o společenské a politické události
- učí žáka respektovat přesvědčení jiných, chápat principy, zákony a společenské normy
- seznamuje žáka s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím naší země v kontextu Evropy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných pomůcek a technologií
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky

SEKUNDA

ÚVOD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; uplatňuje znalost pravidel výslovnosti➤ používá slovník v učebnici a slovník dvojjazyčný; učí se pracovat s dvojjazyčným slovníkem, pomocí slovníku překládá neznámá slova a užívá je k porozumění či sdělení informace➤ hláskuje	Románské jazyky a španělština Výslovnost, přízvuk Španělská abeceda Hláskování Intonace Interpunkční znaky Čtení španělského textu Práce se slovníkem Španělština na internetu
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ použije správně pozdravy při setkání, rozloučení a další zdvořilostní formulace ➤ používá výrazy týkající se každodenních životních situací; dokáže porozumět základním frázím a jednoduchým větám ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	Pozdravy, rozloučení, Oslovení, poděkování Představování Osobní informace: národnost, bydliště... Potvrzení a opravování informací Sdělení polohy věcí Popis aktivit a místa o prázdninách Porovnávání Jednoduché zdůvodňování Vyjádření libosti a nelibosti - úvod Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Vyjadřování názoru
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Multikulturní výchova Kulturní difference Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	
přesahy	
Do: Z (sekunda)	

TÉMATÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách a porozumí v základních životních situacích 	Názvy států a národností Číslovky 0-20 Předměty ve třídě Barvy

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ sdělí písemně základní údaje o své osobě ➤ dokáže použít názvy států a jejich obyvatel ➤ pojmenuje a jednoduše popíše (barva, rozměr atd.) věci ve třídě ➤ určí umístění předmětů a pojmenuje je ➤ řekne, co dělá v hodinách španělštiny ➤ popíše svůj prázdninový den a místo, kde tráví prázdniny ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ vyhledává nové výrazy a slovní zásobu k probíraným tématům 	<p>Přídavná jména pro popis předmětů</p> <p>Aktivity v hodinách španělštiny</p> <p>Volnočasové a prázdninové aktivity</p> <p>Každodenní činnosti</p> <p>Popis míst</p>
---	--

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikuje a správně používá osobní zájmena ➤ správně používá slovesa v přítomném čase ➤ tvoří gramaticky správné otázky ➤ spojí věty vhodnými spojkami do souvětí ➤ aplikuje nepravidelná slovesa 	<p>Osobní zájmena</p> <p>Zápor ve větě</p> <p>Slovesa ser, estar, hay</p> <p>Tázací zájmena</p> <p>Člen určitý a neurčitý</p> <p>Rod a číslo podstatných jmen</p> <p>Přechylování a množné číslo přídavných jmen</p> <p>Časování pravidelných sloves v přítomném čase</p> <p>Slovesa se změnou kmenové souhlásky (o→ue, e→ie)</p> <p>Nepravidelná slovesa</p> <p>Zvratná slovesa</p> <p>Předložky</p> <p>Spojky</p> <p>Ukazovací zájmena</p> <p>Stupňování přídavných jmen</p>
REÁLIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku ➤ najde na mapě španělsky mluvící země 	<p>Oficiální jazyky Španělska</p> <p>Španělština ve světě</p> <p>Geografie Španělska</p> <p>Některá významná španělská města</p>

➤ orientuje se na mapě Španělska; vyhledá hlavní město a některá další velká města, pohoří, řeky	
průřezová témata	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Z (sekunda) Z: Z (sekunda)	

TERCIE

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojuje si nové výrazy a vazby nutné pro konverzaci v každodenním životě ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny a podobné otázky pokládá ➤ osvojí si slovní zásobu a umí ji používat v daných komunikačních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ vyjádří souhlas a nesouhlas ➤ řekne, co umí a neumí dělat ➤ vyslovuje, čte nahlas texty se správnou výslovností ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím; rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám; ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ odpovídá na jednoduché dotazy 	<p>Vyjadřování libosti a nelibosti Vyjadřování názoru Porovnávání Vykání Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Vyjadřování zájmů Vysvětlování a popis cesty Sdělování času, poznávání hodin Sjednání schůzky</p>
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát	

Multikulturní výchova Kulturní difference Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace
přesahy
Do: Z (sekunda) Z: Z (sekunda)

TÉMATATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí písemně základní údaje o své rodině a běžných každodenních situacích ➤ vyjádří, co kdo dělá v různých profesích a odpoví na otázky týkající se povolání ➤ sdělí základní informace o počasí a určí roční období ➤ popíše svůj vzhled, povahu ➤ určí příbuzenské vztahy ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ pojmenuje dny v týdnu a určí datum ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ vyhledává nové výrazy a slovní zásobu k probíraným tématům ➤ napočítá do 100, zeptá se na množství ➤ vytvoří si rozvrh hodin (reálný, ideální) ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy ➤ orientuje se v časových údajích, porozumí jim ➤ hovoří, o tom jaké filmy se mu líbí ➤ vypráví o svých zájmech, zálibách ➤ zeptá se na cestu a popíše ji ➤ popíše průběh všedního dne 	Povolání a místa výkonu povolání Osobní údaje Číslovky 1 –100, řadové číslovky Roční období a počasí Rodina, příbuzenské vztahy Charakteristika osob: fyzický vzhled, povahové vlastnosti Měsíce, dny v týdnu Záliby a zájmy Každodenní činnosti Druhy filmů Dopravní prostředky Orientace ve městě Kulturní události Školní předměty

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přivlastňovací zájmena nesamostatná ➤ vyjadřuje vztahy přivlastnění ➤ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět ➤ spojí věty vhodnými spojkami do souvětí ➤ aplikuje nepravdělná slovesa ➤ sdělí své plány do blízké budoucnosti a zeptá se ostatních, co budou dělat 	<p>Slovesa ser, estar, hay Nepravdělná slovesa Předložky a spojky Vykání Přivlastňovací zájmena nesamostatná Stupňování přídavných jmen Slovesa gustar, encantar, interesar Příslovce Zájmena předmětu nepřímého Vazba Ir + infinitiv Slovesa se změnou kmenové samohlásky (e→i) Slovesné vazby</p>

REÁLIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se na mapě Španělska; ➤ vyhledá autonomní oblasti a města ➤ hovoří o španělských svátcích a oslavách ➤ popíše běžný den ve Španělsku 	<p>Autonomní oblasti Španělska Španělská rodina Španělské svátky a oslavy Barcelona a Madrid Běžný den ve Španělsku</p>
průřezová témata	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Z (sekunda) Z: Z (sekunda)	

KVARTA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poskytne nekomplikované informace ➤ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ➤ rozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů; 	<p>Popis neznámé věci Výhody a nevýhody Umísťování věcí Přivítání návštěvy Povolení a zákazy Sdělení ceny a množství potravin</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; vymyslí pointu příběhu ➤ dokáže reprodukovat obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti; interpretuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ aplikuje jednoduché konverzační obraty v běžných životních situacích; ➤ ústně poskytne požadované informace ➤ dokáže v rámci svých možností porozumět slyšenému projevu a odhaduje neznámá slova z kontextu; ➤ vypracuje cvičení k poslechovému textu ➤ zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů 	Rady a příkazy Objednávání jídla Nakupování Vyprávění v minulosti
průřezová témata	
Multikulturní výchova Multikulturalita Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena , Kreativita , Poznávání lidí , Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá , Objevujeme Evropu a svět , Jsme Evropané Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	

TÉMATATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje některé druhy jídla a nápojů ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ popíše dům nebo byt a jeho části, sdělí výhody a nevýhody svého bydliště ➤ objedná si jídlo v restauraci a popíše, z čeho se skládá pokrm ➤ nakoupí potraviny a určí cenu a množství potravin ➤ řekne, co dělal v uplynulých dnech i v minulosti ➤ vypráví o svých cestách ➤ určí, kde se věci nachází a komu patří ➤ vypráví o minulosti 	Části domu/bytu, nábytek Na návštěvě Předměty používané na cestách Jídlo a pití Druhy obchodů V obchodě V restauraci Cestování Zážitky z cest

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur ➤ aplikuje slovesa v rozkazovacím způsobu ➤ poradí, přikáže a zakáže ➤ řekne, co je dovoleno a zakázáno ➤ aplikuje pravidelná a nepravidelná slovesa v minulém čase ➤ reaguje gramaticky správně v běžných, probraných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	Neurčitá zájmena Zájmena předmětu přímého a nepřímého Přivlastňovací zájmena samostatná Slovesa ser, estar, hay Slovesné vazby Rozkazovací způsob pro 2. osobu č. j. Věty zvolací Podmiňovací věty Trpný rod a zvrtné se Minulý čas jednoduchý pravidelných a nepravidelných sloves

REÁLIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podá informace obecného charakteru a přiměřené jeho věku týkající se Španělska ➤ zná tradiční španělská jídla a nápoje ➤ porozumí jednoduchým španělským písním a reprodukuje je 	Nejvýznamnější španělské památky Španělská a latinskoamerická kuchyně Hudba a tanec ve Španělsku a Latinské Americe
přesahy	
Do: Z (sekunda) Z: Z (sekunda)	

4.3. Matematika a její aplikace (vzdělávací oblast)

4.3.1. Matematika (vzdělávací obor Matematika a její aplikace)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	5	4	4	4
za školní rok	170	136	136	136

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia.

V primě je vyučován v rozsahu 5 hodin týdně (z toho 1 disponibilní hodina), v sekundě 4 hodiny (z toho jedna disponibilní), v tercii a kvartě jsou matematice věnovány 4 výukové hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, někdy v učebně přírodních věd (k dispozici je interaktivní tabule) nebo v počítačové učebně (k dispozici jsou osobní počítače).

Jednou z rozšiřujících forem výuky je účast v soutěžích, pro žáky všech ročníků je určena Matematická olympiáda a Klokán, pro žáky primy a sekundy Pythagoriáda.

Cíle vzdělávání

- získání základních poznatků o matematice a rozvoj matematické gramotnosti
- rozšíření znalostí o číselných oborech
- osvojení základních matematických operací s čísly a rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- vytváření základních pojmů např. proměnná, neznámá atd. a jejich využití v praxi
- rozvíjení základů geometrie v rovině i prostoru
- rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- poznání skutečnosti, že k výsledku lze dospět několika způsoby
- řešení praktických úloh a problémových úloh z běžného života
- využívání matematických poznatků v praxi – odhady, měření velikosti a vzdálenosti, orientace

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k osvojování obecně užívaných matematických termínů, znaků a symbolů
- k efektivnímu využívání získaných informací a ke komplexnímu pohledu na matematické jevy
- k využívání prostředků výpočetní techniky
- k řešení úloh, které se těsně dotýkají praxe a ilustrují tak smysl osvojovaných matematických postupů pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k nalezení problému, zvolení postupu, jeho řešení a závěrečnému vyhodnocení

- k rozboru a obhajobě vlastního postupu řešení
- k aplikaci osvědčených postupů při řešení typových úloh
- ke kontrole dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k formulaci svých myšlenek a názorů v písemné i mluvené formě v logickém sledu
- k argumentaci využívající mimo jiné i nákresů, grafů a tabulek
- k diskusi a snaze o komplexní pohled na řešený problém

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinové práce, která umožňuje rozdělení úkolů, ale vyžaduje schopnost komunikace, odpovědnost i uvědomělost
- k podílení se na vytváření pravidel práce ve skupině a schopnosti přijímat různé role v rámci skupiny
- k plnění úkolů přiměřených k úrovni jejich individuálních schopností, při nichž podněcují svou zvědavost, tvořivost a sebevědomí

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení zodpovědného vztahu k životnímu prostředí i jeho ochraně
- k snaze ohodnotit a ocenit výsledky práce své i ostatních spolužáků
- k dodržování pravidel společenského chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení svých grafických schopností při řešení geometrických úloh
- k zjištění potřebnosti teoretických znalostí pro řešení praktických problémů
- k seznámení s možnostmi využití získaných dovedností při dalším vzdělávání a vlastním profesním zaměření

PRIMA

CELÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí početní operace s celými čísly a využívá je při řešení reálných úloh ➤ pokouší se řešit různé typy číselných a obrázkových řad z oboru celých čísel, které vyžadují logické myšlení ➤ rozlišuje kladná a záporná čísla ➤ vyznačuje celá čísla na číselné ose ➤ vysvětluje pojem opačné číslo ➤ porovnává celá čísla 	Čtení a zápis celých čísel Zobrazení na číselné ose Porovnávání celých čísel Opačné číslo Početní operace s celými čísly
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova	

Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Do: D (prima) Z: D (prima)

DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) a využívá je při řešení reálných úloh ➤ porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla ➤ pokouší se řešit různé typy číselných a obrázkových řad z oboru desetinných čísel, které vyžadují logické myšlení ➤ čte a zapisuje desetinná čísla ➤ zobrazuje desetinná čísla na číselné ose 	Čtení a zápis desetinných čísel Zobrazení na číselné ose Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování Početní operace s desetinnými čísly
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ÚHEL A JEHO VELIKOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rýsuje a měří úhly ➤ provádí početní i grafické operace s úhly ➤ sestavuje osu úhlu ➤ používá pojmy rameno a vrchol úhlu ➤ rozeznává a pojmenovává druhy úhlů ➤ rozeznává vedlejší a vrcholové úhly, využívá jejich vlastností 	Úhel jako část roviny Rýsování úhlů Jednotky velikosti úhlů a měření velikosti úhlů Ostrý, tupý, přímý, pravý, plný úhel Osa úhlu Početní a grafické operace s velikostmi úhlů Dvojice úhlů
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

přesahy
Do: Z (prima) Z: Z (prima)

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí rozklad na součin prvočísel ➤ určuje nejmenší společný násobek a největší společný dělitel ➤ rozeznává pojmy násobek a dělitel ➤ používá znaky dělitelnosti ➤ vysvětluje pojmy prvočíslo a číslo složené ➤ určuje a užívá násobky a dělitele 	Násobek a dělitel Znaky dělitelnosti Prvočíslo Číslo složené Společný násobek a dělitel

KVÁDR A KRYCHLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje kvádr a krychli ➤ používá vzorce k výpočtům obsahu a objemu kvádrů a krychle při řešení reálných úloh ➤ rýsuje síť kvádrů a krychle ➤ načrtne těleso ➤ používá převody jednotek obsahu a objemu 	Kvádr, krychle, síť těles Obraz kvádrů a krychle ve VRP Jednotky obsahu Povrch krychle, kvádrů Jednotky objemu Objem krychle, kvádrů
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (prima), VV (prima) Z: VV (prima), F (prima), VV (sekunda)	

RACIONÁLNÍ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí početní operace s racionálními čísly ➤ převádí zlomky na desetinná čísla a naopak ➤ řeší různé typy číselných a obrázkových řad z oboru racionálních čísel, které vyžadují logické myšlení ➤ čte a zapisuje zlomky 	Čtení a zápis zlomků Porovnávání zlomků Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení zlomků na číselné ose Smíšené číslo Početní operace se zlomky Složený zlomek

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává zlomky ➤ zobrazuje racionální čísla na číselné ose ➤ vysvětluje pojmy smíšené číslo, převrácené číslo a složený zlomek 	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dle vzorců počítá obvod a obsah trojúhelníku ➤ sestrojuje trojúhelník dle vět sss, sus, usu ➤ sestrojuje kružnici opsanou a vepsanou ➤ řeší různé typy úloh, které vyžadují obrazovou představivost ➤ popisuje vlastnosti trojúhelníků (trojúhelníková nerovnost) ➤ rozeznává druhy trojúhelníků ➤ používá pojmy těžnice, výška, střední příčka 	Vlastnosti trojúhelníku Dělení trojúhelníků dle velikosti stran a úhlů Vnitřní a vnější úhly Výšky, těžnice, střední příčky Kružnice opsaná a vepsaná Konstrukce trojúhelníků Obvod a obsah trojúhelníku Netradiční úlohy o trojúhelnících
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: VV (sekunda)	
PROCENTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětluje pojem procento a promile ➤ užívá základní pojmy procentového počtu ➤ rozeznává vztahy mezi procenty a racionálními čísly ➤ řeší úlohy na procenta 	Pojem procento Základ, počet procent, procentová část Úrok Procenta v úlohách z praxe Grafy a diagramy s procenty Promile

<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší jednoduché praktické úlohy z úrokování ➤ analyzuje reálné grafy a diagramy s procenty 	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: OV (sekunda, kvarta), BI (kvarta), CH (sekunda) Z: CH (sekunda), OV (sekunda, kvarta), BI (kvarta)	

SEKUNDA

SHODNÁ ZOBRAZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestrojuje obrazy základních geometrických útvarů ve středové souměrnosti ➤ sestrojuje obrazy základních geometrických útvarů v osové souměrnosti ➤ rozlišuje útvary středově a osově souměrné ➤ intuitivně řeší základní úlohy na dané téma v kartézské soustavě souřadnic ➤ využívá pojmy vzor a jeho obraz, střed souměrnosti, osa souměrnosti, samodružné body ➤ seznamuje se s pojmy orientovaná úsečka a posunutí v rovině 	Středová souměrnost Osová souměrnost Posunutí Souměrné útvary
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

ČTYŘÚHELNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje rovnoběžník ➤ rozlišuje jednotlivé typy rovnoběžníků (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník) a popisuje jejich vlastnosti ➤ charakterizuje lichoběžník 	Rovnoběžník Dělení rovnoběžníků Konstrukce rovnoběžníků Obvod a obsah rovnoběžníku Lichoběžník Konstrukce lichoběžníku

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku ➤ sestavuje všechny typy rovnoběžníků a lichoběžníků různými způsoby ➤ aplikuje své znalosti a dovednosti při řešení reálných úloh ➤ poznává souvislosti mezi vzorci pro výpočet obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku 	Obvod a obsah lichoběžníku
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: VV (sekunda)	

HRANOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznává a pojmenovává hranol ➤ používá vzorce k výpočtu povrchu a objemu hranolu ve slovních úlohách ➤ při výpočtu obsahu podstavy hranolu rozlišuje základní typy pravidelných mnohoúhelníků ➤ aplikuje své znalosti o hustotě látky při výpočtu hmotnosti tělesa 	Hranol a jeho síť Povrch a objem hranolu Slovní úlohy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Z: F (prima), VV (sekunda)	

POMĚR. PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozděluje celky na části v daném poměru ➤ zvětšuje a zmenšuje hodnoty v daném poměru 	Pojem poměr a postupný poměr Rozdělování hodnot v daném poměru Zvětšení a zmenšení v daném poměru Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka Měřítko mapy a plánu

<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá trojčlenku k řešení slovních úloh z různých oborů (úměra, procenta, směsi, poměr, měřítko) ➤ pracuje s měřítkem reálných plánů a map ➤ rozhoduje o typu úměrnosti ➤ vyjadřuje úměrnosti tabulkou, grafem v kartézské soustavě souřadnic, rovnicí ➤ vysvětluje pojem poměr a postupný poměr 	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: CH (sekunda), Z (prima) Z: Z (prima), CH (sekunda), OV (kvarta)	

DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ z paměti umocňuje a odmocňuje některá přirozená čísla, popř. odhaduje výsledek ➤ určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátor ➤ vysvětluje pojem mocnina a odmocnina, pojmenovává části mocniny ➤ pojmenovává pojmy reálné číslo, reálná osa 	Druhá mocnina Druhá odmocnina
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

PYTHAGOROVA VĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ formuluje Pythagorovou větu ➤ aplikuje Pythagorovou větu k řešení slovních úloh z praxe 	Pythagorova věta Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Užití Pythagorovy věty k řešení úloh z praxe

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku ➤ využívá aritmetickou podobu Pythagorovy věty k výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku 	Obrácená Pythagorova věta a její užití
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje hodnotu výrazu ➤ zapisuje pomocí výrazů slovní text ➤ pojmenovává pojmy číselný výraz, výraz s proměnnou ➤ provádí základní početní operace s výrazy 	Číselné výrazy Výrazy s proměnnou Výpočty s výrazy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KRUŽNICE, KRUH, VÁLEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětluje pojmy kružnice, kruh ➤ vypočítává délku kružnice a obsah kruhu ➤ rozpoznává a charakterizuje válec ➤ používá vzorce k výpočtu povrchu a objemu válce ve slovních úlohách ➤ určuje vzájemnou polohu kružnice a přímky ➤ vysvětluje pojmy sečna, tětiva, tečna, vnější přímk ➤ určuje vzájemnou polohu dvou kružnic ➤ vysvětluje pojmy vnější a vnitřní dotyk, soustředné kružnice 	Kružnice, kruh a jejich části Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice a obsah kruhu Válec Povrch a objem válce
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Z: VV (sekunda)

ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav ➤ užívá logickou úvahu a nalézá různá řešení slovních úloh z různých oborů ➤ rozeznává rovnost a nerovnost ➤ využívá pojmy rovnice, levá strana rovnice, pravá strana rovnice ➤ provádí zkoušku řešení 	Rovnost a nerovnost Řešení rovnic Slovní úlohy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje jednoduché konstrukce a formálně zapisuje postup konstrukce, používá potřebnou matematickou symboliku ➤ využívá při konstrukci pojem množina bodů dané vlastnosti ➤ charakterizuje Thaletovu kružnici a využívá ji při konstrukčních úlohách ➤ aplikuje znalosti základů geometrie v konstrukčních úlohách 	Jednoduché konstrukce Thaletova kružnice Konstrukční úlohy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TERCIE

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje pravidla pro počítání s mocninami při výpočtech výrazů s více mocninami ➤ určuje třetí mocninu pomocí kalkulátoru ➤ z paměti určuje třetí mocninu některých přirozených čísel, popř. odhaduje výsledek ➤ rozpoznává mocniny s přirozeným mocnitelem ➤ zapisuje číslo pomocí mocnin o základu deset 	<p>Třetí mocnina Mocniny s přirozeným mocnitelem Početní operace s mocninami Zápis čísel v desítkové soustavě</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (kvarta) Z: F (kvarta)	

STATISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ve sdělovacích prostředcích vyhledává statistická data z různých oborů, která pak dále statisticky zpracovává a porovnává ➤ vyhodnocuje data zpracovaná ve formě grafů, diagramů nebo tabulek ➤ vysvětluje pojmy soubor, znak, četnost znaku, aritmetický průměr 	<p>Základní pojmy Zpracovávání dat Grafy, diagramy, tabulky</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: OV (prima, tercie), Pchf (kvarta), Pchb (kvarta)	

PODOBNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách ➤ používá souvislost mezi běžně používaným pojmem podobnosti a matematickou definicí podobnosti ➤ rozlišuje podobné a shodné útvary 	Podobnost geometrických útvarů Věty o podobnosti trojúhelníků
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ÚPRAVY VÝRAZŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upravuje mnohočleny na součin vytýkáním před závorku ➤ upravuje výrazy pomocí vzorců ➤ specifikuje lomený výraz ➤ určuje a zapisuje podmínky ➤ upravuje lomený výraz ➤ získané dovednosti využívá při násobení lomeného výrazu mnohočlenem 	Vzorce pro úpravu výrazů Lomený výraz Rozšiřování a krácení lomených výrazů Násobení lomených výrazů
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

LINEÁRNÍ ROVNICE A JEJICH SOUSTAVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ získané dovednosti využívá při řešení slovních úloh z různých oborů (úlohy o pohybu, společné práci, směsích) ➤ řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli ➤ řeší jednoduché soustavy rovnic pomocí sčítací a dosazovací metody ➤ při řešení úloh volí vhodný počet neznámých a vybírá si metodu, která mu nejvíce vyhovuje ➤ ze vzorců vyjadřuje danou neznámou 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy Vyjádření neznámé ze vzorce
průřezová témata	

Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Do: F (sekunda) Z: F (sekunda)

FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dle funkčního předpisu sestavuje tabulku funkce a sestrojuje její graf ➤ užívá znalostí o funkcích k řešení slovních úloh z různých oborů ➤ používá pojem funkce ➤ určuje základní vlastnosti lineární funkce (definiční obor, obor hodnot, rostoucí a klesající funkce) ➤ řeší jednoduché soustavy rovnic pomocí grafické metody ➤ popisuje grafy dalších základních funkcí (kvadratická funkce, goniometrické funkce) 	Definice funkce Lineární funkce Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Příklady dalších funkcí Slovní úlohy Logické řady jako funkce
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (sekunda) Z: OV (prima), F (sekunda)	

KVARTA

GONIOMETRICKÉ FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s využitím kalkulátoru vypočítává velikosti stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku ➤ své dovednosti aplikuje při řešení slovních úloh z trigonometrie ➤ rozlišuje jednotlivé goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku 	Trigonometrie Výpočet velikosti stran a vnitřních úhlů v pravoúhlém trojúhelníku Slovní úlohy
průřezová témata	

Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Do: Pchf (kvarta) Z: Pchf (kvarta)

TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje, načrtává a charakterizuje jehlan a kužel ➤ pojmenovává komolá tělesa ➤ definuje kouli a kulovou plochu ➤ vypočítává povrch a objem těles ➤ sestrojuje obrazy těles ve volném rovnoběžném promítání ➤ využívá znalostí z různých partií matematiky k řešení složitějších úloh z praxe, které se týkají geometrických těles 	Jehlan a kužel Koule a kulová plocha Povrch a objem těles Úlohy z praxe
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (prima) Z: F (prima), VV (sekunda, kvarta)	

KVADRATICKÉ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje lineární a kvadratickou rovnici ➤ řeší jednoduché kvadratické rovnice pomocí vzorce 	Řešení kvadratické rovnice pomocí vzorce
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ počítá jednoduché příklady z úrokování ➤ vysvětluje pojmy věřitel, dlužník, daň, zisk ➤ rozlišuje jednoduché a složené úrokování ➤ popíše základní znaky daňové politiky ČR a EU ➤ aplikuje matematické dovednosti při řešení modelových situací z rodinného hospodaření 	Jednoduché a složené úrokování Matematika v rodinném hospodaření
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kooperační kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: OV (tercie, kvarta) Z: OV (tercie, kvarta)	

ČÍSELNÉ OBORY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ systematizuje své matematické znalosti z jednotlivých číselných oborů ➤ používá definici a geometrickou interpretaci pojmu absolutní hodnota reálného čísla ➤ na reálné ose znázorňuje jednotlivé typy intervalů 	Obor přirozených čísel Obor celých čísel Obor racionálních čísel Obor reálných čísel
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZÁKLADY VÝROKOVÉ LOGIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá pojem množina ➤ provádí základní operace s množinami (sjednocení, průnik, doplněk) ➤ rozlišuje jednoduché a složené výroky a jejich negace ➤ při řešení konkrétních úloh množinové nebo výrokové matematiky využívá logické myšlení 	<p>Množiny a operace s nimi</p> <p>Výroky a jejich negace</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SYSTEMATIZACE A PROHLoubENÍ UČIVA O ROVNICÍCH, NEROVNICÍCH A JEJICH SOUSTAVÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ získané dovednosti aplikuje při řešení slovních úloh ➤ provádí početní operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení) ➤ využívá úpravy výrazů při řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli ➤ rozlišuje souvislost určování podmínek a nutnosti zkoušky ➤ řeší lineární nerovnice ➤ řeší soustavy rovnic a nerovnic ➤ rozlišuje ekvivalentní a důsledkové úpravy ➤ používá množinový zápis řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav 	<p>Početní operace s lomenými výrazy</p> <p>Rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Další typy rovnic a nerovnic</p> <p>Soustavy rovnic a nerovnic</p> <p>Slovní úlohy</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

4.4. Informační a komunikační technologie (vzdělávací oblast)

4.4.1. Informační a komunikační technologie (vzdělávací obor Informační a komunikační technologie)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	1	-	1	2
za školní rok	34	-	34	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie

Předmět Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a integruje vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce - Využití digitálních technologií. Je určen žákům primy, tercie a kvarty osmiletého gymnázia v rozsahu 1 hodina týdně v primě, 1 hodina v tercii a 2 hodiny v kvartě z fondu disponibilních hodin. Výuka probíhá v počítačových učebnách. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Informační a komunikační technologie umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání prostředků ICT, seznámit se s informačními technologiemi, se základy počítačové grafiky a publikování na internetu, rozvíjet základní myšlenkové operace, orientovat se ve světě informací a osvojit si obecné principy a strategie řešení problémů (praktických i teoretických).

Získané dovednosti lze aplikovat ve všech oblastech základního vzdělání.

Cílové zaměření

Vzdělávání směřuje žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy spojena s pracovní činností člověka

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojování základních pojmů ICT
- porovnává znalosti a zkušenosti u žáků
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby prostředků ICT
- konfrontuje výsledky práce s obecně platnými zásadami
- vede žáky k samostatné práci i spolupráci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti přesně analyzovat požadavky, volit vhodné prostředky ICT
- vede žáky ke schopnosti vyhledat vhodné informace k řešení problému, najít jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využít získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vede žáky k samostatnému řešení problémů; ke schopnosti volit vhodné způsoby řešení a využít při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- vede žáky ke schopnosti kritického myšlení, činit uvážlivá rozhodnutí a k jejich obhájení, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- využíváním prostředků ICT vede žáky k efektivnímu zpracování informací
- prostřednictvím individuální i skupinové výuky vede žáky k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat odpovědnost jednotlivce za výsledky dílčích úkolů a potřebu efektivní spolupráce při zpracování konečných výsledků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- vede žáky ke schopnosti přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- vede žáky ke schopnosti přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- šetrným a ohleduplným zacházením s prostředky ICT učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- vede žáky k využití prostředků ICT nejen pro potřeby dalšího vzdělávání, ale i pro účely uplatnění v praktickém životě (komunikace s úřady)

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje práci s prostředky ICT - práce se stává efektivnější a organizace činností racionálnější
- vyžaduje využívání prostředků ICT nejen ke zpracování informací, ale i k modelování přírodních a sociálních jevů a procesů

PRIMA

ICT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie ➤ pracuje s prostředky správy operačního systému, nastavuje jeho uživatelské prostředí ➤ dodržuje bezpečnost a hygienu práce s počítačem ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ➤ získává správné návyky při práci s výpočetní technikou ➤ rychle a přesně ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou 	<p>Osobní počítač - principy fungování, části, periferie</p> <p>Operační systém, data, soubor, složka, souborový manažer, program, sdílení složek, zástupce, práce s okny, vzhled pracovní plochy</p> <p>Ergonomie</p> <p>Pravidla práce s počítačem, virové nebezpečí, legálnost software, ochrana autorských práv</p> <p>prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením</p> <p>Základy psaní na klávesnici ve výukovém programu</p>
průřezová témata	
<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>environmentální výchova</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
Z: VV (sekunda)	

TERCIE

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje ➤ uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s grafikou 	Programy pro rastrovou a vektorovou grafiku, rastrové a vektorové obrázky, barevné modely RGB, CMYK, rozlišení, barevná hloubka, formáty grafických souborů, kompozice, koláž, základní úpravy obrázku a fotografie, práce s filtry, vrstvy, vektorové kresby – základní objekty
PUBLIKOVÁNÍ NA INTERNETU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základy jazyka HTML a CSS pro tvorbu jednoduchých HTML dokumentů ➤ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro publikování na internetu 	Základy jazyka HTML, kaskádové styly, struktura HTML dokumentu, publikování informací na internetu Webdesign, základní pravidla tvorby webu
průřezová témata	
Multikulturní výchova Lidské vztahy Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Do: VV (tercie) Z: VV (kvarta)	

KVARTA

ICT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ➤ ovládá práci s textovými a tabulkovými kalkulátory a využívá vhodných aplikací ➤ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ➤ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním zdraví ➤ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vazby mezi nimi ➤ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni v textové, grafické a multimediální formě 	<p>Internet Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování</p> <p>Textový editor – popis prostředí, formátování textu, kombinace textu, obrázků a dalších objektů, tabulky, formuláře, šablony, styly Tabulkový kalkulátor – popis prostředí, buňky, relativní a absolutní adresa, funkce a vzorce, grafy, filtry, práce s daty Typografická a estetická pravidla Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika Spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...) Prezentace informací – zásady zpracování prezentace, popis prostředí prezentačního programu, snímky, objekty na snímku, řazení, přechody, animace snímků, šablony, vlastní prezentace, multimédia</p>
průřezová témata	
<p>Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: OV (kvarta), VV (kvarta) Z: OV (kvarta)</p>	

4.5. Člověk a společnost (vzdělávací oblast)

4.5.1. Občanská výchova (vzdělávací obor Výchova k občanství)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	1	1	2	2
za školní rok	34	34	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z oboru Výchova k občanství, a integruje obsah učiva z oboru Svět práce a Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět Občanská výchova je vyučován v prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia, a to v primě a sekundě v týdenní dotaci jedné vyučovací hodiny, v tercii a kvartě v týdenní dotaci dvou vyučovacích hodin (hodina v tercii a kvartě je z fondu hodin pro obor Svět práce, druhá hodina v tercii pochází z fondu disponibilních hodin).

Velmi široký a pestrý obsah předmětu umožňuje žákům seznamovat se s rolí občana demokratické společnosti a poznávat jednotlivé stránky sociální reality, ale i dávat do souvislosti poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Předmět Občanská výchova má tedy v rámci základního vzdělávání specifickou funkci vytvářet mezioborové vazby a prostřednictvím průřezových témat předávat žákům celistvý obraz světa.

Žák si postupně uvědomuje vlastní autonomní osobnost jako aktivní součást příbuzenských, občanských, politických, ekonomických a právních vztahů. Od sebepoznání by měl žák směřovat k pochopení sounáležitosti a spoluzodpovědnosti, a to v rovině rodiny, školy, obce, státu i v rovině globální. Na základě znalosti vlastních práv a povinností by měl znát a respektovat práva ostatních jedinců a skupin. V rámci předmětu je kladen důraz na uvědomování si hodnot, vytváření postojů a praktických sociálních dovedností jako prostředků k dalšímu rozvoji osobnosti. Žák je schopen posoudit své jednání z hlediska obecně přijímaných morálních kritérií a převzít zodpovědnost za své názory, jednání a jeho důsledky.

Cílům předmětu Občanská výchova odpovídají také metody vyučování. Aby byl žák aktivně zapojen do procesu výuky, učitel uplatňuje metodu skupinové práce, komunikační aktivity a prvky dramatické výchovy a vede žáky k samostatnému, nezávislému a kritickému myšlení.

Výuka je doplňována besedami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- střídá výukové metody tak, aby si každý žák našel pro něj nejefektivnější způsob učení
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí, vede žáky k využívání znalostí z jiných předmětů
- používáním různých informačních zdrojů rozvíjí u žáků schopnost vyhledávat, získávat a využívat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby žáci museli identifikovat problémy ve svém okolí, ve škole i v rodině a systematicky hledat vhodné metody k jejich řešení
- vede žáky k diskuzi o řešených problémech, podporuje je ve snaze obhájit svůj názor a podložit ho argumenty

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- zavádí metody kooperativního učení (práce ve skupinách)
- při verbálním projevu žáka dbá na jeho kultivovanost, při písemném vypracování úkolu dbá na přehlednost, věcnost a správnost
- reaguje na informace z médií a podporuje diskuzi o nich

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dbá na dodržování dohodnutých pravidel ze strany všech žáků veřejně oceňuje úspěchy žáků
- prostřednictvím řešených témat napomáhá žákům vytvářet si pozitivní a realistickou představu o nich samých
- citlivě reaguje na mezilidské vztahy ve třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- prostřednictvím řešených témat rozvíjí v žácích schopnost orientovat se v právech a povinnostech občana
- zadáváním vybraných úkolů posiluje v žácích vědomí osobní i občanské povinnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- důslednou kontrolou vede žáky k zodpovědnosti při školní práci a k získávání správných pracovních návyků
- seznamuje žáky s možnostmi dalšího vzdělávání vzhledem k předpokládané profesní orientaci
- objektivním a zdůvodněným hodnocením umožňuje žákům vytvořit si realistickou představu o svých schopnostech a možnostech

PRIMA

ÚVOD K VÝUCE OBČANSKÉ VÝCHOVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje pravidla práce v hodině, přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky ➤ komunikuje se spolužáky i s učitelem 	Poznávání spolužáků. Seznámení s obsahem učiva občanské výchovy, pravidla práce v hodinách, jejich tvorba .
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	

ČLOVĚK V RYTMU ČASU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje významné svátky církevního i občanského kalendáře a uvědomuje si jejich kulturní a historické kořeny ➤ uvede přírodní zákonitosti, které odlišují jednotlivá roční období ➤ odlišuje přírodní a umělé cykly popíše svůj denní režim ve všední den a o víkendu, navrhne jeho úpravu v duchu zásad psychohygieny 	Kalendář svátků občanského i církevního kalendáře. (průběžně zařazováno do jednotlivých měsíců) Cyklus dne, týdne, roku. Denní rytmus, volný čas. režim dne, aktivní využívání volného času
průřezová témata	
Multikulturní výchova Kulturní difference Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	
přesahy	
Do: a (sekunda), D (sekunda), BI (tercie, kvarta) Z: a (sekunda), FR (tercie), BI (tercie, kvarta)	

NAŠE ŠKOLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává projevy záporných vlastností u sebe i u druhých lidí, navrhne, jak by mohl své chování usměrnit ➤ pojmenuje svá práva i povinnosti vyplývající ze školního řádu a vysvětlí, proč je třeba se mu podřizovat ➤ přiměřeně svá práva uplatňuje a respektuje práva druhých ➤ popíše, která právní ustanovení se na něj vztahují, dodržuje je a uvědomuje si rizika jejich porušování ➤ popíše, co vše je nutné dokázat k naplnění svých cílů, objasní význam vůle při překonávání překážek ➤ formuluje vlastními slovy význam vzdělání pro život ➤ popíše na příkladech zásady racionální přípravy na vyučování ➤ zjistí základní údaje o historii školy 	<p>Život ve škole. Lidská setkání ve škole.</p> <p>Práva a povinnosti žáků.</p> <p>Význam vzdělání pro život.</p> <p>Historie naší školy. Známí absolventi.</p>
průřezová témata	
<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Kreativita Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	
přesahy	
<p>Do: a (prima, sekunda), R (tercie)</p> <p>Z: a (prima), R (tercie)</p>	

RODINA A DOMOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vhodné způsoby komunikace s rodiči, sourozenci, prarodiči; navrhne možné způsoby řešení konfliktní situace ➤ vyjmenuje členy své rodiny, dokáže pojmenovat jejich příbuzenský vztah a znají jejich povolání ➤ pojmenuje předpoklady nutné pro uzavření manželství a základní práva a povinnosti vyplývající z manželství ➤ popíše vývojová období života z hlediska významných událostí ➤ vysvětlí pojmy plánované rodičovství, antikoncepce ➤ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině ➤ pojmenuje tradice své rodiny a hodnoty spojované s pojmy rodina a domov ➤ utřídí životní hodnoty, svou volbu zdůvodní v diskuzi ➤ dodržuje zásady hospodárnosti, popíše rizika při hospodaření s penězi ➤ popíše základní příjmy a výdaje rodiny, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, rozlišuje výdaje zbytné a nezbytné, rozlišuje rozpočet vyrovnaný, schodkový a přebytkový ➤ pojmenují možné problémy, které vznikají v rodinném a osobním životě ➤ uvedou instituce, na které by se obrátili o pomoc při řešení problémových situací 	<p>Rodinné a příbuzenské vztahy.</p> <p>Rodokmen. Typy rodiny.</p> <p>Manželství (vznik manželství, jiné podoby soužití)</p> <p>Rodina a její funkce. Založení rodiny Biologická a výchovná funkce rodiny</p> <p>Rodina jako zázemí, hodnoty domova.</p> <p>Ekonomická funkce rodiny, rozpočet domácnosti</p> <p>Problémy rodinného života, život bez rodiny. Náhradní výchova.</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace, Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: a (tercie), BI (tercie), FR (tercie), R (tercie) Z: a (prima, sekunda, tercie), R (tercie), FR (tercie), BI (tercie)	

NAŠE VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem vlast a vlastenectví, vyjádří vlastními slovy svůj vztah k vlasti, rozlišuje vlastenectví a nacionalismus, vyjádří, jaké možnosti pomoci má v situacích ohrožení a obrany státu ➤ uvede významné osobnosti z české minulosti i současnosti a vysvětlí jejich přínos ➤ vyjmenuje známé české výrobky, suroviny a přírodní krásy ➤ vyloží pojem mateřský jazyk, vymezí jeho postavení mezi ostatními jazyky ➤ objasní význam studia světových jazyků 	<p>Pověsti o počátcích českého národa. Vlast a vlastenectví</p> <p>Slavní předkové.</p> <p>Co nás proslavilo.</p> <p>Mateřský jazyk</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Kulturní difference Multikulturalita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět	
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda), D (prima, sekunda, tercie, kvarta), Z (tercie) Z: Č (prima, sekunda), D (prima, sekunda), VV (tercie)	

OBEC, REGION, ZEMĚ, KRAJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem obec; popíše činnost obecního úřadu, pojmenuje jeho představitele; na příkladech vysvětlí, s jakými problémy se můžeme na obecní úřad obracet ➤ chápe význam výběru kandidátů prostřednictvím voleb a angažovanosti občanů v životě obce ➤ zná kulturní instituce obce, zhodnotí jejich nabídku a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají ➤ vybere nejdůležitější události z historie obce, uvede její významná místa i rodáky ➤ charakterizuje zvláštnosti svého regionu, uvede některé lidové tradice a znaky nářečí 	<p>Moje obec Radnice a obecní zastupitelstvo</p> <p>Památná místa a významné osobnosti naší obce</p> <p>Náš region</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vypráví pověst o založení Prahy; pojmenuje nejvýznamnější místa Prahy, vyhledává údaje o nich v médiích, orientuje se v plánu města ➤ vyhledává na mapě památná místa našich dějin, roztřídí památky podle určených kritérií ➤ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování vůči památkám a aktivně proti němu vystupuje; ví, na koho se v případě potřeby obrátit ➤ zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ vyjmenuje národnosti zastoupené v ČR; vyjádří vlastními slovy obsah článků Listiny základních práv a svobod týkajících se práv národnostních menšin ➤ na konkrétních příkladech rozeznává příznaky rasismu a xenofobie 	<p>Hlavní město Praha</p> <p>Významná místa naší země</p> <p>Národy a národnostní menšiny</p>
průřezová témata	
<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p>	
přesahy	
<p>Do: Č (prima), M (tercie), D (prima, sekunda, tercie, kvarta), Z (prima, tercie, kvarta) Z: Č (prima), Z (prima, tercie, kvarta), D (prima), M (tercie)</p>	

SEKUNDA

RODINA, NÁROD, VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje a popíše státní symboly ČR a vysvětlí historické okolnosti jejich vzniku, objasní jejich účel a způsob jejich používání ➤ objasní základní znaky pojmu národ, zná národnostní složení ČR, chápe rozdíl mezi národnostním a občanským principem budování moderního státu ➤ vyjmenuje státy sousedící s ČR a s pomocí mapy dokáže vymezit stredoevropský prostor ➤ s pomocí literatury ilustruje shody a odlišnosti mezi stredoevropskými národy, respektuje kulturní zvláštnosti, způsoby chování a myšlení lidí 	<p>Státní symboly</p> <p>Střední Evropa jako náš domov.</p> <p>Jazyk, kultura a zvyklosti stredoevropských národ</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Kulturní diference Etnický původ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: a (sekunda), D (sekunda), Z (tercie), FR (tercie), R (kvarta) Z: Z (tercie)	

MAJETEK A BOHATSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví vlastní žebříček hodnot, vysvětlí možné obsahy pojmu bohatství v souvislosti s věkem, zálibami, prostředím a charakterem lidí ➤ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi ➤ uvede příklady některých dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané ➤ uvede příklady různého druhu majetku a způsoby jeho získávání 	<p>Duchovní a věčné hodnoty</p> <p>Nakládání s bohatstvím, majetkem</p> <p>Nadace, charita, solidarita</p> <p>Sociální spravedlnost</p> <p>Majetek, jeho druhy a získávání</p> <p>Vlastnictví</p>

➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně vlastnictví, uvede příklady	Vznik vlastnictví, vlastník, právní úprava vlastnictví
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebezpoznání a sebepojetí Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Z: Z (tercie)	

ČLOVĚK A KULTURA	
výstupy	učivo
➤ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování v přírodě	Přírodní bohatství a jeho ochrana – vztah jednotlivce k životnímu prostředí, jeho odpovědnost, a důležitost spolupráce
➤ vyjmenuje a na mapě ukáže velké NP a CHKO v ČR; popíše významné přírodní lokality v ČR	
➤ vysvětlí jednotlivé významy pojmu kultura, uvede příklady	Kultura a její rozvíjení
➤ charakterizuje různé druhy umění; ukáže na příkladech znaky jednotlivých uměleckých slohů, uvede nejvýznamnější památky těchto slohů; uvede některé kulturní památky ČR, které jsou na seznamu UNESCO	Umělecké slohy a moderní umění
➤ zná nejdůležitější kulturní instituce, orientuje se v jejich nabídce, a vybírá akce, které ho zajímají; vyhledává v programech kin, divadel a dalších institucí	Kulturní instituce
➤ vysvětlí základní pravidla společenského chování, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích; vysvětlí zásady kulturního stolování; rozlišuje oblečení vhodné pro různé příležitosti	Kultura chování Společenské chování doma i na veřejnosti
➤ ilustruje na příkladech odlišné kulturní zvyklosti v jiných zemích či etnikách	Společenské zvyklosti jiných kultur
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	
přesahy	

Do: Č (sekunda), a (sekunda), D (prima, sekunda, tercie, kvarta), BI (kvarta), CH (kvarta), Z (tercie), VV (sekunda, tercie), FR (kvarta)
Z: D (prima, sekunda), Č (sekunda), a (sekunda), VV (sekunda), FR (tercie, kvarta), R (tercie), CH (kvarta), BI (kvarta)

STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede nejčastější typy a formy států, přiřadí konkrétní příklady ➤ vysvětlí význam voleb v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➤ porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci v ČR a jejich orgánů a institucí, popíše povinnosti občana při zajišťování obrany státu ➤ objasní způsoby demokratického řízení státu, posoudí jeho výhody ➤ zhodnotí význam ochrany lidských práv a svobod ➤ rozpoznává působení propagandy, její vliv na veřejné mínění a chování lidí 	<p>Vznik státu a právních norem, typy států</p> <p>Volby</p> <p>Výkonná, zákonodárná a soudní moc, obrana státu</p> <p>Práva a povinnosti občanů</p> <p>Ústava a Listina základních práv a svobod</p> <p>Právo a morálka</p>
průřezová témata	
<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
přesahy	
<p>Do: M (prima), D (prima) Z: M (prima)</p>	

TERCIE

ČLOVĚK JAKO OSOBNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní pojem osobnost z psychologického i sociologického hlediska, charakterizuje co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností ➤ kriticky zhodnotí charakterové vlastnosti u sebe i u druhých lidí ➤ demonstruje na příkladech zvláštnosti jednotlivých fází lidského života, dokáže se vcítit do myšlení lidí různého věku a adekvátním způsobem s nimi jednat ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru; vytvoří si "osobní mapu" a "plán osobního růstu" pro určité období ➤ posoudí, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osoby a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; uvede zásady zdravého životního stylu; posoudí, jak sám tyto zásady dodržuje či porušuje ➤ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>osobnost a její vlastnosti struktura osobnosti</p> <p>vývoj osobnosti</p> <p>sebepoznání, vůle</p> <p>zdravý životní styl</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	

Poznávání lidí	
přesahy	
Do: a (kvarta), BI (tercie, kvarta), TV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: TV (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie), FR (tercie), BI (tercie, kvarta), a (kvarta), TV (kvarta)	
ČLOVĚK A CITOVÝ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje základní vlastnosti citů, odlišuje rozumový a citový přístup k životu ➤ vysvětlí pojem stres, prokáže na příkladech nebezpečnost některých stresových reakcí ➤ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým reakcím ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků 	prožívání a chování city a jejich vlastnosti city v době dospívání zátěžové reakce schopnost odolat nátlaku a manipulaci
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	
přesahy	
Do: BI (tercie, kvarta), VV (sekunda) Z: a (tercie)	

KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ je schopen vést dialog se zřetelem na zásady chování při rozhovoru; rozlišuje různé formy komunikace ➤ popíše neverbální způsoby komunikace a jejich využití při běžné komunikaci ➤ odlišuje asertivní, pasivní a agresivní jednání ➤ objasní historický vývoj médií ➤ vysvětlí strukturu současných médií a jejich financování ➤ rozlišuje mezi zábavním a informativním a reklamním sdělením 	rozhovor a jeho zásady neverbální komunikace asertivita technické prostředky komunikace masmédiá a jejich vliv na člověka a společnost

<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikuje prostředky, které média využívají; vyloží cíle a pravidla mediálních sdělení ➤ popíše principy sestavování zpravodajských relací; vyhledává prvky vyjadřující implicitní či explicitní hodnocení ➤ vlastními slovy vyhodnotí působení médií na každodenní život 	
průřezová témata	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice	
přesahy	
Do: Č (kvarta), a (tercie), VV (kvarta), Pni (tercie) Z: Č (prima, kvarta), a (tercie, kvarta), VV (kvarta)	

ČLOVĚK A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní znaky právního státu ➤ rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí ➤ odlišuje vlastní i cizí práva a povinnosti ➤ vymezí právní sílu jednotlivých zákonných norem, dovede je vyhledat ➤ vyhledává v Ústavě ČR ➤ vysvětlí pojem občanství, popíše způsoby jeho nabytí ➤ uvede způsoby ochrany duševního vlastnictví ➤ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy ➤ na příkladech objasní význam právní úpravy vlastnictví ➤ vysvětlí na příkladech, co jsou závazky, jak se plní a jak zanikají, uvede příklady uplatnění práv spotřebitele 	právo ve společnosti právní vztahy, právní způsobilost právní kultura systém práva Ústavní právo Občanské právo ochrana osobnosti ochrana produktů myšlení smluvní vztahy, dědictví vlastnictví závazkové právo, práva spotřebitele

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojištění ➤ objasní význam právní úpravy manželství a rodičovství ➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů ➤ uvede příklady protiprávního jednání, přestupku a trestního činu včetně korupce, uvede příklady korupčního jednání a jeho důsledků ➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování 	pojištění, systém sociálního zabezpečení ČR Rodinné právo Úmluva o právech dítěte Orgány činné v občanskoprávním a trestním řízení Trestní právo korupce šikana
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Multikulturní výchova Etnický původ	

ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná rozdíly mezi zaměstnáním a podnikáním, porovná klady a zápory ➤ vyjmenuje základní zásady pracovního práva ➤ orientuje se v jednotlivých druzích živností, popíše postup, jak získat živnostenské oprávnění ➤ vymezí rozdíl mezi ziskem a mzdou ➤ uvede základní typy daní, na příkladech uvede, se kterými daněmi se setkává v běžném životě ➤ charakterizuje jednotlivé typy obchodních společností 	právní aspekty pracovního života pracovní poměr, pracovní smlouva, podmínky zaměstnávání mladistvých Živnostenské právo živnost, typy živností Finanční právo základní typy daní Obchodní právo obchodní společnosti
přesahy	
Do: M (kvarta) Z: M (tercie, kvarta), a (kvarta)	

KVARTA

ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí situaci na trhu práce v regionu; vysvětlí význam EU z hlediska pracovních příležitostí ➤ rozpozná diskriminační prvky na trhu práce ➤ vyhledá aktuální informace, pracuje s denním tiskem, internetem 	<p>trh práce</p> <p>hledání zaměstnání, pracovní příležitosti, nezaměstnanost</p> <p>Úřad práce</p>
přesahy	
Do: M (sekunda), ICT (kvarta) Z: a (kvarta), ICT (kvarta)	

PROFESNÍ ŽIVOT ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ➤ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě ➤ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, chápe úlohu výchovného poradce ve škole, rozlišuje jednotlivé typy škol ve vztahu k požadovanému vzdělání pro jednotlivé profese prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce; napíše krátký životopis; pojmenuje své schopnosti, dovednosti a znalosti 	<p>druhy profesí, kvalifikace</p> <p>volba povolání</p> <p>možnosti vzdělávání</p> <p>sebe prezentace</p> <p>praktická orientace na trhu práce</p>
průřezová témata	
Mediální výchova Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace	
přesahy	
Do: Č (kvarta) Z: Č (kvarta)	

HOSPODÁŘSTVÍ A STÁT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti ➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku ➤ popíše vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady užití platebních karet, vysvětlí jejich omezení ➤ porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní princip nabídky a poptávky, popíše tvorbu cen, objasní vliv inflace na cenu zboží a služeb ➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje 	<p>výrobní zdroje, ekonomické sektory</p> <p>peníze a jejich vývoj, inflace</p> <p>banky a jejich služby</p> <p>úspory, úvěry, splátkový prodej, leasing</p> <p>trh a jeho fungování, zákony nabídky a poptávky, cena, inflace</p> <p>národní hospodářství</p> <p>hospodářská politika státu, státní rozpočet, význam daní</p>
přesahy	
Do: M (prima) Z: M (prima)	

STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí základní teorie vzniku státu; rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	<p>teorie vzniku státu</p> <p>formy a druhy státu</p> <p>demokratické zásady fungování státu</p>
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
přesahy	
Do: D (kvarta) Z: D (prima, sekunda, kvarta)	

POLITIKA	
výstupy	učivo
➤ popíše a porovná základní znaky politických stran a jejich úkoly v demokratické společnosti	Politika a politické strany
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě	
přesahy	
Z: D (kvarta)	

NÁRODNOSTNÍ MENŠINY	
výstupy	učivo
➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ➤ rozpoznává na příkladech netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Nacionalismus a kosmopolitismus národnostní a etnické menšiny (lidská práva) migrace projevy rasové a náboženské nesnášenlivosti
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti	
přesahy	
Do: D (kvarta) Z: D (kvarta)	

NADNÁRODNÍ SPOLEČENSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí, co je EU, jak, kdy a proč vznikla, vyjmenuje členské státy ➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ➤ uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	<p>zapojení ČR do mezinárodních struktur proces sjednocování Evropy Evropská unie</p> <p>mezinárodní organizace a mezinárodní spolupráce (Rada Evropy, NATO, OSN apod.)</p>

průřezová témata
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané
přesahy
Do: M (kvarta), Z (sekunda) Z: Z (sekunda), D (kvarta), M (kvarta)

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ➤ popíše některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva ➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede některé možné způsoby řešení ➤ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru ➤ uvede příklady činnosti významných mezinárodních organizací 	<p>globální svět, bohatý sever a chudý jih, globalizace</p> <p>globální problémy, války a terorismus</p> <p>humanitární organizace</p>
průřezová témata	
Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
přesahy
Do: D (kvarta) Z: D (kvarta)

ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe existenci sociálních rolí; formuluje cesty k realizaci vlastních životních cílů ➤ pojmenuje základní typy závislostí, vyloží jejich nebezpečí, v případě potřeby dokáže vyhledat odbornou pomoc, tzn. zná zařízení, na která by se mohl obrátit ➤ orientuje se v hlavních světových náboženstvích, církvích a náboženských hnutích působících v ČR; objasní význam náboženské tolerance a jejích nutných hranic ➤ objasní možná nebezpečí vlivu náboženských sekt 	sociální role, konflikt rolí životní aspirace, cíle rozhodování, získávání informací konzumní způsob života, závislosti životní názor, víra, náboženství nová náboženská hnutí, sektářství smysl života
průřezová témata	
Mediální výchova Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: a (tercie), D (prima, sekunda) Z: a (tercie)	

4.5.2. Dějepis (vzdělávací obor Dějepis)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	2	2	2	2
za školní rok	68	68	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia a je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně. Vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Výuka má vést žáky k samostatné práci se získanými poznatky formou zadávaných otázek a úkolů, důležitá bude rovněž práce s textem učebnice s důrazem na porozumění danému textu. Výuka bude doplněna žákovskými referáty, krátkodobými projekty a exkurzemi.

Pro vyučování dějepisu bude v mezích možností využívána odborná učebna dějepisu.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjení takové časové a prostorové představy i empatie, které umožní žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Pro zájemce o obor z řad žáků tercie a kvarty je určena dějepisná olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- na základě srozumitelného výkladu ukládá žákům různé úkoly, jako např. práci s historickou mapou, vyhledávání literatury v knihovně apod. tak, aby se sami naučili vyhledávat informace, samostatně je zpracovávat a předávat a využívat při tom poznatků z různých předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním dílčích úkolů o historické problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit
- vede žáky k tomu, aby nacházeli shodné, podobné a odlišné znaky ve společenském vývoji

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na přesné a kultivované vyjadřování, na přesný výklad historických pojmů a logický sled žakovského výkladu, a to jak při připraveném projevu, tak i v případné spontánní diskusi
- vede žáky k tomu, aby uměli své názory obhájit
- vede žáky k užívání komunikačních a informačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- zadává žákům společné úkoly týkající se historických témat tak, aby se žáci naučili pracovat v kolektivu, zorganizovat si činnost a vzájemně se domluvit

Kompetence občanské

Učitel:

- vybírá z jednotlivých úseků historie skutečnosti, které přispívají u žáků k vytváření občanského povědomí a na základě toho dokážou samostatně posuzovat některé otázky současnosti
- pěstuje v žácích vztah tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vede žáka k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vede žáka k tomu, aby odmítal útlak a hrubé zacházení

Kompetence pracovní

Učitel:

- důsledným přístupem, jasnými a čitelnými požadavky, kontrolou odevzdané práce, hodnocením příspěvků do hodin dějepisu učí žáky zodpovědnosti, vytváří v nich žádoucí studijní návyky.

PRIMA

ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ➤ popíše příklady konkrétních důsledků historického vývoje pro současnost ➤ charakterizuje základní typy historických pramenů a zná instituce, kde se nalézají ➤ orientuje se na časové ose, orientuje se v pojmech letopočet, rok, století, tisíciletí ➤ vysvětlí účel historických map 	I.ČLOVĚK v DĚJINÁCH - předmět studia historie a jeho význam - způsoby poznávání minulosti - historický čas a prostor
přesahy	
Do: M (prima), OV (prima) Z: HV (prima), HV (sekunda), M (prima)	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ srovná typy obydlí pravěkých lovců a zemědělců ➤ vysvětlí význam zemědělství a dobytčářství ➤ vysvětlí podstatu a důsledky dělby práce ➤ vysvětlí souvislost mezi použitím kovu a kvalitou zemědělské práce ➤ uvede příklady významných archeologických nalezišť na našem území 	II. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI - člověk a lidská společnost v pravěku - změny ve způsobu obživy, bydlení, myšlení v proběhu vývoje lidského druhu - kultura a umění pravěku
průřezová témata	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: BI (tercie) , OV (kvarta) Z: VV (prima), OV (sekunda), BI (tercie)	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pomocí časové přímky přiřadí základní časové údaje týkající se staroorientálních a antických států ➤ vysvětlí souvislost mezi vznikem nejstarších států a přírodními podmínkami, zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států ➤ pojmenuje příklady kulturních památek a jiných historických reálií z nejstarších států, jež mají souvislost se současnou dobou ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a identifikuje je ➤ objasní na příkladech příklady přínos antické kultury pro naši současnost, identifikuje osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci a zrod křesťanství ➤ objasní okolnosti vzniku křesťanství 	III. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - antika - stěhování národů - střední Evropa ve starověku

➤ porovná formu vlády a skladbu společnosti ve starověkých státech a objasní podstatu aténské demokracie
průřezová témata
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova Etnický původ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Environmentální výchova Základní podmínky života
přesahy
Do: Č (prima) , OV (prima), OV (sekunda), OV (kvarta) Z: Č (prima) , VV (prima) , OV (prima) , VV (sekunda) , OV (sekunda), OV (tercie), OV (kvarta)

SEKUNDA

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
výstupy	učivo
➤ objasní základní periodizaci středověku, ilustruje ji na časové přímce ➤ podle mapy popíše oblasti obývané nově příchozími etniky ➤ porovná rozdíly ve vývoji v západní a východní oblasti evropského prostoru ➤ podle mapy vyjmenuje nejvýznamnější raně středověké říše ➤ popíše situaci na Velké Moravě s důrazem na cyrilometodějskou misi ➤ popíše základní rysy raně středověkého českého státu ➤ objasní kořeny svatováclavské tradice ➤ vysvětlí vývoj českého státu po stránce politické a hospodářské ➤ posoudí význam vlády Karla IV. pro český stát ➤ charakterizuje islám a objasní důsledky jeho šíření středověkou pro Evropu ➤ vymezí úlohu křesťanství v životě středověkého člověka ➤ na příkladech uvede pokusy církve o teritoriální expanzi	IV. KŘESŤANSTVÍ a STŘEDOVĚKÁ EVROPA - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu - islám a jeho vliv na Evropu - Velká Morava - český stát, jeho vývoj a postavení v Evropě za Přemyslovců a Lucemburků - křesťanství v raném středověku - papežství a císařství - křížové výpravy - struktura středověké společnosti - vznik měst - románské umění - gotika

<ul style="list-style-type: none"> ➤ na příkladech charakterizuje jednotlivé vrstvy středověké společnosti, porovná se současností ➤ uvede příklady románského umění a gotiky, rozliší jejich základní znaky
průřezová témata
Multikulturní výchova Lidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané
přesahy
Do: OV (prima), OV (sekunda), OV (kvarta), VV (tercie) Z: Č (prima), OV (prima), VV (sekunda) OV (sekunda), OV (tercie), OV (kvarta)

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ EVROPY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vliv antiky na život, myšlení, umění, a vzdělání raně novověkého člověka ➤ objasní změnu v postavení katolické církve a uvede příčiny vzniku reformačního hnutí, popíše průběh reformace v Evropě, porovná cíle reformace a protireformace ➤ objasní hlavní myšlenky Husova učení, uvede základní informace o osobě Jana Husa ➤ popíše důsledky husitského hnutí ➤ vysvětlí příčiny zámořských objevů, uvede mocnosti a osobnosti, které se podílely na zámořských objevech ➤ demonstruje objevená a dobývaná území ➤ objasní důsledky nástupu Habsburků na český trůn ➤ popíše vývoj vztahů mezi českým panovníkem a stavy ➤ popíše průběh českého stavovského povstání a třicetileté války ➤ objasní důsledky třicetileté války pro české země ➤ na konkrétních příkladech objasní systém absolutistické vlády a parlamentarismu v Evropě ➤ rozliší základní znaky renesanční architektury, porovná je s antikou, 	V. OBJEVY a DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY - zámořské objevy - renesance a humanismus - husitství - reformace - vývoj českého státu v době polipanské - český stát za Jagellonců - nástup Habsburků na český trůn - třicetiletá válka a její důsledky - baroko - západní Evropa – vznik Španělska, revoluce v Nizozemí, anglická revoluce

<p>uvede představitele a příklady významných kulturních památek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší základní znaky baroka ➤ uvede významné barokní památky u nás 	
průřezová témata	
<p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Multikulturní výchova Etnický původ</p>	
přesahy	
Do: VV (tercie)	

TERCIE

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří vlastními slovy myšlenky osvícenského absolutismu ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny probíhající ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ vysvětlí příčinu, popíše hlavní společenské změny velké francouzské revoluce ➤ popíše hlavní události z období napoleonských válek a jejich důsledky pro další vývoj v Evropě ➤ porozumí definici českého národního obrození, uvede jeho představitele ➤ porovná cíle emancipačních hnutí v jiných zemích ➤ vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa a politické proudy, které v těchto zemích převládaly ➤ popíše vývoj v USA ➤ popíše rozdělení kolonií na konci 19. století, charakterizuje soupeření mezi velmocemi ➤ na příkladech demonstuje zneužití techniky v 1.světové válce ➤ popíše podle mapy změny, které přinesly výsledky první světové války v Evropě 	<p>VI. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> -francouzský absolutismu -osvícenství -osvícenský absolutismus v habsburské monarchii, Prusku a Rusku - velká francouzská revoluce - napoleonské období - vznik USA, občanská válka - industrializace a její důsledky pro společnost - evropská národní hnutí - české národní hnutí - revoluce 1848 - velmoci v druhé polovině 19.století - kultura - válečné konflikty - kolonialismus -habsburská monarchie v druhé polovině 19.stol. -první světová válka
průřezová témata	

Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
přesahy
Z: OV (prima), VV (sekunda), OV (sekunda), VV (kvarta)

KVARTA

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše důsledky 1.světové války ➤ popíše hlavní znaky totalitních systémů a příčiny jejich nastolení ➤ srovná postavení občanů v totalitních a demokratických státech ➤ popíše důležité změny v hospodářství ➤ pomocí příkladů charakterizuje rasismus a antisemitismus ➤ rozliší základní znaky dobových uměleckých slohů v našich zemích ➤ zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech ➤ posoudí chování domácího obyvatelstva v době okupace z hlediska vlasteneckého cítění ➤ zapamatuje si důležité historické mezníky vývoje ČSR do konce 2. světové války 	VII. MODERNÍ DOBA - vznik ČSR, její problémy ve 20. a 30. letech - nové politické uspořádání Evropy po 1.světové válce - postavení USA - mezinárodně politická situace ve 20. a 30. letech, vznik totalitních systémů - Druhá světová válka a její důsledky pro svět - situace v našich zemích, okupace, odboj
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova Lidské vztahy Etnický původ Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Z: OV (prima), OV (sekunda), OV (kvarta)	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí příčiny vzniku bipolárního světa jako důsledek 2.světové války ➤ vysvětlí důsledky soupeření mezi velmocemi, chápe pojem studená válka a její projevy ➤ uvede příčiny rozpadu východního bloku a uvede, jak k tomu došlo ➤ popíše základní kroky a důvody evropské integrace ➤ chápe základní politické a hospodářské změny, ke kterým došlo v u nás po roce 1989 ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ uvede příklady problémů současného světa 	VIII. ROZDĚLENÝ a INTEGROJÍCÍ SE SVĚT - rozdělení světa, studená válka, velmocenské soupeření - srovnání zemí východu a západu - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - Československo od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - sport, věda, kultura, zábava - terorismus, globalizace v současném světě - evropská integrace
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: OV (kvarta) Z: OV (prima), OV (kvarta)	

4.6. Člověk a příroda (vzdělávací oblast)

4.6.1. Fyzika (vzdělávací obor Fyzika)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	1,5	2	2	2
za školní rok	51	68	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Fyzika a z tematického okruhu Práce s laboratorní technikou a Práce s technickými materiály oblasti Člověk a svět práce. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia.

V primě je vyučován v rozsahu 1,5 hodiny týdně. Jedna hodina připadá na oblast Člověk a příroda a 0,5 hodiny na oblast Člověk a svět práce. V sekundě až kvartě jsou fyzice věnovány dvě výukové hodiny týdně z oblasti Člověk a příroda. V kvartě je jedna hodina z fondu disponibilních hodin.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně přírodních věd (k dispozici je interaktivní tabule). Laboratorní práce probíhají v laboratoři fyziky.

Pro nadané žáky sekundy, tercie a kvarty je určena fyzikální olympiáda, výuka je doplněna také exkurzemi, např. do Planetária Ostrava.

Cíle vzdělávání

- vytvoření prostředků a metod pro hlubší porozumění přírodním faktům
- vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- aplikace fyzikálních poznatků v praktickém životě
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k osvojení obecně platných fyzikálních termínů, zákonů, znaků a symbolů
- k provádění nebo pozorování jednoduchých fyzikálních experimentů doplňujících výuku, které potvrzují nebo vyvracejí vyslovené hypotézy
- ke zpracovávání informací a výsledků měření, pochopení souvislostí mezi získanými daty
- k řešení fyzikálních úloh co nejtěsněji spojených s praktickým životem

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k nalezení problému, zvolení postupu jeho řešení a závěrečnému vyhodnocení
- k obhajobě vlastního názoru

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k řešení některých problémů formou skupinové práce, která je založena na komunikaci, respektování názorů druhých a na diskusi
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, přičemž ti při argumentaci využívají mimo jiné i nákresů, grafů a tabulek

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- využívání výhod metody skupinové práce, která umožňuje rozdělení zadaných úkolů, ale vyžaduje schopnost komunikace, odpovědnost i uvědomělost
- k plnění úkolů přiměřených k úrovni svých individuálních schopností a upevňujících jejich sebevědomí
- k ochotě pomáhat

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení zodpovědného vztahu k životnímu prostředí i jeho ochraně, uvědomování si důsledků nezodpovědného a kořistnického chování i možného krizového vývoje v budoucnosti
- ke snaze ohodnotit a ocenit výsledky práce své i ostatních spolužáků

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení svých motorických schopností při přípravě fyzikálních pokusů a svých grafických schopností při tvorbě písemných výstupů své práce
- k dodržování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

PRIMA

LÁTKA A TĚLESO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ rozlišuje na příkladech pojmy látka a těleso➤ popíše složení atomu, velikosti jádra a el. obalu (proton, neutron, elektron - jejich el. náboje)➤ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí➤ rozlišuje jednotlivá skupenství látek➤ popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	<p>Tělesa a látky</p> <p>Atomy a molekuly</p> <p>Pohyb atomů a molekul</p> <p>Vlastnosti pevných látek</p> <p>Vlastnosti kapalných látek</p> <p>Vlastnosti plyných látek</p>
přesahy	
Do: CH (sekunda) Z: CH (sekunda), M (kvarta)	

GRAVITAČNÍ POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě každodenních zkušeností určuje vlastnosti gravitační síly a gravitačního pole ➤ užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh ➤ změří siloměrem gravitační sílu působící na těleso 	<p>Gravitační pole</p> <p>Gravitační síla</p>
přesahy	
Do: Z (prima) Z: Z (prima)	

MAGNETICKÉ POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prostřednictvím pokusů se seznamuje s pojmy magnet (přírodní, umělý) a feromagnetická látka ➤ používá pojmy severní a jižní pól magnetu, netečné pásmo ➤ zakresluje magnetické indukční čáry okolo jednoho tyčového magnetu ➤ popisuje magnetizaci látky a její využití v praxi ➤ rozlišuje kompas a buzolu, zná přibližnou polohu severního i jižního magnetického pólu Země 	<p>Magnety</p> <p>Magnetické pole</p> <p>Magnetizace látek</p> <p>Magnetické pole Země</p>
přesahy	
Do: Z (prima) Z: Z (prima)	

ELEKTRICKÉ POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na konkrétních pokusech poznává, jestli se tělesa elektricky přitahují nebo odpuzují ➤ poznává, že kolem zelektrovaného tělesa je elektrické pole ➤ interpretuje pojem statická elektřina v každodenní praxi 	<p>Elektrování těles</p> <p>Statická elektřina</p>

FYZIKÁLNÍ VELIČINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ změní některé důležité fyzikální veličiny s použitím vhodně zvolených měřidel ➤ vysloví hypotézu, jak se změní rozměry těles při změně teploty ➤ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem ➤ změní velikost působící síly ➤ na konkrétních pokusech poznává měřitelné vlastnosti těles a látek ➤ zpracovává protokol o laboratorní práci (cíl, postup, výsledky, závěr) ➤ při plnění praktických úkolů využívá dostupných informačních zdrojů (např. MFChT, internet) ➤ při plnění praktických úkolů dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí ➤ používá názvy, značky a jednotky některých důležitých fyzikálních veličin ➤ při řešení početních i laboratorních úloh dokáže použít převody jednotek 	Porovnávání a měření (LP) Fyzikální veličiny a jednotky Měření síly (LP) Délka a její jednotky Měření délky (LP) Obsah a jeho jednotky Objem a jeho jednotky Měření objemu kapalného tělesa (LP) Měření objemu pevného tělesa (LP) Hmotnost a její jednotky Měření hmotnosti (LP) Čas a jeho jednotky Měření času (LP) Teplota a její jednotky Změna objemu při zahřívání a ochlazování (LP) Měření teploty (LP) Hustota látky a její jednotky Výpočet hustoty Praktické určování hustoty látky (LP)
průřezová témata	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: M (prima, sekunda, kvarta), CH (sekunda) Z: Z (prima), M (prima)	

SESTAVOVÁNÍ ELEKTRICKÉHO OBVODU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá pojmy zdroj, vodiče, spotřebič, spínač ➤ sestavuje podle schématu jednoduchý elektrický obvod a naopak vytváří schéma reálného obvodu 	Sestavování elektrického obvodu (LP)

SEKUNDA

POHYB TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretuje na konkrétních příkladech relativnost pojmů pohyb a klid tělesa ➤ rozlišuje jednotlivé druhy pohybů podle tvaru trajektorie ➤ formuluje rozdíl mezi pohybem rovnoměrným a nerovnoměrným ➤ využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí dráhou a časem ➤ objasňuje význam pojmu průměrná rychlost ➤ znázorní grafem závislost rychlosti nebo dráhy rovnoměrného pohybu na čase 	<p>Klid a pohyb tělesa</p> <p>Dráha a trajektorie</p> <p>Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb</p> <p>Rychlost</p> <p>Grafy závislosti rychlosti na čase a dráhy na čase</p>
přesahy	
Do: M (tercie) Z: M (tercie)	

SÍLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na konkrétních příkladech posoudí, které dvě tělesa na sebe navzájem působí ➤ zakreslí sílu orientovanou úsečkou ➤ ze zadaných sil určí jejich výslednici (stejný, opačný směr sil) ➤ definuje rovnováhu sil ➤ charakterizuje těžiště tělesa ➤ experimentálně určí polohu těžiště tělesa 	<p>Vzájemné silové působení těles</p> <p>Znázornění síly</p> <p>Skládání sil</p> <p>Rovnováha sil</p> <p>Těžiště tělesa</p>

POHYBOVÉ ZÁKONY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje Newtonovy zákony při objasňování pohybového stavu tělesa a předvídání jeho změn v jednoduchých situacích 	<p>Zákon setrvačnosti</p> <p>Zákon síly</p> <p>Zákon akce a reakce</p>
přesahy	
Z: BI (tercie)	

OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na konkrétních příkladech objasní princip páky jako jednoduchého stroje ➤ používá vztah pro výpočet momentu síl, k určení rovnováhy na páce ➤ aplikuje získané poznatky o otáčivých účincích síly na vysvětlení principu běžně používaných předmětů 	Páka Moment síly Rovnovážná poloha páky Užití páky
přesahy	
Z: BI (tercie)	

TŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje pojmy smykové a valivé tření ➤ užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu, drsnosti třecích ploch a velikosti přitlačné síly ➤ změří třecí sílu ➤ diskutuje o pozitivním a negativním vlivu tření na každodenní činnosti člověka 	Třecí síla Měření třecí síly (LP) Význam třecí síly
průřezová témata	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Z: BI (tercie)	

TLAK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí velikost a směr působící tlakové síly ➤ používá jednotku tlaku i její používané násobky (kPa, hPa) ➤ užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí ➤ vyhledává vhodné příklady ze života, k aplikaci poznatků o tlaku 	Tlaková síla Tlak v praxi
přesahy	
Do: BI (tercie) Z: BI (tercie)	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní podstatu Pascalova zákona ➤ užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení ➤ vysvětluje vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah pro jeho výpočet k řešení problémů a úloh ➤ vysvětluje vznik vztlakové síly působící na těleso ponořené do kapaliny ➤ vypočítá velikost vztlakové síly ➤ ze zadaných hodnot určuje, jestli dané těleso ponořené do kapaliny bude plovat na hladině, vznášet se v kapalině nebo klesne ke dnu 	<p>Pascalův zákon Hydraulická zařízení</p> <p>Hydrostatický tlak</p> <p>Archimédův zákon</p> <p>Využití Archimédova zákona</p>

MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje atmosférický tlak jako tlak vyvolaný gravitací Země ➤ ze zadaných hodnot určuje, jestli se dané těleso bude v atmosféře vznášet nebo klesat ➤ popisuje principy měření tlaku vzduchu rtuťovým tlakoměrem, aneroidem, rozlišuje pojmy barometr, barograf 	<p>Atmosférický tlak</p> <p>Vztlaková síla v atmosféře Země</p> <p>Tlak plynu v uzavřené nádobě</p>
přesahy	
Do: Z (prima) Z: Z (prima)	

OPTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje zdroj světla jako těleso světlo samostatně vysílající ➤ rozlišuje jednotlivé druhy optických prostředí ➤ používá hodnotou rychlosti světla ve vakuu ➤ formuluje a chápe zákon o odrazu světla ➤ interpretuje základní vlastnosti zobrazování zrcadly a jejich praktické využití ➤ vysvětluje lom světla jako fyzikální jev a ze zadané rychlosti světla ve dvou prostředích rozlišuje lom ke kolmici a lom od kolmice ➤ interpretuje základní vlastnosti zobrazování tenkými čočkami a jejich praktické využití ➤ získané znalosti využívá k charakteristice některých optických přístrojů (např. lupa, mikroskop, dalekohled, snímací technika) ➤ seznámí se s optickými vlastnostmi lidského oka ➤ získané znalosti využívá k charakteristice některých očních vad (krátkozrakost a dalekozrakost) ➤ interpretuje duhu jako důsledek rozkladu bílého světla na barevné spektrum v neměnném pořadí barev 	<p>Základní pojmy</p> <p>Odraz světla</p> <p>Zrcadla</p> <p>Lom světla</p> <p>Čočky</p> <p>Užití čoček v praxi</p> <p>Oko</p> <p>Rozklad slunečního světla</p>
přesahy	
Do: BI (kvarta) Z: BI (kvarta)	

TERCIE

PRÁCE A VÝKON	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá s porozuměním vztah pro výpočet mechanické práce při řešení fyzikálních úloh ➤ objasňuje výhodu využití jednoduchých strojů, i když velikost vykonané mech. práce se nemění ➤ využívá s porozuměním vztah pro výpočet mechanického výkonu při řešení fyzikálních úloh ➤ vysvětlí pojmy účinnost, perpetuum mobile 	<p>Mechanická práce</p> <p>Kladka a kladkostroj</p> <p>Výkon</p> <p>Účinnost</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vztah mezi mechanickou prací a pohybovou resp. polohovou energií ➤ využívá s porozuměním vztahů pro výpočet pohybové resp. polohové energie při řešení fyzikálních úloh ➤ intuitivně využívá znalosti zákona zachování energie při řešení úloh založených na vzájemné přeměně polohové a pohybové energie ➤ definuje vnitřní energii tělesa jako součet pohybových energií a polohových energií všech částic tělesa 	<p>Pohybová energie</p> <p>Polohová energie</p> <p>Vzájemná přeměna energií</p> <p>Vnitřní energie tělesa</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Z: BI (tercie)	

TEPLO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje jednotlivé formy tepelné výměny a uvádí konkrétní příklady z praxe ➤ využívá vztahu pro výpočet tepla při řešení fyzikálních úloh ➤ prakticky určí pomocí kalorimetru teplo přijaté či odevzdané při tepelné výměně ➤ diskutuje o nezbytnosti hospodárního využívání energetických zdrojů s ohledem na životní prostředí ➤ rozlišuje pojmy teplo a teplota 	<p>Tepelná výměna</p> <p>Teplo</p> <p>Měření tepla při tepelné výměně (LP)</p> <p>Vedení tepla</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: BI (tercie), Z (kvarta) Z: BI (tercie), Z (kvarta)	

ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktické příklady ze života kolem nás ➤ určí skupenské teplo tání u některých látek ➤ vysvětlí jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě ➤ charakterizuje hlavní faktory ovlivňující rychlost vypařování kapalin ➤ rozlišuje vypařování a var kapalin ➤ popíše praktické využití závislosti teploty varu vody na tlaku vzduchu nad volnou hladinou (Papinův hrnc) ➤ vysvětlí pojmy parní turbína, spalovací motor (zážehový, vznětový) a diskutuje o moderních trendech v této oblasti a vlivu na prostředí 	<p>Tání a tuhnutí</p> <p>Vypařování a kapalnění. Var</p> <p>Sublimace a desublimace</p> <p>Tepelné motory</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Vztah člověka k prostředí	
ELEKTROSTATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ specifikuje elektrický náboj jako fyzikální veličinu a využívá hodnotu elementárního elektrického náboje ➤ pomocí siločar znázorňuje jednotlivé typy elektrických polí ➤ rozlišuje elektrické vodiče a izolanty a jejich chování v elektrickém poli 	<p>Elektrický náboj</p> <p>Elektrické pole</p>

ELEKTRICKÝ PROUD V KOVECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává elektrický proud jako fyzikální děj a jako fyzikální veličinu ➤ využívá s porozuměním vztah pro výpočet elektrického proudu ➤ získává intuitivně představu o pojmu elektrické napětí ➤ změří elektrický proud a napětí ➤ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů ➤ interpretuje rezistor jako elektrotechnickou součástkou ➤ využívá vztahy pro výpočet výsledného odporu rezistorů zapojených za sebou nebo vedle sebe ➤ využívá závislost elektrického odporu vodiče na materiálu, ze kterého je vyroben, délce a plošném průřezu ➤ objasní pozitivní i negativní důsledky zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu ➤ využívá s porozuměním vztahy pro výpočet práce a výkonu elektrického proudu ➤ diskutuje o jednotlivých typech elektrických spotřebičů s ohledem na jejich bezpečnost, výkon a spotřebu, přičemž poznává souvislosti ekonomické a ekologické 	<p>Elektrický proud</p> <p>Elektrické napětí</p> <p>Měření elektrického proudu a napětí (LP)</p> <p>Ohmův zákon</p> <p>Rezistory</p> <p>Tepelné spotřebiče</p> <p>Elektrická energie</p> <p>Výkon elektrického proudu</p> <p>Elektrické spotřebiče v domácnosti</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

KVARTA

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zjišťuje vznik magnetického pole při průchodu elektrického proudu cívkou ➤ diskutuje o využití elektromagnetů v praxi ➤ vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce i vznik indukovaného elektrického proudu ➤ popíše princip činnosti stejnosměrného elektromotoru 	<p>Magnetické pole cívky s proudem</p> <p>Elektromagnet a jeho užití</p> <p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Stejnosiměrný elektromotor</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	

STŘÍDAVÝ PROUD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří vlastními slovy nutnost zavedení efektivních hodnot střídavého elektrického proudu a střídavého elektrického napětí ➤ charakterizuje střídavý elektrický proud, zná princip výroby střídavého elektrického proudu ➤ objasňuje stavbu a princip činnosti transformátoru ➤ užívá s porozuměním transformační poměr při řešení fyzikálních úloh ➤ seznamuje se s principem přenosu elektrické energie v rámci ČR a EU 	<p>Vznik střídavého proudu</p> <p>Transformátor</p> <p>Rozvodná elektrická síť</p>
průřezová témata	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět Environmentální výchova Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Z (kvarta) Z: Z (kvarta)	

ELEKTRICKÝ PROUD V KAPALINÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy elektrolyt, anoda, katoda ➤ objasní elektrolýzu jako proces, při němž průchod proudem způsobuje také přenos látky ➤ interpretuje na konkrétních příkladech využití elektrolýzy v praxi ➤ popisuje princip činnosti primárních a sekundárních elektrických článků, diskutuje o jejich vývoji s ohledem na životní prostředí 	<p>Elektrolyty</p> <p>Elektrolýza</p> <p>Galvanické články a akumulátory</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: CH (sekunda) Z: CH (sekunda)	

ELEKTRICKÝ PROUD V PLYNECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy ionizace, ionizátor, elektrický výboj ➤ rozlišuje jednotlivé druhy elektrického výboje (jiskrový výboj, elektrický oblouk) a diskutuje o konkrétních příkladech vedení elektrického proudu v plynech 	<p>Ionizace plynu</p> <p>Elektrický výboj</p>

ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje jednotlivé typy polovodičů (vlastní, nevlastní typu P, N) a chápe proces vedení elektrického proudu v nich ➤ objasní princip PN přechodu, rozhodne o fungování elektrického obvodu při zapojení diody v propustném nebo závěrném směru a správně ji zapojí ➤ diskutuje o využití jednotlivých polovodičových součástek zejména v moderní technice (tranzistor, procesor, užití IT) 	<p>Polovodiče</p> <p>Polovodičová dioda Zapojení polovodičové diody (LP)</p> <p>Další polovodičové součástky</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	

VLNĚNÍ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětluje zvuk jako uchem vnímatelný rozruch vyvolaný chvějícím se tělesem a charakterizuje jej jako proces zhušťování a zředování nosného prostředí ➤ diskutuje o možnostech zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí ➤ vysvětlí základní pojmy akustiky (rychlost zvuku, hlasitost, výška zvuku, barva zvuku) ➤ rozlišuje pojmy infrazvuk, ultrazvuk a diskutuje o nich v praktických souvislostech ➤ diskutuje o konkrétních příkladech elektromagnetických vln kolem nás (světlo, rádiové a televizní vlny, infračervené, ultrafialové a rentgenové záření) 	<p>Zvuk a jeho vlastnosti</p> <p>Infrazvuk. Ultrazvuk.</p> <p>Elektromagnetické vlnění.</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: BI (kvarta) Z: BI (kvarta)	

JADERNÁ ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje radioaktivitu jako typ záření vycházející z jádra atomu ➤ rozlišuje jednotlivé typy radioaktivního záření ➤ rozlišuje základní typy jaderných reakcí (štěpení a slučování jader) ➤ vysvětlí pojem řetězová reakce a popíše princip fungování jaderného reaktoru ➤ diskutuje o tom, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně ➤ zhodnotí výhody a nevýhody využití energie jádra z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Radioaktivita</p> <p>Jaderné reakce</p> <p>Jaderná energetika</p>
průřezová témata	
<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Environmentální výchova Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	

ZEMĚ A VESMÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet ➤ registruje Slunce jako jedinou hvězdu sluneční soustavy ➤ interpretuje údaje o vzdálenostech mezi Sluncem a planetami i velikostech planet oproti Slunci ➤ doplňuje nejnovější poznatky o jednotlivých planetách ➤ vysvětlí jednotlivé měsíční fáze a podstatu zatmění Slunce a Měsíce ➤ definuje pojmy planetka, kometa, meteoroid, meteor a meteorit ➤ popisuje základní poznatky o hvězdách ➤ vysvětlí termín galaxie, nachází pozici naší galaxie v dosud známém vesmíru ➤ diskutuje o historii dobývání vesmíru, výhledech do budoucna a podílu ČR na mezinárodních projektech 	<p>Sluneční soustava</p> <p>Slunce</p> <p>Planety</p> <p>Měsíce</p> <p>Planetky, komety a meteoroidy</p> <p>Hvězdy a galaxie</p> <p>Kosmonautika</p>

průřezová témata
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
přesahy
Do: M (tercie), Z (prima) Z: Z (prima), M (tercie)

4.6.2. Biologie (vzdělávací obor Přírodopis)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	2,5	2	3	2
za školní rok	85	68	102	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Biologie

Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Přírodopis, dále z oblasti Člověk a svět práce začleňuje vzdělávací obor Člověk a svět práce (práce s laboratorní technikou) a integruje část obsahu oboru Výchova ke zdraví.

V prvním ročníku (primě) má Biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 0,5 hodiny ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Ve druhém ročníku (sekundě) má Biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Ve třetím ročníku (tercii) má časovou dotaci 2,5 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 0,5 hodinu ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Ve čtvrtém ročníku (kvartě) jsou 1,5 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 0,5 hodinu ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výuka předmětu byla posílena o 3 disponibilní hodiny (vždy 1 hodinou v primě, tercii a kvartě).

Výuka probíhá ve specializované a moderně vybavené multimediální učebně biologie, případně v kmenových třídách, přičemž v každé třídě a ročníku je vždy zajištěna část výuky v biologické učebně. Praktická část výuky probíhá ve specializované laboratoři (půlené hodiny laboratorních cvičení). Výuka je doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

Obsahová náplň učiva biologie prolíná s učivem předmětů chemie a zeměpisu.

Výuka používá následující formy: výkladové hodiny propojené diskusí, laboratorní praktická cvičení, projekty, exkurze a různé výukové programy organizované ve spolupráci s přírodopisně zaměřenými organizacemi.

Pro zájemce o obor je určena také biologická olympiáda a účast v soutěži Velká cena ZOO.

Cíle předmětu

Vzdělávání v předmětu vede žáka k:

- zkoumání živé i neživé přírody s využitím různých empirických metod poznávání
- potřebě klást si otázky, které se týkají různých přírodních procesů
- zapojování se do aktivit směřujících k ochraně přírody, jejímu šetrnému využívání, k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, aby vyhledávali biologické informace v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech, IC gymnázia a SOŠ
- získané poznatky spojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí a žák si vytváří tak ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka

- klade žákům otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, společně hledají adekvátní odpovědi
- předvede manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení – žáky učí praktickou činnost
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě biologických pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost
- vede žáka k nalezení shodných, podobných a odlišných znaků přírodovědných problémů, žáci volí vhodné způsoby řešení, nenechají se odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- konzultuje názory všech žáků, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického úkolu
- vede dialog na biologické téma, žáci své myšlenky vyjadřují v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozděluje podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- hodnotí výsledky laboratorních skupin a jednotlivců, vede žáka ke zdravé sebekritice

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje žákům na příkladech nutnost ochrany životního prostředí, vede žáka k tomu, aby ji chápal jako svou občanskou povinnost, aktivně vystupuje v jejím zájmu
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné pro jedince, i společnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- kladně hodnotí systematickou a pečlivou práci při laboratorním cvičení
- dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých a to nejen při samotné práci s biologickými látkami, ale i při práci s biologickými nástroji, přístroji (mikroskop, lupa, skalpel, pinzeta, atd.)
- vede žáka k udržování pořádku a čistoty na svém pracovním místě
- pomáhá žákovi s výběrem a používáním správných pracovních pomůcek

PRIMA

ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná některé hypotézy o vzniku vesmíru sluneční soustavy, Země a stavbu Země 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik Země - stavba Země

VZNIK A VÝZNAM HYDROSFÉRY A ATMOSFÉRY PRO VZNIK A ROZVOJ ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ posoudí význam hydrosféry a atmosféry pro život, vysvětlí vliv ozónu a skleníkového jevu na život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> - hydrosféra a atmosféra jako složky přírodní sféry - ozonosféra - skleníkový jev
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Environmentální výchova Základní podmínky života	
přesahy	
Do: CH (sekunda), Z (prima) Z: Z (prima), CH (sekunda)	

VZNIK, VÝVOJ, ROZMANITOST A PROJEVY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní projevy a podmínky existence živých soustav, orientuje se v přehledu vývoje organismů ➤ porovnává názory na vznik života, rozliší základní projevy života 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa - dýchání - růst - rozmnožování - vývin - reakce na podněty - názory na vznik života
přesahy	
Z: CH (tercie), Pchf (kvarta)	

ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává buňku rostlin, živočichů a bakterií a vysvětlí funkci základních organel ➤ popíše základní buněčné organely, zachází s mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba buňky - rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - jednobuněčnost a mnohobuněčnost; pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy - základy mikroskopování - významní vědci a jejich objevy

➤ uvede objevy významných biologů v oblasti zkoumání buněk	
přesahy	
Do: CH (tercie), Pchb (kvarta)	

VÝZNAM A TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
➤ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- význam a zásady třídění organismů

VIRY A BAKTERIE	
výstupy	učivo
➤ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ➤ osvojí si preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- stavba, význam a výskyt virů - stavba, význam, výskyt a praktické využití bakterií - zdravý způsob života a péče o zdraví jako součást zdravého způsobu života - ochrana před chorobami vyvolanými mikroorganismy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

HOUBY A LIŠEJNÍKY	
výstupy	učivo
➤ rozpoznává naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, porovná je podle charakteristických znaků. Projeví odpovědné chování při sběru hub, v případě potřeby poskytne první pomoc ➤ porovnává různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ➤ objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků	- stavba, význam, výskyt - zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - houby bez plodnic - houby s plodnicemi - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - lišejníky - stavba, význam, výskyt, zástupci
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ŘASY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší běžné druhy našich řas ➤ odvodí na základě zkušeností z pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých řas podmínkám prostředí ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojované v biologii 	<p>Řasy</p> <p>-charakteristické znaky</p> <p>-významní zástupci</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Environmentální výchova Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

STAVBA A FUNKCE JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ ŽIVOČIŠNÉHO TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává, porovnává a objasní funkce základních orgánů živočichů, vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů 	<p>- živočišná buňka</p> <p>- tkáň</p> <p>- orgány a orgánové soustavy</p> <p>- rozmnožování</p>

VÝVOJ, VÝVIN A SYSTÉM ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci:</p> <p>- jednobuněční (prvoci)</p> <p>- mnohobuněční:</p> <p>-- žahavci</p> <p>-- ploštěnci</p> <p>-- hlísti</p> <p>-- měkkýši</p> <p>-- kroužkovci</p> <p>-- členovci (trojlaločnatci, klepítkatci, žabernatí, vzdušnicovci)</p> <p>-ostnokožci</p> <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>-ochrana před chorobami způsobenými živočichy, preventivní a lékařská péče</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova	

Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá metody pozorování a určování rostlin – pracuje s lupou, mikroskopem, klíčem a atlasem k určování rostlin, vytváří herbář ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů ➤ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl ➤ vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci během poznávání živé i neživé přírody ➤ odpovědně se chová v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, popíše, jak v případě potřeby poskytne první pomoc ➤ uvede pracovní činnosti vybraných biologických profesí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní laboratorní postupy - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji, na exkurzích - významní biologové a jejich objevy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí Kreativita , Kooperace a kompetice	

SEKUNDA

STAVBA A FUNKCE JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ ŽIVOČIŠNÉHO TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává , porovnává a objasní funkce základních orgánů (orgánových soustav) živočichů, vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka - tkáň - orgány a orgánové soustavy - rozmnožování

přesahy
Z: R (tercie)

VÝVOJ, VÝVIN A SYSTÉM ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci:</p> <ul style="list-style-type: none"> -strunatci (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci) -kruhoústí -paryby -ryby -obojživelníci -plazi -ptáci <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana před chorobami způsobenými živočichy, preventivní a lékařská péče
průřezová témata	
<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Ekosystémy</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	

BOTANIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává, porovnává a objasní funkce základních orgánů rostlin ➤ objasní základní stavbu a funkce částí rostlinného těla ➤ porovnává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ➤ uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů a jejich vztahů v rostlině jako celku ➤ vysvětlí princip základních fyziologických rostlinných procesů a jejich využití pro pěstování rostlin ➤ popíše základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> -pletiva - orgány: stavba, význam - kořen, stonek, list, květ, plod - přechod rostlin na souš, ekologie rostlin <p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotosyntéza - dýchání - růst - rozmnožování <p>Systém rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci - vyšší rostliny -mechorosty -plavuně -přesličky -kapradiny -nahosemenné

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá metody pozorování a určování rostlin - lupa, mikroskop, klíč, atlas, vytváří herbář ➤ orientuje se v základním členění systému rostlin, rozliší běžně druhy našich rostlin ➤ odvodí na základě zkušenosti z pozorování přírody závislost přizpůsobení některých rostlin podmínkám přírody ➤ uvede způsoby užití nejznámějších léčivých rostlin, koření, exotického ovoce ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v biologii 	-krytosemenné -využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana Praktické metody poznávání přírody - založení herbáře - pozorování lupou a mikroskopem - klíče a atlasy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kooperace a kompetice	

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá metody pozorování a určování rostlin - lupa, mikroskop, klíč, atlas, vytváří herbář ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů ➤ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své práce a zformuje v něm závěry, ke kterým dospěl ➤ vyhledává v dostupných zdrojích podklady ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí ➤ odpovědně se chová v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, popíše, jak v případě potřeby poskytne první pomoc ➤ uvede pracovní činnosti vybraných biologických profesí 	- základní laboratorní postupy - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji, na exkurzích - významní biologové a jejich objevy
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí	

Kooperace a kompetice

PRAKTICKÉ METODY POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojované v biologii ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování lupou a mikroskopem - klíče a atlasy - významní biologové a jejich objevy - volba profesní orientace, možnosti biologického vzdělávání
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kooperace a kompetice	

TERCIE

VÝVOJ, VÝVIN A SYTÉM ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	Charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci: - mnohobuněční: -- strunatci (obratlovci) --- savci (přehled hlavních řádů) ---- vejcorodí ---- živorodí Zdravý způsob života a péče o zdraví - ochrana před chorobami způsobené živočichy, preventivní a lékařská péče
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace , Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova Ekosystémy , Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

ROZŠÍŘENÍ, VÝZNAM A OCHRANA ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty ➤ využívá zkušeností s chovem vybraných živočichů k posouzení jejich životních nároků 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - domácí zvířata, chov, domestikace - ohrožené druhy živočichů

průřezová témata
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

ETOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní a posoudí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s nimi 	- projevy chování živočichů

EKOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní (na příkladech) způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí 	- živočišná společenstva - živočichové jednotlivých ekosystémů

průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
přesahy
Do: Z (prima) Z: Z (prima)

FYLOGENEZE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje základní vývojové stupně fylogeneze člověka, rozliší základní znaky jednotlivých vývojových druhů 	- nástin fylogenetického vývoje člověka -- rod Australopithecus -- rody Homo (habilis, erectus, sapiens)
přesahy	
Do: D (prima) Z: D (prima)	

ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše stavbu a určí polohu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich funkce a vztahy ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm ➤ hledá souvislosti mezi složením stravy a způsobem stravování a rozvojem civilizačních nemocí ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k pravidlům zdravého zdravotního stylu 	Stavba a funkce jednotlivých tkání, částí těla, orgánů a orgánových soustav: - tkáň - opěrná - pohybová - trávicí - dýchací - oběhová - vylučovací - kožní - nervová - vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: OV (prima), F (sekunda, tercie), CH (tercie), TV (tercie, kvarta) Z: HV (prima, sekunda, tercie, kvarta), OV (prima, tercie), a (sekunda), F (sekunda, tercie), CH (tercie), TV (tercie, kvarta), F (tercie)	

NEMOCI, ÚRAZY A PREVENCE, ŽIVOTNÍ STYL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ aplikuje předlékařskou první pomoc ➤ objasní význam zdravého způsobu života 	- prostředí a zdraví - příčiny, příznaky a praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí opěrné, pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní a nervové soustavy - závažná poranění a život ohrožující stavy související s poškozením opěrné, pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní a nervové soustavy, epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova	

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Do: OV (prima, tercie), TV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: TV (prima, sekunda, tercie, kvarta), OV (prima), CH (sekunda)

RIZIKA OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledá souvislosti mezi zdravotními a psychosociálními riziky spojenými se zneužíváním návykových látek, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné chování
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti , Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: CH (sekunda, kvarta), TV (tercie, kvarta) Z: OV (prima), CH (sekunda, kvarta)	

KVARTA

ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše stavbu a určí polohu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich funkce a vztahy ➤ vysvětlí vznik a vývin nového jedince ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k pravidlům zdravého zdravotního stylu 	Stavba a funkce jednotlivých tkání, částí těla, orgánů a orgánových soustav: - smyslové orgány - pohlavní soustava Rozmnožování člověka, ontogeneze
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova	
Komunikace	

Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí , Vztah člověka k prostředí
přesahy
Do: F (sekunda, kvarta), Pchf (kvarta) Z: OV (prima, tercie), F (sekunda, kvarta), TV (tercie, kvarta), HV (kvarta), Pchf (kvarta)

NEMOCI, ÚRAZY A PREVENCE, ŽIVOTNÍ STYL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ aplikuje první pomoc ➤ objasní význam zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředí a zdraví - příčiny, příznaky a praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí smyslových orgánů a pohlavní soustavy - závažná poranění a život ohrožující stavy související s poškozením smyslových orgánů a pohlavní soustavy, epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: OV (prima, tercie), TV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: TV (prima, sekunda, tercie, kvarta) CH (sekunda)	

RIZIKA OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledá souvislosti mezi zdravotními a psychosociálními riziky spojenými se zneužíváním návykových látek, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné chování
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: CH (sekunda, kvarta), TV (tercie, kvarta) Z: CH (sekunda, kvarta)	

DĚDIČNOST A PROMĚNLIVOST ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování ve vztahu k dědičnosti ➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<ul style="list-style-type: none"> - podstata dědičnosti - přenos dědičných informací - gen - křížení
přesahy	
Do: M (prima) Z: M (prima)	

ORGANISMY A PROSTŘEDÍ, OCHRANA PŘÍRODY A ŽP, CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ ČR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní projevy a podmínky existence živých soustav, orientuje se přehledu vývoje organismů ➤ uvede příklady výskytu organismů a vztahy mezi nimi ➤ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam ➤ zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě ➤ diskutuje o běžných ekologických problémech, zamýšlí se nad jejich příčinami i důsledky, pokouší se navrhnout vlastní řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva, ekosystémy, potravní řetězce, koloběh látek, rovnováha v ekosystému - globální problémy a jejich řešení - destrukce životního prostředí (znečištění ovzduší, vody, ohrožení půdy) - surovinové a energetické krize - klimatické změny (skleníkový jev) - princip ochrany přírody, chráněná území, nejznámější, parky, krajinné oblasti, rezervace
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika Environmentální výchova Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: a (prima, sekunda), Z (tercie, kvarta) Z: a (sekunda), OV (sekunda), Z (tercie, kvarta)	

GEOLOGIE, PEDOLOGIE, VĚDY O ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná fyzikálně-chemické vlastnosti hornin a nerostů ➤ zhodnotí využití fosilních paliv jako zdrojů energie ➤ zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek, využívá při tom základní principy krystalografie ➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a vody ➤ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půd, rozlišuje hlavní půdní typy a druhy v naší přírodě ➤ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi ➤ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a v rámci Sluneční soustavy ➤ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry 	<ul style="list-style-type: none"> - geologické vědy - vznik a stavba Země - nerosty a horniny - vlastnosti, třídění, význam, výskyt, určování základních druhů (krystalografie) - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologický vývoj a stavba území České republiky (Český masiv, Karpaty) - vnější a vnitřní geologičtí činitelé - zvětrávání - eroze - pohyby kontinentů - tektonika - sopečná činnost - zemětřesení - složení půdy, vlastnosti, význam, hlavní půdní typy a druhy - podnebí a počasí ve vztahu k životu - mimořádné události způsobené přírodními vlivy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik a vývoj života, charakteristiky jednotlivých geologických období)
přesahy	
Do: OV (sekunda), CH (sekunda, kvarta), Z (prima, sekunda, kvarta) Z: Z (prima, sekunda, kvarta), CH (sekunda, kvarta)	

4.6.3. Chemie (vzdělávací obor Chemie)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	-	2	2	1
za školní rok	-	68	68	34

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie, dále z oblasti Člověk a svět práce práci s laboratorní technikou.

V sekundě má Chemie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V tercii má časovou dotaci 1 hodina týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jedna hodina je disponibilní. V kvartě je 1 hodina týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Výuka probíhá ve specializované a technikou vybavené učebně chemie, případně v kmenových třídách, přičemž v každé třídě a ročníku je vždy zajištěna část výuky v odborné učebně. Praktická část výuky probíhá ve specializované laboratoři (půlené hodiny laboratorních cvičení). Výuka je příležitostně doplňována exkurzemi.

Obsahová náplň učiva chemie přesahuje do oborů biologie a zeměpisu.

Ve výuce jsou využity i následující formy: diskuse, projekty, exkurze (např. do některého z podniků z ekologickým provozem) a praktická cvičení.

Žáci sekundy, terciie a kvarty se mohou zapojit do olympiády z chemie.

Cílové zaměření

Vzdělávání v předmětu vede žáka k:

- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech
- posuzování důležitosti a spolehlivosti získaných dat
- uvažování a jednání, které preferuje co nejširší využívání obnovitelných zdrojů
- utváření dovedností vhodně se chovat v situacích potenciálně či aktuálně ohrožující člověka a jeho životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznali význam chemie pro život, činnosti člověka a pro rozvoj vědy a techniky
- zadává témata krátkých referátů, při jejichž zpracování se žáci učí informace vyhledávat, získané informace třídit a hodnotit
- doporučuje žákům vhodnou chemickou literaturu pro další vzdělávání
- předkládá příklady o využití chemických látek a procesů v praxi, vede tak žáky k získání představ o využití teoretických znalostí v praxi
- zadává úlohy vycházející z každodenního života a tím směřuje žáky k úvahám o souvislosti chemie s běžným životem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při laboratorních cvičeních seznámí žáky se zadaným úkolem, žáci formulují hypotézy k zadaným úkolům, hypotézy ověří praktickou činností, vyhodnotí hypotézy na základě dosavadních znalostí a na základě pozorování
- učitel konzultuje s žáky problémy vzniklé při zpracování laboratorní úlohy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává žákům krátké referáty, které tematicky předcházejí, navazují nebo doplňují výklad, které žáci přednášejí před celou třídou a v následné diskusi odpovídají na případné dotazy, učí tak žáky veřejně vystupovat, formulovat své názory, přijímat názory druhých apod.
- vede diskusi s žáky o závěrech uváděných v jejich laboratorních protokolech a posuzuje jejich správnost

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- zadává referáty o vlivu chemických látek na životní prostředí, vede tak žáky k osvojení základních návyků ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých, a to nejen při samotné práci s chemickými látkami, ale i při práci s chemickým nádobím (sklo, kov atd.)
- kontroluje a hodnotí zpracování laboratorních protokolů z laboratorních cvičení, čímž vede žáky k osvojení návyků pečlivé a systematické práce
- vede žáka k udržování pořádku a čistoty na svém pracovním místě
- pomáhá žákovi s výběrem a používáním správných pracovních pomůcek

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

SEKUNDA

ÚVOD DO CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí chemii mezi přírodní vědy; uvede čím se chemie zabývá; uvede různá odvětví průmyslu, která souvisí s chemií 	vymezení předmětu chemie (význam, chemické disciplíny) chemie jako přírodní, experimentální věda

VLASTNOSTI LÁTEK A JEJICH POZOROVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek; vyjádří vlastnosti látek slovně, pomocí fyzikálních veličin; rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek 	barva, lesk, tvrdost, zápach, skupenství, hustota, teplota tání, teplota varu, rozpustnost, kujnost, tažnost, tepelná a elektrická vodivost
přesahy	
Do: F (prima), BI (kvarta) Z: F (prima)	

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje bezpečně s vybranými, dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými ještě pracovat nesmí ➤ objasní nejefektivnější jednání v případě havárií s únikem nebezpečných látek ➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, provádí jednoduché práce s chemikáliemi, montáž a demontáž jednoduché aparatury a dodržuje přitom technologickou kázeň. ➤ pozoruje a provede jednoduché chemické pokusy a výsledek pozorování popíše a zdokumentuje. ➤ dodržuje základní pravidla bezpečné práce a hygieny v chemické laboratoři při všech laboratorních cvičeních ➤ vyjmenuje zásady první pomoci při úrazech v laboratoři 	zásady bezpečné práce v laboratoři chemie, laboratorní řád první pomoc při pořezání, popálení, poleptání nebezpečné látky a přípravky (R – věty, s – věty, varovné značky a jejich význam) laboratorní pomůcky (rozdělení – skleněné, kovové, porcelánové a jejich použití při práci v laboratoři)

průřezová témata
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Do: BI (tercie, kvarta) Z: F (prima), BI (tercie, kvarta)

SMĚSI A CHEMICKÉ LÁTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší chemické látky (prvky, sloučeniny) a směsi stejnorodé, různorodé), užívá tyto pojmy ve správných souvislostech ➤ vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení ➤ uvede základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ➤ popíše různé způsoby oddělování složek směsí; uvede, na jakém principu jsou metody oddělování složek směsí založeny; uvede využití znalostí o směsích a prakticky provede některé separační metody 	chemické látky (prvky, sloučeniny) chemicky čistá látka směsi: a) stejnorodé (slitiny, roztoky) b) různorodé (suspenze, emulze, pěna, mlha, dým) oddělování složek směsí (usazování, filtrace, sublimace, krystalizace, destilace) roztoky (složky roztoku, rychlost rozpouštění pevné látky) nasycené, nenasycené roztoky koncentrovanější, zředěnější roztoky hmotnostní zlomek, hmotnostní procenta směšovací rovnice (zahušťování a ředění roztoků) křížové pravidlo
přesahy	
Do: M (prima, sekunda) Z: M (prima, sekunda)	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK, CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní elektroneutrální částice hmoty ➤ odliší pojmy atom a iont ➤ rozlišuje pojem chemický prvek a sloučenina, tyto pojmy používá ve správných souvislostech ➤ orientuje se v periodické soustavě prvků 	ionty (anionty, kationty, rovnice jejich vzniku) chemický prvek (název, značka, postavení prvku v PT – tj. perioda, skupina) protonové, nukleonové, neutronové číslo periodická tabulka prvků (period. zákon, stavba PTP, triviální názvy některých skupin PT) chemická sloučenina (dvou a víceatomová) chemická vazba (vznik chemické vazby, strukturní elektronové vzorce molekul, vaznost atomů v molekulách, násobnost chemické vazby) elektronegativita typy chemické vazby (polární, nepolární, iontová)
přesahy	
Do: F (kvarta) Z: M (sekunda), BI (kvarta), F (kvarta)	

CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí; uvede a klasifikuje příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání ➤ přečte chemickou rovnici a vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů ➤ aplikuje poznatky o průběhu chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	výchozí látky, produkty reakce chemická reakce a její zápis zákon zachování hmotnosti (ZZH) látkové množství molární hmotnost klasifikace chemických reakcí faktory ovlivňující chemické reakce
přesahy	
Do: M (sekunda)	

ANORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše různé způsoby oddělování složek směsí; uvede, na jakém principu jsou metody oddělování složek směsí založeny; uvede využití znalostí o směsích a prakticky provede některé separační metody ➤ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ➤ porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ➤ orientuje se v problematice kyselých dešťů 	<p>vodík (výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, použití) sloučeniny vodíku (H_2O, H_2O_2) voda (dělení – pitná, užitková, destilovaná, minerální, výroba pitné vody, zdroje znečištění vody) kyslík (O_2, O_3 – charakteristika, význam, výskyt, výroba a použití kyslíku) vzduch (složení, čistota, zdroje jeho znečištění) oxidační číslo (pravidla k určování oxidačních čísel) Další významné prvky PTP Anorganické sloučeniny OXIDY názvosloví, vlastnosti oxidů, použití prakticky významných oxidů HALOGENIDY názvosloví, rovnice vzniku a vlastnosti halogenidů, použití prakticky významných halogenidů HYDROXIDY názvosloví, vlastnosti a použití některých významných hydroxidů reakce zásadotvorného oxidu s vodou KYSELINY bezokyslíkaté, kyslíkaté kyseliny vlastnosti, názvosloví a použití některých významných kyselin, kyselé deště SOLI KYSLÍKATÝCH KYSELIN názvosloví a význam solí kyslík. kyselin rovnice vzniku solí s důrazem na neutralizaci vlastnosti a použití vybraných solí tepelně zpracovatelné materiály (cement, vápno, sádra, keramika)</p>
přesahy	
Do: BI (prima) Z: BI (prima)	

TERCIE

ANORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ➤ orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoků indikátorovým papírkem 	<p>Anorganické sloučeniny SOLI KYSLÍKATÝCH KYSELIN návosloví a význam solí kyslík. kyselin rovnice vzniku solí s důrazem na neutralizaci vlastnosti a použití vybraných solí tepelně zpracovatelné materiály (cement, vápno, sádra, keramika) Kyselost a zásaditost roztoků.</p>

ORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky a popíše vlastnosti a použití některých významných uhlovodíků ➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků ➤ orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a produktech zpracování bílkovin, tuků a sacharidů ➤ určí podmínky fotosyntézy ➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků sacharidů a vitamínů ➤ uvádí příklady látek přítomných v živých organismech ➤ zhodnotí význam fotosyntézy 	<p>UHLOVODÍKY - příklady v praxi významných zástupců a jejich vlastnosti DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin PŘÍRODNÍ LÁTKY - zdroje vlastnosti a příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: BI (prima, tercie) Z: BI (prima, tercie)	

KVARTA

ORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie a popíše zpracování ropy ➤ lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje 	PŘÍRODNÍ LÁTKY - fosilní paliva jako zdroje energie - ropa a její zpracování - lokality hlavních přírodních energetických zdrojů
průřezová témata	
Environmentální výchova Základní podmínky života	
přesahy	
Do: BI (kvarta) Z: BI (kvarta)	

CHEMIE A SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin ➤ aplikuje znalosti o principech hašení požárů ➤ orientuje se v přípravě a využívání některých látek v praxi a jejich vlivech na ŽP a zdraví ➤ navrhuje podmínky pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	CHEMICKÝ PRŮMYSL v ČR PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA TEPELNĚ ZPRACOVÁVANÉ MATERIÁLY PLASTY a SYNTETICKÁ VLÁKNA DETERGENTY, PESTICIDY a INSEKTICIDY HOŘLAVINY LÉČIVA a NÁVYKOVÉ LÁTKY
průřezová témata	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát	
přesahy	
Do: OV (sekunda), BI (tercie, kvarta), Z (sekunda, kvarta) Z: OV (sekunda), Z (sekunda, kvarta), BI (tercie, kvarta)	

4.6.4. Zeměpis (vzdělávací obor Zeměpis)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	2	2	2	1
za školní rok	68	68	68	34

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, ze vzdělávacího oboru Zeměpis.

Zeměpis náleží mezi povinné předměty na nižším gymnáziu. V primě, sekundě a tercii se předmět vyučuje dvě hodiny týdně a v kvartě má hodinovou týdenní dotaci z fondu disponibilních hodin.

Předmět Zeměpis integruje poznatky věd přírodních, technických i společenských. Žáci nižšího gymnázia získávají poznatky z fyzického, socioekonomického i regionálního zeměpisu, také se zabývají ekologií, ochranou a tvorbou krajiny, globálními problémy lidstva, politickou mapou světa a mezinárodními organizacemi. Klade se důraz na řešení aktuálních problémů politických, hospodářských, sociologických a ekologických. V praxi mohou žáci uplatnit své poznatky při zeměpisných vycházkách do okolí a při různých zeměpisných exkurzích.

Výuka probíhá ve specializované učebně zeměpisu, případně v kmenové učebně vybavené audiovizuální technikou nebo v multimediální učebně. Výuka je doplněna besedami, vycházkami a exkurzemi.

Během celého studia je nezbytnou zeměpisnou pomůckou pro žáky Školní atlas světa. K látce o České republice je využíván atlas České republiky.

V zeměpisu lze uplatnit znalosti i z jiných předmětů jako např. biologie, základy společenských věd, dějepis, chemie, fyzika, matematika, český jazyk a literatura i cizí jazyky. Zeměpis se tedy podílí svou náplní na posílení mezipředmětových vztahů. Kromě osvojení zeměpisných poznatků se učí žáci také hledat souvislosti mezi jednotlivými složkami a rozšiřují si všeobecný přehled o světě. Zeměpis se podílí na osobnostním a sociálním vývoji žáka. Výuka zeměpisu umožňuje učení v podobě hledání souvislostí, diskusí a řešení problémů, což výrazně utváří osobnost a intelekt žáka.

Cíle

Výuka zeměpisu na nižším stupni gymnázia vede žáka k:

- pozorování přírodních jevů a hledání souvislostí mezi nimi
- potřebě hledání odpovědí na otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů
- utváření vztahu k přírodě a okolí, uvědomování si odpovědnosti za uchování přírodních systémů, vlastního zdraví a zdraví ostatních lidí
- uvažování o efektivním a ekologickém využívání přírodních zdrojů ve vztahu k výrobě energie, zejména pak obnovitelných zdrojů jako je sluneční záření, vítr, voda, pálení biomasy

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům základní informace týkající se zeměpisné látky a vede žáky k zápisu konkrétních zeměpisných informací

- ke konci hodiny ověřuje různými způsoby žáky získané poznatky (zpětná vazba)
- nabízí žákům širší informace na základě geografických materiálů (mapy, tabulky, grafy, statistiky, obrázky, filmy, www stránky atd.
- vede žáka k využívání učebních pomůcek (atlas, mapa, glóbus) pro získávání a ověřování informací
- zadává žákům témata ke zpracování či úkoly v podobě zajímavostí nebo aktualit, v rámci celé výuky nabízí žákům odbornou i populárně naučnou literaturu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům problémová témata v rámci konkrétního učiva, žáci jsou vedeni k diskusím, k řešení některých zeměpisných otázek, k vytváření alternativ řešení
- v rámci exkurzí, výletů a vycházek do okolí jsou žáci vedeni k užívání teoretických poznatků v praxi, jejich získané poznatky jsou konfrontovány se skutečností a upevňovány

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupinách, kde společně komunikují a spolupracují během řešení úkolů
- zadává vytváření projektů, kdy každý žák uplatňuje své vědomosti a schopnosti
- hodnotí žákův projev a vystupování v rámci zkoušení, diskusí nebo příspěvků týkajících se zeměpisných témat, také při práci s mapou a odbornou literaturou

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů nebo projektů učí žáka samostatnosti i spolupráci, při jejich řešení vede diskusi a tím žáka učí komunikaci, vystupování, řešení problémových situací, výběru a třídění poznatků

Kompetence občanské

Učitel:

- organizuje exkurze (např. návštěvu hvězdárny, hydrometeorologické stanice, čistírny odpadních vod apod.) a přednášky (např. na téma ekologie, ochrana přírody, globální problémy lidstva)
- vede žáky k respektování názorů, přesvědčení a vyznání druhých lidí, objasňuje multikulturní a globální charakter dnešního světa

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti využívat zeměpisné pomůcky (glóbus, atlas, turistická mapa) a odbornou literaturu (encyklopedie, statistické ročenky)
- kladně hodnotí systematickou, pečlivou práci a aktivitu žáků v hodině i přípravu žáků na hodinu zeměpisu.
- důsledným přístupem, jasnými požadavky a systematickou kontrolou jejich plnění vede žáky k zodpovědnosti a vytváří v nich pracovní i studijní návyky

PRIMA

ÚVOD DO ZEMĚPISU	
výstupy	učivo
➤ definuje zeměpis jako předmět a popíše se kterými oblastmi se prolíná	úvod do zeměpisu
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika	

VESMÍR A PLANETA ZEMĚ	
výstupy	učivo
➤ vyjmenuje tělesa sluneční soustavy a vybraná charakterizuje ➤ popíše, jak se pravděpodobně formovala naše sluneční soustava; popíše základní charakteristiky Měsíce včetně jeho oběhové dráhy (náčrt) ➤ popíše základní parametry Země (rozměry, tvar, váha, povrch atd.); vysvětlí pohyby Země včetně jejich důsledků a nakreslí je	vesmír, vznik vesmíru Slunce a sluneční soustava Měsíc Země jako vesmírné těleso
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: F (prima, kvarta), Z: F (prima, kvarta)	

GLOBUS A MAPA	
výstupy	učivo
➤ definuje globus, pracuje s globem (vyhledá místo podle souřadnic); definuje, popíše mapu a její tvorbu. Pomocí mapy se orientuje v terénu; popíše, co jsou to GIS a seznamuje se se základními družicovými snímky ➤ definuje, co je to mapa, jak se tvoří a vyjmenuje její součásti; pomocí mapy se orientuje v terénu ➤ pojmenovává geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře; objasní vzájemnou provázanost mezi prostorovými složkami v krajině ➤ uvede postup, jak určit polohu místa na Zemi a dovede konkrétní body zanést nebo vyhledat v mapě; orientuje se	glóbus mapa určování zeměpisné polohy GIS, družicové snímky

v krajině, zorientuje mapu vůči světovým stranám a pracuje s buzolou	
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace , Kooperace a kompetice	
přesahy	
Do: M (prima), OV (prima), BI (kvarta) ,TV (tercie) Z: M (prima), OV (prima), BI (kvarta) TV (tercie)	
PŘÍRODNÍ SFÉRY A PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje půdní horizonty, typy, druhy ➤ definuje atmosféru, načrtne jednotlivé části, které popíše ➤ vysvětlí základní schéma proudění vzduchu na Zemi a vyvodí souvislosti se vznikem klimatických pásů ➤ definuje hydrosféru, vysvětlí rozdělení zásob vody na Zemi; charakterizuje největší oceány a popíše oceánské dno; vysvětlí vznik mořských proudů včetně výčtu těch největších a popisuje vlnění a mořské dmutí ➤ objasní pojem biosféra a ekosystém; porovná jednotlivé přírodní krajiny na Zemi na základě jejich charakteristik; přiřadí podle mapy rozložení přírodních krajin na Zemi. ➤ definuje litosféru a popíše její jednotlivé části (včetně nákresu); popíše děje které ovlivňují tvarování reliéfu (vnitřní a vnější činitele) ➤ rozdělí obyvatelstvo do skupin podle biologických a socioekonomických znaků, vysvětlí pojmy sídlo, vesnice, město ➤ popíše využití přírodních zdrojů člověkem v jednotlivých hospodářských odvětvích ➤ popíše druhy dopravy, charakterizuje pojem služby ➤ definuje pojmy vyspělý a rozvojový svět ➤ vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace 	<p>pedosféra</p> <p>atmosféra</p> <p>hydrosféra (kryosféra)</p> <p>biosféra</p> <p>litosféra</p> <p>socioekonomická sféra</p>
průřezová témata	
Environmentální výchova Ekosystémy	

Základní podmínky života
přesahy
Do: F (prima, sekunda), BI (prima, tercie, kvarta)
Z: BI (prima, tercie, kvarta), F (sekunda)

SEKUNDA

ZEMĚPIS SVĚTADÍLU A OCEÁNŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle mapy světa určí rozložení pevniny a vodstva na Zemi; posoudí význam a využití světového oceánu ➤ pomocí mapy světa určí polohu Afriky a souvislost s danými oceány a světadíly ➤ charakterizuje Environmentální, hospodářské a politické problémy Afriky ➤ porovná a vyhodnotí dané regiony z hlediska přírodních podmínek, nerostných surovin, obyvatel, náboženství, ekonomické vyspělosti a orientace některých států; zdůvodní problémy rozvojové Afriky; využívá obecně zeměpisné i tematické mapy Afriky ➤ pomocí mapy určí polohu a popíše povrch stanoví podnebné pásy v Austrálii a Oceánii ➤ charakterizuje problémové oblasti Austrálie a Oceánie ➤ zhodnotí hospodářství Austrálie: nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, obchod; popíše rozdělení Oceánie a stručně analyzuje přírodní a hospodářské podmínky ➤ popíše přírodní a hospodářské podmínky polárních oblastí ➤ popíše proces globálního oteplování a charakterizuje jeho vliv na polární oblasti 	<p>světový oceán</p> <p>Afrika</p> <p>Austrálie a Oceánie</p> <p>polární oblasti</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika Environmentální výchova	

Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí
--

REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AMERIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše polohu Ameriky, uvede její části, charakterizuje je hlavně z socioekonomického hlediska ➤ pomocí mapy popíše povrch a podnebí Severní Ameriky ➤ porovná jednotlivé regiony Severní a střední Ameriky z hospodářského hlediska; popíše povrch a podnebí Jižní Ameriky; porovná hospodářství regionů Jižní Ameriky ➤ popíše vliv přírodních podmínek na vyspělost jednotlivých regionů Ameriky, odhadne další vývoj 	<p>poloha a rozdělení Ameriky povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství Severní Ameriky (Kanady, USA). povrch a podnebí, vodstvo, hospodářství Střední Ameriky (Mexiko). povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství Jižní Ameriky (Karibské státy, Brazilské protiklady, Andské státy, Země Jižního rohu).</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita Environmentální výchova Ekosystémy	
přesahy	
Z: BI (kvarta)	

REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ASIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše polohu, rozlohu a povrch Asie ➤ porovná regiony Asie na základě podnebí a geobiomů ➤ porovná skladbu obyvatelstva v Asii v minulosti a dnes ➤ vymezí a porovná jednotlivé regiony Asie podle přírodních a socioekonomických znaků ➤ popíše hospodářsky významné státy a skupiny států Asie, odhadne vývoj 	<p>rozmanitosti přírody regionální Asie osvojování Asie člověkem Říše středu, země vycházejícího slunce, asijské tygři, tropická JV Asie, indický subkontinent</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita Environmentální výchova Ekosystémy	

přesahy	
Z: BI (kvarta)	
<i>TERCIE</i>	
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše polohu a rozlohu Evropy ➤ charakterizuje povrch, podnebí a krajinu v Evropě ➤ specifikuje obyvatelstvo a lokalizuje největší města a jádrové oblasti ➤ pomocí mapy odvodí zemědělské oblasti v Evropě ➤ pomocí mapy stanoví místa těžby a průmyslové oblasti v Evropě; posoudí dopravu a využití dopravních cest v Evropě ➤ popíše turistické oblasti v Evropě ➤ popíše mezinárodní evropské organizace ➤ stručně zhodnotí ekonomickou situaci určitých oblastí a států v Evropě; formuluje názor, jakým směrem se bude evropský politický, hospodářský a kulturní vývoj ubírat 	<p>zeměpisná tvář našeho světadílu (nížiny a pohoří v Evropě, rostlinstvo a živočišstvo, vodstvo, vliv člověka na krajinu lidé a města v Evropě</p> <p>zemědělství</p> <p>nerostné suroviny a průmysl</p> <p>regionální geografie Evropy (S, Z, Střední, J, JV, V)</p> <p>územní rozdíly a ekonomická spolupráce</p>
průřezová témata	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita Environmentální výchova Ekosystémy	
přesahy	
Do: a (sekunda, tercie, kvarta), N (tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), OV (kvarta), CH (kvarta), BI (kvarta) Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), N (tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), OV (kvarta), CH (kvarta), BI (kvarta)	

GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ lokalizuje místní region a popíše jeho přírodní podmínky (Moravskoslezský kraj); konfrontuje jednotlivé informace s mapou ➤ charakterizuje místní region a popíše jeho význam z hospodářského hlediska; konfrontuje jednotlivé informace s mapou ➤ začlení ČR v rámci Evropy z hlediska polohy vzhledem k různým geografickým jevům ➤ popisuje a charakterizuje povrch, vyjmenuje a ukazuje v mapě horopisné celky; vyjmenuje nejvyšší vrcholy pohoří ➤ definuje počasí a podnebí; charakterizuje proudění vzduchu nad ČR, vysvětlí rozložení teplot a srážek; rozliší podnebné oblasti; popíše příklady znečištění ovzduší ➤ definuje hydrosféru a popíše hydrosférické jevy; vyjmenuje důležité řeky, jezera, nádrže; vyzdvihuje význam vody na Zemi ➤ definuje pedosféru, rozlišuje rozdíly mezi půdními druhy a půdními typy; vyjádří význam půdy pro život člověka ➤ charakterizuje obyvatelstvo republiky na základě hustoty zalidnění, národnostního složení, věkového složení a dalších demografických ukazatelů; vyjádří vlastními slovy význam pojmů-věková pyramida, rasismus, xenofobie ➤ rozlišuje ekonomickou úroveň hospodářství v ČR, charakterizuje typy ekonomik, vyzvedne význam v životě; popisuje jednotlivé sektory ➤ klasifikuje průmyslová odvětví, lokalizuje průmysl v jednotlivých regionech; vyzdvihuje význam dílčích průmyslových oborů; v atlasu přiřazuje k průmyslovým odvětvím správnou barvu 	<p>poloha ČR, hranice státu povrch republiky</p> <p>geologický vývoj reliéfu</p> <p>podnebí České republiky</p> <p>vodstvo České republiky</p> <p>půda v České republice rostlinstvo a živočišstvo v ČR životní prostředí a ochrana přírody obyvatelstvo České republiky sídla České republiky</p> <p>hospodářství ČR</p> <p>průmysl ČR</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje zemědělství ČR a rozlišuje jednotlivé zemědělské oblasti 	<p>zemědělství České republiky</p> <p>doprava v České republice</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popisuje hlavní dopravní tahy ČR, popisuje a lokalizuje oblasti cestovního ruchu v ČR ➤ klasifikuje přírodní, společenské a hospodářské podmínky jednotlivých krajů ➤ uvede světové organizace, kterých je ČR členem a vysvětlí vlastními slovy proces globalizace; interpretuje význam zahraničního obchodu ČR v rámci EU i celého světa 	<p>služby, cestovní ruch, rekreace</p> <p>oblasti České republiky</p> <p>charakteristika místního regionu</p> <p>postavení ČR v rámci světových společenství, zahraniční obchod</p>
průřezová témata	
<p>Multikulturní výchova</p> <p>Kulturní difference</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Etnický původ</p> <p>Multikulturalita</p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Ekosystémy</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: OV (prima, sekunda), BI (kvarta)</p> <p>Z: OV (prima, sekunda), BI (kvarta)</p>	

KVARTA

ORIENTACE NA MAPĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše jednotlivé části mapy a určuje na ní světové strany ➤ vyjmenovává obsah mapy a demonstuje vyhledávání na mapě na příkladech 	<p>mapa (zrcadlo, měřítko, legenda, vysvětlivky)</p> <p>souřadnicové systémy</p> <p>obsah mapy</p> <p>praktické příklady -vyhledávání na mapě</p>
přesahy	
Z: OV (prima)	

GEOGRAFIE MÍSTNÍHO REGIONU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ lokalizuje a charakterizuje místní region a zhodnotí jeho přírodní podmínky, ilustruje na příkladech (Moravskoslezský kraj) ➤ kategorizuje a klasifikuje místní region vzhledem k ostatním regionům ČR a popíše jeho význam z hospodářského hlediska; konfrontuje jednotlivé informace s mapou 	<p>přírodní poměry</p> <p>socioekonomická charakteristika</p>
přesahy	
Do: OV (prima) Z: OV (prima), BI (kvarta), CH (kvarta)	

LIDÉ A PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává různé typy krajin, rozlišuje jejich specifické znaky a funkce ➤ uvádí příklady prostorového rozmístění hlavních ekosystémů ➤ uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika společenských vlivů na životní prostředí ➤ uvádí příklady, jak působí životní prostředí na člověka a jak přímo nebo nepřímo ovlivňuje společenský život ➤ popisuje konkrétní způsoby ochrany životního prostředí; charakterizuje ochranu ŽP v ČR 	<p>krajina, příroda a životní prostředí</p> <p>vlivy lidské společnosti na životní prostředí a krajinu</p> <p>působení životního prostředí na člověka úsilí o ochranu a rozvoj životního prostředí</p>
přesahy	
Do: F (tercie), BI (kvarta) Z: F (tercie), BI (kvarta)	
SOUČASNÝ SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu (i v čase) ➤ uvede základní rozdělení, funkci a znaky sídel ➤ zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství 	<p>obyvatelstvo a sídla</p> <p>světové hospodářství (průmysl, zemědělství, doprava, služby, integrace...)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává předpoklady a hlavní lokalizační faktory pro územní rozdělení hospodářských aktivit ➤ rozděluje státy světa podle jednotlivých atributů a uvede probíhající integrační procesy ➤ lokalizuje na mapách aktuální geopolitické změny a problémy v konkrétních světových regionech 	politické rozdělení světa (státy, hranice, systémy moci, globální problémy...)
přesahy	
Do: F (kvarta), BI (kvarta), CH (kvarta)	
Z: F (kvarta)	

TERÉNNÍ CVIČENÍ Z GEOGRAFIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základy topografie a orientace na mapě v terénu (terénní cvičení) ➤ nakreslí podle terénního pozorování mapu (plán) krajiny a zhodnotí typ krajiny ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	Místní region Kartografie Krajinná sféra Pohyb ve volné přírodě
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova Ekosystémy , Základní podmínky života , Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: BI (kvarta)	

4.7. Umění a kultura (vzdělávací oblast)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	3	3	2	2
za školní rok	102	102	68	68

4.7.1. Hudební výchova (vzdělávací obor Hudební výchova)

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace a k rozvoji žákovy celkové hudebnosti. Žáci získávají orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, jsou vedeni k pochopení různorodé hudební kultury jednotlivých národů a národností.

V primě a sekundě má předmět časovou dotaci 3 hodiny za 14 dní, v tercií a kvartě 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

PRIMA

HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří jednoduchý notový zápis, orientuje se ve zpěvním partu ➤ zařadí na základě získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období; vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	Hudební teorie - zvuk, tón, notová osnova, notopis (noty, pomlky, posuvky, hudební klíče, dynamická znaménka) - časová osa – průřez jednotlivými slohovými obdobími
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: D (prima)	

POSLECH	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže zařadit poslouchanou hudbu do příslušného stylového období; vysvětlí na základě získaných vědomostí spojitost hudby s jinými druhy umění ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, rozpozná užité hudebně výrazové prostředky 	Poslechové činnosti - kvality tónu – délka, síla, barva, výška - poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin - hudební výrazové prostředky – dynamické odlišení, barevné odstínění, kontrasty v hudbě - píseň lidová a umělá - opera, opereta, muzikál
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), Z: VV (prima)	

HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ taktuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt ➤ pohybem vyjadřuje polkový a valčíkový rytmus 	Hudebně-pohybové činnosti - vyjádření dynamiky pohybem - lidové tance (polka, valčík, mazurka, pochod) - hra na dirigenta a sbor
přesahy	
Do: TV (prima)	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prokazuje dle individuálních schopností rytmické cítění a rytmickou paměť; dokáže píseň správně rytmicky doprovodit na Orffovy nástroje; zkouší tvořit vlastní rytmický motiv 	Instrumentální činnosti - hra jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje - rytmické hádanky - rytmizace - hra na tělo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle svých individuálních dispozic zpívá v jednohlase, popř. V dvojhlase 	Vokální činnosti - nácvik pěveckých dovedností (dýchání, výslovnost, hlasová hygiena, artikulace, rozšiřování hlasového rozsahu) - zpěv lidových a umělých písní
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	
přesahy	

Do: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), BI (tercie), R (tercie, kvarta),
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)

SEKUNDA

HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná známější (vybrané) hudební osobnosti ➤ uvede vzájemný vztah hudby s dalšími druhy umění 	Hudební teorie - časová osa- tempo, hudební názvosloví - hudební formy – symfonie, symfonická báseň - klaviatura - výběr nejznámějších hudebních osobností
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: D (prima)	

POSLECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí hudbu ke stylovému období ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky, chápe jejich význam a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	Poslechové činnosti - výběr poslechových skladeb různých stylových období - symfonie, symfonická báseň
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dle svých individuálních možností provádí jednoduché rytmické improvizace ➤ pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest, využívá svých individuálních hudebních schopností ➤ hraje na hudební nástroje 	Instrumentální a hudebně-pohybové činnosti - pantomima - hudební a rytmické hádanky - jednoduché doprovody na Orffovy nástroje - taktování

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatní získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlase 	Vokální činnosti - zpěv umělých a lidových písní - kultivace pěveckého a hlasového projevu - intonační a rytmický výcvik
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	
přesahy	
Do: BI (tercie) Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)	

TERCIE

HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem stupnice a rozliší stupnici durovou a mollovou ➤ zařadí na základě svých schopností a vědomostí poslouchanou skladbu do stylového období ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	Hudební teorie - charakteristika jednotlivých hudebních období - stupnice - kvintový a kvartový kruh - intervaly
průřezová témata	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznává jednotlivé hudební nástroje, orientuje se v proudu znějící hudby 	Poslechové činnosti - poslech vybraných skladeb - hudební styly a žánry - interpretace hudby-slovní vyjádření, jaká hudba je a proč
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé rytmické motivy 	Instrumentální a hudebně-pohybové činnosti - rytmická cvičení - jednoduchý doprovod písní - rytmická improvizace

<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizuje jednoduché rytmické a pohybové improvizace dle svých schopností ➤ vytváří jednoduché doprovody 	<ul style="list-style-type: none"> - hra se slovy - taktování - pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
---	--

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatní získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhase 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hlasová a rytmická cvičení - dechová cvičení - hlasová hygiena - přednes lidových a umělých písní - vícehlas-kánon
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	
přesahy	
Do: a (sekunda, tercie, kvarta), BI (tercie), R (tercie, kvarta) Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)	

KVARTA

HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem stupnice a tónina; samostatně tvoří stupnice; tvoří intervaly a akordy v dané stupnici ➤ zařadí slyšenou hudbu k příslušným žánrům 	Hudební teorie - intervaly, stupnice, akordy - harmonie-harmonizace (T,D,S) - umělé a neumělé hudby - složení komorního a symfonického orchestru - tónina

POSLECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ začlení na základě individuálních schopností a získaných vědomostí poslouchanou do stylového období, rozpozná na základě ukázek tance 	Poslechové činnosti - hlavní znaky, hudební formy a představitelé jednotlivých hudebních stylových období - rozlišení hudby umělé a neumělé - orchestr

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zopakuje na základě svých schopností jednoduché hudební motivy a témata, části skladeb; vytváří jednoduché doprovody ➤ na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové a rytmické improvizace 	Instrumentální a hudebně-pohybové činnosti - hra na Orffovy hudební nástroje - rytmický a melodický diktát - rytmická a pohybová improvizace - hra a tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu ➤ zpívá dle svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. dvojhlase 	Vokální činnosti - hlasová hygiena - hlasová, technická a dechová cvičení - zápis vokálních kompozic - zpěv lidových a umělých písní
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	
přesahy	
Do: a (tercie, kvarta), BI (tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)	

4.7.2. Výtvarná výchova (vzdělávací obor Výtvarná výchova)

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Předmět výtvarná výchova je součástí oblasti Umění a kultura.

Je zaměřena na oblast výtvarného umění a na všechna znaková vyjádření, která jsou nezastupitelná při poznávání a prožívání lidské existence. Oblast zájmu výtvarné výchovy zahrnuje vnímání, vlastní tvorbu a interpretaci všech vizuálně obrazných vyjádření. Proces je založen na aktivním tvořivém přístupu,

Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje, tvoří záznamy pozorování, vytvářejí sbírky. Třídí a systematizují obrazový materiál podle své osobní inklinace.

Důraz je kladen na pestrost témat a výtvarných technik a postupů, na kreativitu a spontánnost dětského výtvarného projevu, ale také na postupné odbourávání vžitých zmechanizovaných postupů a nácvik a postupné osvojení si postupů technicky správných.

Žáci využívají dostupná média a technické prostředky (kopírku, fotoaparát, skener, internet, mikroskop...), některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem. Žáci si osvojují schopnost výtvarné výpovědi – jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních, učí se tolerovat rozdílné způsoby výtvarného vyjadřování, jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

V primě a sekundě je časová dotace 3 hodiny za 14 dní, v tercií a kvartě 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v odborných učebnách výtvarné výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, pro speciální témata jsou využívány další prostory – multifunkční učebna, sportovní hala, plenér, terasa školní budovy apod.

Součástí výuky je také účast v soutěžích (dle aktuální nabídky) a návštěvy výstav.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- vede k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako způsob poznání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik a postupů
- formou dialogu vybízí žáky ke kladení si otázek o příčinách vzniku umění, jeho využití a odkazu
- praktickou činností vede žáky k práci s jednoduchými nástroji a přístroji

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobností jejich znaků a témat
- otevírá před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- rozvíjí kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevírá možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla i vlastní tvorby
- vede ke schopnosti jasně a srozumitelně formulovat svůj názor, používá odborné výrazy vycházející z výtvarné teorie

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- vede k citlivému hodnocení prací vytvořených jinými lidmi, k podřízení se zájmu skupiny, k potřebě efektivní spolupráce

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- podchycuje a podporuje individuální zájem o kulturní dění
- vede k chápání důležitosti ochrany kulturních i přírodních památek

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede k získávání návyků systematické a pečlivé práce, k rozvoji zručnosti a trpělivosti
- vede k bezpečnému používání nástrojů, přístrojů a materiálů a k dodržování stanovených pravidel při práci
- vede k osvojování si různých výtvarných technik a jejich správného použití

PRIMA

VE SVĚTĚ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické i praktické poznatky, používá běžných pojmů kresby a nauky o barvě ➤ uplatňuje dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky, uplatňuje výrazové vlastnosti linie a experimentuje s barvou ➤ ověřuje vlastnosti různých materiálů ➤ cíleně využívá vlastností různých materiálů a experimentuje s nimi, využívá náhody, dokáže vytvářet nové skutečnosti 	<p>Kresebné studie – hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a v prostoru,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tón, harmonie, kontrast ➤ základy jednoduchých grafických technik ➤ zmenšení, zjednodušení, zvětšení motivu, jeho prolínání, množení, vyvažování... <p>Subjektivní vyjádření fantastických představ - barevné řešení plochy</p>
průřezová témata	
<p>Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita</p> <p>Environmentální výchova Základní podmínky života</p>	
přesahy	
Do: a (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

VE SVĚTĚ LIDÍ A BYTOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná základy lineárního a kresleného písma, jeho řazení a užívání v krátkých nápisech ➤ rozpozná umění pravěku a starověku, chápe je jako přirozený odraz společenských podmínek ➤ seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy 	<p>Písmo – jeho komunikativní a estetická funkce - výtvarná úprava textu - ilustrace a ilustrátoři dětské knihy</p> <p>Fantazijní variace na základní tvary písmen Proces a podmínky vzniku uměleckého díla - chápání odlišností uměleckého vyjadřování</p> <p>Malba – různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (figura, expresivní portrét)</p>
průřezová témata	
<p>Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace</p>	
přesahy	
Do: Č (prima), D (prima)	

VE SVĚTĚ UMĚNÍ, VĚDY A TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v řazení prvků tvarové i barevné kompozice, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše ➤ pracuje se základními pojmy perspektivy – počítačová grafika...; rozlišuje pojmy abstrakce, realita, uspořádá objekty do celku, pracuje s programem "malování" ➤ vyjádří hudbu pomocí linie a barvy, převádí struktury různorodých materiálů do výtvarné podoby 	<p>Třetí prostor budovaný liniemi, hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření, instalace)</p> <p>Reflexe ostatních uměleckých oblastí a podnětů z okolí. Rozvíjení smyslové citlivosti, souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů Haptické zkušenosti s tvary, materiály</p>
průřezová témata	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: M (prima) Z: M (prima)	

SEKUNDA

ŽIVOT NA ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozšiřuje své teoretické znalosti a praktické dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky a vědomě je využívá ve vlastní tvorbě ➤ využívá znalosti z teorie barev, uplatňuje výrazové vlastnosti linie v ploše, ověřuje zákonitosti grafiky 	<p>Vyjádření obsahu v ploše, tón a barevný odstín, kontrast a harmonie barev (akvarel, tempera)</p> <p>Kresba na základě přímého pozorování i z představy – variace technik</p> <p>Vyjádření morfologických znaků a tvarů a neobvyklých přírodních objektů</p> <p>Expresivní výtvarný projev</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

přesahy
Z: Z (sekunda), BI (prima, sekunda)

ČLOVĚK, HISTORIE A UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje poznání zákonitostí výběru písma a obrazového materiálu, jejich uspořádání v souladu s funkcí a účelem výtvarné práce, seznamuje se s druhy užitého umění ➤ získává základní poznatky v oblasti středověké kultury ➤ zpřesňuje proporce lidské postavy, ztvárňuje figuru v jednoduchém pohybu, vyjadřuje dějové vztahy figurativními prostředky ➤ poznává zařízení a památky výtvarné kultury, pracuje s výtvarnými publikacemi, využívá metod digitálních médií 	<p>Kaligrafie – užitá grafika, druhy ilustrační tvorby</p> <p>Komunikační a estetická funkce písma, jeho vztah k obrazovému motivu (propagační materiál, reklama)</p> <p>Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti – Umělecké slohy a osobnosti středověkého umění</p> <p>Lidská postava, její proporce, kontrapost, kánon, proměny v zobrazení lidské postavy ve výtvarném umění, středověká náboženská témata – madona, pieta</p> <p>Práce s výtvarnými publikacemi, reprodukcemi památek a uměleckých děl</p>
průřezová témata	
<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Vnímání mediálních sdělení</p> <p>Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p>	
přesahy	
<p>Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)</p> <p>Z: D (sekunda)</p>	

KULTURA, VĚDA A TECHNIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ověřuje perspektivní jevy v interiéru, řadí, kombinuje prvky tvarové i barevné kompozice, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše i v prostoru ➤ rozvíjí a zdokonaluje prostorové vidění a cítění 	<p>Zobrazení prostoru v ploše – perspektiva hieratická, lineární, středověká</p> <p>Hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v prostoru – prostor, objem, hmota</p> <p>Haptické zkušenosti s tvary, materiály, strukturami, konstrukcemi</p> <p>Přístupy k obrazným vyjádřením vlastním i ostatních.</p> <p>Zaujímání osobního postoje, vhodná formulace úsudků</p>

přesahy
Do: M(sekunda)

TERCIE

ZEMĚ – PLANETA ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ohodnotí, obhájí, zdůvodní vlastní výtvarnou výpověď, vede o ní dialog, vyjadřuje se k tvorbě druhých, toleruje ji ➤ vyhledává, pojmenovává linie, barvy, struktury světelné a barevné kontrasty ve vlastní tvorbě, analyzuje celistvě vnímaný tvar na skladebné prvky ➤ cíleně zkoumá vztahy vlastního těla a prostoru, seznamuje se s různými typy zobrazení v historických souvislostech 	<p>Proměny tématu – cíleně zaměřeno na proměny konkrétních námětů a témat ve výtvarném umění (zátiší, krajina, veduty, maríny), proměny našeho města</p> <p>Země – planeta lidí, organismů (buňka, molekula – tvary, barvy detaily)</p> <p>Vesmír – Země ve vesmíru (Slunce, planeta, galaxie, černé díry, rychlost a světlo, umělá tělesa)</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy prostředí	
přesahy	
Do: Z (prima), BI (prima), F (kvarta)	

LIDÉ V KULTURÁCH A HISTORICKÝCH SOUVISLOSTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prakticky využívá různé kompoziční přístupy a principy ➤ pracuje s různými interpretacemi výtvarných děl, podle jejich znaků zařadí dílo k stylovému období ➤ vědomě volí výtvarné prostředky, přírodní a umělé materiály, přístupy pro vlastní výtvarné vyjádření, kombinuje je a experimentuje s nimi 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu, renesanční více pohledové zobrazení, průřezy prostorem, imaginární prostor.</p> <p>Umění novověku – základní znaky renesance, baroka, barokní realismus</p> <p>Správná technika malby (pastel, akvarel, tempera, kvaš), zvládnutí větší plochy, krajinářské školy 19. století</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Multikulturní výchova Kulturní difference Multikulturalita	

přesahy	
Z: OV (tercie)	
VĚDA, TECHNIKA, DESIGN, ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ variuje získané vědomosti i nabyté dovednosti ve vlastní tvorbě ➤ orientuje se v oblasti moderního umění s jeho podmíněností ➤ pracuje s obrazovými materiály (časopis, fotografie), vyhledává příslušné artefakty prostřednictvím internetu 	<p>Odstín, sytost barev, barevný tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly. Využití ve volné tvorbě</p> <p>Dominanta, subdominanta, diagonála, vertikála, zlatý řez...</p> <p>Orientace v slohových stavebních prvcích – portál, sgrafita, balustráda...</p> <p>Návrhy jednoduchých užitých předmětů</p>
průřezová témata	
<p>Mediální výchova Kritické vnímání mediálních sdělení</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita Kulturní difference</p>	

KVARTA

VESMÍR A ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zabývá se barvou v umění, hodnotí, srovnává v různých historických epochách ➤ hlouběji zkoumá charakter a psychické účinky barev, jejich symboliku ➤ pracuje se světlem a barvou v konkrétním prostředí a prostoru 	<p>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.</p> <p>Znalosti o barvách – tón, jas, lomená barva, kontrast, harmonie, přírodní a syntetická barviva.</p> <p>Aplikace nauky o barvě – impresionismus, pointilismus, fauvismus...</p> <p>Způsoby míchání barev na PC</p> <p>Hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru – kresba, malba, grafika</p> <p>prostorové vytvoření, PC grafika, multimédia</p>
průřezová témata	
<p>Multikulturní výchova Kulturní difference</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí</p>	
přesahy	

SVĚT V PROSTORU A ČASU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a ověřuje jednotu výtvarného estetického řádu, orientuje se v hlubším poznání a zvládnutí vybraných výtvarných technik ➤ rozlišuje kvalitu podkladu pro konkrétní výtvarnou techniku, vědomě volí vhodný podklad, savost, strukturu, barvu ➤ experimentuje s reprodukcemi uměleckých děl, vyhledává a srovnává různé přístupy ke skutečnosti 	<p>Záznamy autentických smyslových zážitků, emocí, smyslových představ, hledání jejich podobností a odlišností</p> <p>Výtvarná geometrie – plošné dekorativní kompozice v užité grafice, vazba dekoru na tvar, ornament, stylizace</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SVĚT PŘEDMĚTŮ A UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachází s dostupnými zobrazovacími prostředky, v přírodě, technických výtvorech i výtvarných dílech hledá a analyzuje skryté zákonitosti výtvarných projevů ➤ podílí se na kultivaci školního prostředí, v týmu spoluvytváří koncepci výtvarných řešení jednotlivých prostor 	<p>Interakce s realitou, kresba i malba, kombinované techniky.</p> <p>Zákonitosti výběru a užití písma, jeho sdělovací a estetický funkce, zásady propojení písma a výtvarného motivu, užití hotového i volně kresleného písma</p> <p>Seznámení s hlavními trendy současného výtvarného umění – video art, multimédia, animace</p>
průřezová témata	
Multimediální výchova Interpretace mediálních sdělení Práce v realizačním týmu	

4.8. Člověk a zdraví (vzdělávací oblast)

4.8.1. Tělesná výchova (vzdělávací obor Tělesná výchova)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	3	2	2	2
za školní rok	102	68	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacích oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která je zaměřena na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků.

Je určen žákům primy až kvarty. V primě je vyučován v rozsahu tří hodin týdně, z toho jedna hodina je disponibilní. V sekundě dvě hodiny týdně, z toho jedna hodina je integrována z Výchovy ke zdraví. V tercii a kvartě jsou tělesné výchově věnovány dvě hodiny týdně.

Výuka TV probíhá ve sportovní hale (sportovní a průpravné hry s míčem), v gymnastickém sále, posilovně a pohybovém sále se stoly pro stolní tenis (kondiční cvičení, gymnastika, posilování, stolní tenis). Na podzim a na jaře používáme k výuce atletiky venkovní sportoviště blízke ZŠ. Náplň hodin TV je ovlivňována prostorovými možnostmi, rozdílnou dovednostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže a v neposlední řadě i zájmy žáků.

Součástí výuky jsou i akce pobytově-turistického charakteru: sekunda: LVVZ – základy lyžování a snowboardingu (leden – březen), tercie: cykloturistický kurz (září-říjen). Dále výuku tělesné výchovy doplňují jednorázové sportovní akce školní a vyšší úrovně, do kterých jsou žáci vybíráni s ohledem na své zájmy, schopnosti a prokázanou výkonnost. Do výuky tělesné výchovy zařazujeme také některé tematické okruhy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví a v poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Jejím smyslem je samostatně hodnotit úroveň své zdatnosti, řadit pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby i zájmy a zároveň rozvíjela výkonnost žáka, sloužila k regeneraci i kompenzaci dalších zatížení. Tělesnou výchovu doplňují další možnosti pohybového vyžití v prostorách školy – posilovna, herna stolního tenisu (přístup denně v odpoledních hodinách).

Cíle předmětu

- vytvoření pozitivního vztahu k předmětu a celé tělesné kultuře a sportu
- osvojení si základních pohybových dovedností a návyků
- seznámení se s pravidly sportovních her a soutěží a jejich uplatňování
- uvědomění si významu a důležitosti tělesných aktivit na zdraví člověka

Kompetence k učení

Učitel

- přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako spoluhráč, protihráč, rozhodčí, spolucvičící, pomocník, organizátor, vedoucí, zachránce, partner ve hře a při cvičení apod.
- vede žáky k získávání poznatků o tělesné fyziologii na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ)-sledování, zaznamenávání , vyhodnocování
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle svých předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- formou nácviku herních a cvičebních strategií nutí žáky objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzovat k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.

Kompetence komunikativní

Učitel

- provádí s žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, noviny, časopisy) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, novinky ve výstroji apod.)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu osobnímu a školnímu majetku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu
- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativech sportu (doping, korupce)
- zdůrazňuje význam zdravého životního stylu s velkou mírou pohybu
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohyb. schopností ve volném čase
- vede žáky k respektování základních principů a norem související s pohybovými aktivitami – respektování soupeře a uplatňování pravidel fair-play
- učí žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- učí žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti

PRIMA

KOMUNIKACE v TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí a na příkladech doloží škodlivost drog a jiných návykových látek pro zdraví a výkon sportovce ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost v TV</p> <p>Pořadová cvičení</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta) Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení ➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech. ➤ předvede prvky atletické abecedy 	<p>Atletická abeceda</p> <p>Běhy</p> <p>Skoky</p> <p>Hody</p>
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti v gymnastice, usiluje o jejich zlepšení ➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu 	Základní gymnastika Průpravná cvičení Cvičení prostrná Přeskoky Cvičení na nářadí Cvičení na hudbu, rytmika
průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti ve sportovních hrách, usiluje o jejich zlepšení ➤ dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i opačné pohlaví ➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, tyto dovednosti uplatňuje je ve hře ➤ vyloží základní pravidla sportovních her 	Sportovní hry Košíková Florbal Vybíjená Házená Odbíjená (základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)
průřezová témata	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

NETRADIČNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných netradičních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře ➤ vyloží základní pravidla netradičních her 	Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř (základy HČJ)
průřezová témata	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

SEKUNDA

KOMUNIKACE V TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe neslučitelnost drog a jiných škodlivin se sportovní etikou a zdravím ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ reaguje na základní pokyny a povely, osvojuje si základy tělovýchovného názvosloví 	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost v TV Pořadová cvičení
Průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	

Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta)
Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti v atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech. ➤ předvede a pojmenuje prvky atletické abecedy 	Běhy Skoky Hody Atletická abeceda
Průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché gymnastické pohybové činnosti a dovednosti, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu 	Základní gymnastika Průpravná cvičení Cvičení prostrná Přeskoky Visy
Průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje pravidla, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům 	Košíková Florbal Vybíjená

<p>a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře, i opačného pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ➤ vyloží základní pravidla her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<p>Házená Odbíjená (základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)</p>
Průřezová témata	
<p>Mediální výchova Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
NETRADIČNÍ HRV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných netradičních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře ➤ vyloží základní pravidla netradičních her 	<p>Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř (základy HČJ)</p>
Průřezová témata	
<p>Mediální výchova Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	

TERCIE

KOMUNIKACE V TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny, chápe jejich neslučitelnost se sportovní etikou a zdravím ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, rozšiřuje znalost tělovýchovného názvosloví 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost v TV</p> <p>Pořadová cvičení</p>

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
přesahy
Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta) Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a dovednosti v atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném 	<p>Běhy</p> <p>Skoky</p> <p>Hody</p> <p>Atletická abeceda</p>

<p>sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech ➤ pojmenuje a předvede prvky atletické abecedy 	
Průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Kooperace a kompetice	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a dovednosti v gymnastice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu 	Základní gymnastika Průpravná cvičení Cvičení prostrná Přeskoky Cvičení na nářadí
Průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a dovednosti v každé ze sportovních her, usiluje o jejich zlepšení ➤ dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti 	Košíková Florbal Odbíjená Vybíjená Kopaná (základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)

<p>pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i opačné pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře ➤ vyloží základní pravidla sportovních her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře 	
Průřezová témata	
<p>Mediální výchova Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Kreativita, Poznávání lidí Mezilidské vztahy, Komunikace Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
NETRADIČNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná a dodržuje základní pravidla netradičních her ➤ zvládá s ohledem na své individuální předpoklady HČJ a HK v netradičních hrách; je schopen účastnit se aktivně hry 	<p>Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř Badminton (základy HČJ, HK)</p>
Průřezová témata	
<p>Mediální výchova Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

SPORTOVNĚ-TURISTICKÝ KURZ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství ➤ vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ➤ zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace ➤ podle konkrétní situace zasáhne při drobných i závažných poraněních a život ohrožujících stavech ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního a železničního provozu včetně rizikových situací; aktivně předchází možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	Zdravověda

<ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečně zvládá jízdu na kole ve skupině v normálním silničním provozu pod dohledem ➤ vyjmenovat povinnou výbavu jízdního kola a orientovat se v základních pravidlech silničního provozu ➤ dokáže zorientovat mapu a používat azimut ➤ zvládá bezpečnou manipulaci se zbraní; umí zaměřit cíl a vystřelit ➤ zná zjednodušená pravidla softbalu, zvládá dle svých individuálních schopností a dovedností HČJ, zapojuje se do hry ➤ seznámí se z vodáckým vybavením a naučí se ho používat; umí nastoupit a vystoupit z kanoe, umí pádlovat a řídit loď 	<p>Cykloturistika</p> <p>Pobyt v přírodě Orientace v terénu Střelba ze vzduchovky</p> <p>Softbal</p> <p>Vodácký výcvik</p>
Průřezová témata	
<p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta), Z (prima)</p> <p>Z: Z (prima)</p>	

KVARTA

KOMUNIKACE V TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ zdokonaluje znalost tělovýchovného názvosloví, snaží se ho samostatně používat, reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost v TV</p> <p>Pořadová cvičení</p>
<p>Průřezová témata</p> <p>Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace</p>	
<p>přesahy</p> <p>Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta) Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)</p>	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v souladu s individuálními předpoklady zvládá jednoduché i složitější pohybové činnosti a dovednosti v atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ sleduje výkony, eviduje je a vyhodnotí ➤ pracuje data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech 	<p>Běhy Skoky Hody Vrhy Atletická abeceda</p>
Průřezová témata	
Mediální výchova Stavba mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova Komunikace Kooperace a kompetice	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v souladu s individuálními předpoklady zvládá jednoduché i složitější pohybové činnosti a dovednosti v gymnastice, usiluje o jejich zlepšení ➤ samostatně se rozcvičí ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ předvede jednoduché i složitější gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich zjevné příčiny ➤ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence 	<p>Základní gymnastika Průpravná cvičení Cvičení prostrná Přeskoky Cvičení na nářadí</p>
Průřezová témata	

Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ v souladu s individuálními předpoklady zvládá jednoduché i složitější pohybové činnosti a dovednosti ve zvolených sportovních hrách atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ zvládá s ohledem na své individuální předpoklady HČJ, HS a HK v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře ➤ zná, vyloží a dodržuje základní pravidla sportovních her 	Košíková Florbal Odbíjená Vybíjená Kopaná (základy HČJ + HK + HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)
Průřezová témata	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

NETRADIČNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyloží a dodržuje základní pravidla nacvičovaných netradičních her ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ a HK v netradičních hrách 	Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř Badminton (základy HČJ)
Průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizuje svůj pohybový režim, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností – rozcvičí se ➤ uvede negativní důsledky užívání stimulačních a psychotropních látek na zdraví člověka ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ➤ zvládá základy posilování, používá posilovací pomůcky a stroje vyjádří vlastní názor k problematice zdravého životního stylu ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	Posilování Indoorcycling - spinning
Průřezová témata	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	

4.9. Volitelné předměty

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	-	-	-	1
za školní rok	-	-	-	34

4.9.1. Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum (Bi/Ch) je v ŠVP zařazen jako volitelný předmět a slouží k rozšíření učiva zejména předmětů Biologie a Chemie, a vychází tedy ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacích oborů Přírodopis a Chemie, dále z oblasti Člověk a svět práce začleňuje vzdělávací obor Práce s laboratorní technikou.

Je zařazen v kvartě s dotací 1 hodina týdně v rámci disponibilních hodin. Výuka může probíhat jako vícehodinový blok ve specializované a moderně vybavené multimediální učebně a ve specializované laboratoři a je příležitostně doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

Obsahová náplň učiva přírodovědného praktika přesahuje do oboru zeměpis. Výuka používá následující formy: laboratorní praktická cvičení, projekty, práce s počítačovými multimediálními programy, exkurze a různé výukové programy organizované ve spolupráci s přírodopisně zaměřenými organizacemi (např. VITA).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, aby vyhledávali biologické a chemické informace v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech a Informačním centru školy
- vede žáky k propojování získaných poznatků se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, žák si tak vytváří ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka
- klade žákům otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, společně hledají adekvátní odpovědi
- vede žáky k manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, laboratorním sklem, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení - žáky učí praktickou činnost
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické, či chemické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost
- vede žáky k nalezení podobných a odlišných znaků přírodovědných problémů, žáci volí vhodné způsoby řešení, nenechají se odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- analyzuje s žáky jejich názory, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického nebo chemického úkolu
- vede s žáky dialog na biologické (chemické) téma, žáci své myšlenky vyjadřují v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- hodnotí výsledky laboratorních skupin a jednotlivců, vede s žáky dialog nad závěry uváděnými jejich v laboratorních protokolech

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí konkrétní příklady nutnosti ochrany životního prostředí a přírody, aby ji žáci chápali jako svou občanskou povinnost, aktivně vystupuje v jejím zájmu
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- kladně hodnotí systematickou a pečlivou práci při laboratorním cvičení
- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých a to nejen při samotné práci s biologickými a chemickými látkami, ale i při práci s biologickými a chemickými nástroji, přístroji a pomůckami.

KVARTA

ZÁKLADNÍ STRUKTURY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlinou a živočišnou ➤ využívá nabyté poznatky a demonstruje funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> - buňky - pletiva - tkáně - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
přesahy	
Z: BI (prima)	

ORGANISMY A PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dává do souvislosti výskyt organismů a vlastnosti prostředí, v němž se nachází ➤ provede rozbor potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím
přesahy	
Do: Z (prima)	

OCHRANA PŘÍRODY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému ➤ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení - chráněná území
přesahy	
Do: Z (kvarta)	

PRAKTICKÉ METODY POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní laboratorní postupy - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - práce s určovacími klíči, determinační postupy

<p>a případně poskytne první pomoc při úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a pokusů ➤ zaznamená průběh a výsledky pokusu a zformuluje závěr, ke kterému dospěl ➤ ke své práci vyhledává podklady v různých informačních zdrojích ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí ➤ v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu 	<p>- bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji</p>
--	---

APLIKOVANÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ navrhne strategii postupu v modelových příkladech havárie v chemické laboratoři spojené s únikem nebezpečných látek ➤ vypočítá molární i procentovou koncentraci roztoků a prakticky připraví roztok daného koncentrace ➤ zhodnotí použití separačních metod a prakticky provede separaci složek směsí tou nevhodnější z nich ➤ aplikuje poznatky o názvosloví prvků a anorganických a organických sloučenin při vytváření chemických rovnic; orientuje se v PSP ➤ aplikuje znalosti zákona zachování hmotnosti pro výpočet hmotnosti, látkového množství a počtu částic výchozích látek nebo produktů ➤ objasní pojem autoprotolýza vody a orientuje se na stupnici pH ➤ zhodnotí využití vhodných pracovních postupů, přístrojů, zařízení a pomůcek pro vykonání konkrétních pozorování, měření a pokusů v laboratorním cvičení ➤ vytváří protokol o průběhu a výsledcích pokusu na jehož konci zformuluje jasný závěr, ke kterému dospěl ➤ vyhledává systematicky ke své práci podklady v hlavních informačních 	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události - práce s elektrickými zařízeními <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - anorganické a organické názvosloví <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoků - separační metody <p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - klasifikace chemických reakcí <p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - kyseliny a hydroxidy, pH <p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní látky

<p>zdrojích na základě a orientuje se v bibliografických citacích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně a šetrně zachází s vybavením a přístroji v laboratoři dbá na ochranu životního prostředí ➤ zná základy první pomoci při nejčastěji se vyskytujících typech úrazů v chemické laboratoři a v případě potřeby první pomoc poskytne 	
--	--

průřezová témata	
<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
Z: M (tercie)	

4.9.2. Přírodovědné praktikum Ch/F

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum (Ch/F) je v ŠVP zařazen jako volitelný předmět a slouží k rozšíření učiva zejména předmětů fyzika a chemie, a vychází tedy ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacích oborů Fyzika a Chemie, dále z oblasti Člověk a svět práce začleňuje vzdělávací obor Práce s laboratorní technikou.

Je zařazen v kvartě s dotací 1 hodina týdně v rámci disponibilních hodin. Výuka může probíhat jako vícehodinový blok ve specializované a moderně vybavené multimediální učebně a ve specializované laboratoři a je příležitostně doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

Obsahová náplň učiva přírodovědného praktika přesahuje do oboru zeměpis. Výuka používá následující formy: laboratorní praktická cvičení, projekty, práce s počítačovými multimediálními programy, exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, aby vyhledávali fyzikální a chemické informace v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech a Informačním centru školy
- vede žáky k propojování získaných poznatků se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, žák si tak vytváří ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka
- klade žákům otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, společně hledají adekvátní odpovědi
- vede žáky k manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, laboratorním sklem, lupou - žáky učí praktickou činnost
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval fyzikální, či chemické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost
- vede žáky k nalezení podobných a odlišných znaků přírodovědných problémů, žáci volí vhodné způsoby řešení, nenechají se odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- analyzuje s žáky jejich názory, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického nebo chemického úkolu
- vede s žáky dialog na fyzikální (chemické) téma, žáci své myšlenky vyjadřují v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- hodnotí výsledky laboratorních skupin a jednotlivců, vede s žáky dialog nad závěry uváděnými jejich v laboratorních protokolech

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí konkrétní příklady nutnosti ochrany životního prostředí a přírody, aby ji žáci chápali jako svou občanskou povinnost, aktivně vystupuje v jejím zájmu
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- kladně hodnotí systematickou a pečlivou práci při laboratorním cvičení
- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých a to nejen při samotné práci s chemickými látkami, ale i při práci s fyzikálními a chemickými nástroji, přístroji a pomůckami.

KVARTA

APLIKOVANÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ navrhne strategii postupu v modelových příkladech havárie v chemické laboratoři spojené s únikem nebezpečných látek ➤ vypočítá molární i procentovou koncentraci roztoků a prakticky připraví roztok daného koncentrace ➤ zhodnotí použití separačních metod a prakticky provede separaci složek směsí tou nevhodnější z nich ➤ aplikuje poznatky o názvosloví prvků a anorganických a organických sloučenin při vytváření chemických rovnic; orientuje se v PSP ➤ aplikuje znalosti zákona zachování hmotnosti pro výpočet hmotnosti, látkového množství a počtu částic výchozích látek nebo produktů ➤ objasní pojem autoprotolýza vody a orientuje se na stupnici pH ➤ zhodnotí využití vhodných pracovních postupů, přístrojů, zařízení a pomůcek pro vykonání konkrétních pozorování, měření a pokusů v laboratorním cvičení ➤ vytváří protokol o průběhu a výsledcích pokusu na jehož konci zformuluje jasný závěr, ke kterému dospěl ➤ vyhledává systematicky ke své práci podklady v hlavních informačních zdrojích na základě a orientuje se v bibliografických citacích ➤ správně a šetrně zachází s vybavením a přístroji v laboratoři dbá na ochranu životního prostředí ➤ zná základy první pomoci při nejčastěji se vyskytujících typech úrazů v chemické laboratoři a v případě potřeby první pomoc poskytne 	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události - práce s elektrickými zařízeními <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - anorganické a organické názvosloví <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoků - separační metody <p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - klasifikace chemických reakcí <p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - kyseliny a hydroxidy, pH <p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní látky

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
přesahy
Do: BI (prima) Z: M (tercie)

MECHANIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ znázorňuje grafem závislost rychlosti nebo dráhy pohybu na čase, analyzuje a interpretuje souvislosti mezi zaznamenanými daty, používá pojem zrychlení ➤ analyzuje problematiku rozkladu sil na nakloněné rovině, diskutuje o vlivu tření a sklonu na druh pohybu ➤ na konkrétních praktických příkladech analyzuje přeměnu jednotlivých forem mechanické energie ➤ používá pojem hybnost, na konkrétních praktických příkladech ověřuje platnost zákona zachování hybnosti 	Simulace pohybu Rozklad sil na nakloněné rovině Zákon zachování energie Zákon zachování hybnosti
přesahy	
Do: M (kvarta) Z: M (kvarta)	

ELEKTŘINA A MAGNETISMUS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ověřuje platnost Ohmova zákona s využitím moderní měřicí techniky 	Ohmův zákon

TERMIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ měřením zjišťuje změny teplot a schopnost absorpce nebo odrazu tepelného záření u různých objektů 	Změna teploty, přenos tepla

RADIOAKTIVITA	
výstupy	učivo
➤ na základě pokusů a měření vyvozuje vlastnosti záření a popisuje způsoby ochrany před ním	Detekce záření

AKUSTIKA	
výstupy	učivo
➤ s využitím moderní měřicí techniky objasňuje základní vlastnosti zvuku a analyzuje získaná data	Analýza zvuku
přesahy	
Do: BI (kvarta) Z: BI (kvarta)	

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

a) Hodnocení žáků

Důležitou podmínkou efektivního učení je zpětná vazba, která žákovi poskytuje informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci, tzn. zaměřujeme se na problém nebo činnost, nehodnotíme osobu žáka. Upřednostňujeme ocenění a pozitivní motivaci, oceňujeme individuální pokrok žáka. Usilujeme o to, aby se žáci učili s vědomím smysluplnosti získávaných poznatků a ne pouze pod hrozbou špatných známek. Kritéria hodnocení jsou žákům předem stanovena a vysvětlena. Za důležitý prvek procesu učení považujeme práci s chybou, uvědomění si chyby je cestou k lepšímu zvládnutí problému.

Jednou z forem hodnocení žáků je klasifikace, která má především funkci informační. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo, všechny písemné práce jsou včas oznámeny, zadání časově a obsahově náročnějších písemných prací učitelé koordinují tak, aby nenastal souběh více než dvou prací v jednom dni.

Při klasifikaci je využíváno pěti klasifikačních stupňů. Klasifikace zahrnuje míru osvojení učiva, schopnost samostatného úsudku, dovednost aplikace získaných vědomostí, samostatnost, aktivitu a tvořivost při řešení úkolů, soustavnost a svědomitost, úroveň ústního i písemného projevu. (Konkrétní zpracování pravidel klasifikace zahrnuje klasifikační řád školy - viz příloha)

Písemné práce žáků se zakládají, na konci každého školního roku má žák možnost vybrat si některé z nich do osobního portfolia. Po dohodě s třídním učitelem si mohou žáci do portfolia zařazovat i další záznamy, např. diplomy za úspěchy v mimoškolní činnosti.

Další součástí hodnocení je sebehodnocení žáka. Na začátku studia si žák založí portfolio, v němž si bude minimálně dvakrát ročně provádět hodnocení své práce. Vyjádří se k tomu, co ho zaujalo, motivovalo, čemu rozuměl, co zvládl, v čem by se chtěl zlepšit apod. Prostor pro reakci bude mít i vyučující daného předmětu. Svůj názor na to, jak zvládá naplňování jednotlivých klíčových kompetencí, vyjádří žák pomocí symbolů na zvláštní kartě, pracovně nazvané "JÁ", společné pro všechny vyučovací předměty a pro studium na nižším gymnáziu.

Kritéria klasifikace a hodnocení výstupů a konkrétních činností ve vzdělávacích oblastech či vyučovacích předmětech zpracují jednotlivé předmětové komise.

b) Autoevaluace školy

Autoevaluace školy pomáhá sledovat výstupy výchovně vzdělávacího procesu. Prostřednictvím SWOT analýzy učitelů a žáků a dotazníkového šetření pro rodiče získáváme zpětnou vazbu o problematických místech v práci školy. Získané výsledky šetření jsou důležitým zdrojem informací především pro vedení školy a učitele.